

TRAKTATY RZYMSKIE:

TRAKTAT USTANAWIAJĄCY
EUROPEJSKĄ WSPÓLNOTĘ GOSPODARCZĄ

Jego Królewska Mość Król Belgów, Prezydent Republiki Federalnej Niemiec, Prezydent Republiki Francuskiej, Prezydent Republiki Włoskiej, Jej Królewska Wysokość Wielka Księżna Luksemburga, Jej Królewska Mość Królowa Niderlandów,

ZDECYDOWANI stworzyć podstawy coraz ściślejszego związku między narodami Europy,

ZDECYDOWANI zapewnić postęp gospodarczy i społeczny swych krajów poprzez wspólne działanie, usuwając bariery dzielące Europę,

WYZNACZAJĄC jako główny cel swoich wysiłków stałą poprawę warunków życia i pracy swoich narodów,

UZNAJĄC, że usunięcie istniejących przeszkód wymaga zgodnego działania w celu zagwarantowania stabilności w rozwoju, równowagi w wymianie handlowej i uczciwości w konkurencji,

W TROSCE o wzmocnienie jedności swych gospodarek i zapewnienie ich harmonijnego rozwoju, poprzez zmniejszenie różnic istniejących między poszczególnymi regionami oraz opóźnienia regionów mniej uprzywilejowanych,

PRAGNĄC przyczynić się, przez wspólną politykę handlową, do stopniowego usuwania ograniczeń w handlu międzynarodowym,

ZAMIERZAJĄC potwierdzić solidarność, która łączy Europę z krajami zamorskimi, oraz pragnąc zapewnić ich pomyślny rozwój zgodnie z zasadami Karty Narodów Zjednoczonych,

ZDECYDOWANI zachować i umocnić pokój i wolność przez połączenie swych zasobów, oraz wzywając inne narody Europy, które podzielają ich ideały, do połączenia się w wysiłkach,

POSTANOWILI ustanowić Europejską Wspólnotę Gospodarczą i w tym celu powołali jako swych pełnomocników:

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL BELGÓW:

Paula Henriego Spaaka, Ministra Spraw Zagranicznych,
Barona J. Ch. Snoya et d'Oppuersa Sekretarza Generalnego Ministerstwa Spraw Gospodarczych,
Przewodniczącego Delegacji Belgijskiej na Konferencję Międzyrządową,

PREZYDENT REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC:

Dr. Konrada Adenauera, Kanclerza Federalnego,
Profesora dr. Waltera Hallsteina, Sekretarza Stanu do Spraw Zagranicznych;

PREZYDENT REPUBLIKI FRANCUSKIEJ:

Christiana Pineau, Ministra Spraw Zagranicznych,
Maurice'a Faure'a, Podsekretarza Stanu do spraw Zagranicznych;

PREZYDENT REPUBLIKI WŁOSKIEJ:

Antonio Segniego, Prezesa Rady Ministrów,
Profesora Gaetano Martino, Ministra Spraw Zagranicznych;

JEJ KRÓLEWSKA WYSOKOŚĆ WIELKA KSIĘŻNA LUKSEMBURGA:

Josepha Becha, Premiera Rządu, Ministra Spraw Zagranicznych,
Lamberta Schausa, Ambadora, Przewodniczącego Delegacji Luksemburskiej na Konferencję Międzyrządową;

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA NIDERLANDÓW:

Josepha Lunsu, Ministra Spraw Zagranicznych,
J. Linthorsta Homana, Przewodniczącego Delegacji Niderlandzkiej na Konferencję Międzyrządową;

KTÓRZY, po wymianie swych pełnomocnictw uznanych za należyte i sporządzone we właściwej formie, uzgodnili co następuje:

Część pierwsza

Zasady

Artykuł 1

Niniejszym Traktatem WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY ustanawiają między sobą EUROPEJSKĄ WSPÓLNOTĘ GOSPODARCZĄ.

Artykuł 2

Zadaniem Wspólnoty jest, przez ustanowienie wspólnego rynku i stopniowe zbliżanie polityk gospodarczych Państw Członkowskich, popieranie w całej Wspólnocie harmonijnego rozwoju działalności gospodarczej, stałego i zrównoważonego wzrostu, zwiększonej stabilności, przyspieszonego podwyższania poziomu życia oraz ściślejszych związków między Państwami Członkowskimi.

Artykuł 3

W celu realizacji zadań określonych w poprzednim artykule działalność Wspólnoty obejmuje, na warunkach i zgodnie z harmonogramem przewidzianym w niniejszym Traktacie:

- a) zniesienie opłat celnych i ograniczeń ilościowych między Państwami Członkowskimi w przywozie i wywozie towarów, jak również wszelkich innych środków o skutku równoważnym;
- b) ustanowienie wspólnej taryfy celnej i wspólnej polityki handlowej wobec państw trzecich;
- c) zniesienie między Państwami Członkowskimi przeszkód w swobodnym przepływie osób, usług i kapitału;
- d) wprowadzenie wspólnej polityki rolnej;
- e) wprowadzenie wspólnej polityki transportowej;
- f) ustanowienie systemu zapewniającego niezakłóconą konkurencję we wspólnym rynku;

- g) stosowanie procedur umożliwiających koordynowanie polityk gospodarczych Państw Członkowskich i przeciwdziałanie nierównowadze w ich bilansach płatniczych;
- h) zbliżanie ustawodawstw krajowych w stopniu koniecznym do funkcjonowania wspólnego rynku;
- i) utworzenie Europejskiego Funduszu Społecznego w celu poprawy możliwości zatrudnienia pracowników oraz przyczyniania się do podnoszenia ich poziomu życia;
- j) ustanowienie Europejskiego Banku Inwestycyjnego, zmierzające do ułatwienia ekspansji gospodarczej Wspólnoty przez utworzenie nowych zasobów; oraz
- k) stowarzyszanie z krajami i terytoriami zamorskimi ze Wspólnotą w celu zwiększenia wymiany handlowej i wspólnych starań na rzecz rozwoju gospodarczego i społecznego;

Artykuł 4

1. Zadania powierzone Wspólnocie wykonują następujące instytucje:

ZGROMADZENIE,
RADA,
KOMISJA,
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI.

Każda z tych instytucji działa w granicach uprawnień przyznanych jej niniejszym Traktatem.

2. Radę i Komisję wspomaga Komitet Ekonomiczno-Społeczny pełniący funkcje doradcze.

Artykuł 5

Państwa Członkowskie podejmują wszelkie właściwe środki ogólne lub szczególne w celu zapewnienia wykonania zobowiązań wynikających z niniejszego Traktatu lub z działań instytucji Wspólnoty. Ułatwiają one Wspólnocie wypełnianie jej zadań.

Powstrzymują się one od podejmowania wszelkich środków, które mogłyby zagrozić urzeczywistnieniu celów niniejszego Traktatu.

Artykuł 6

1. Państwa Członkowskie, działając w ścisłej współpracy z instytucjami Wspólnoty, koordynują swoje polityki gospodarcze w stopniu koniecznym do osiągnięcia celów niniejszego Traktatu.

2. Instytucje Wspólnoty dokładają starań, aby nie naruszać wewnętrznej i zewnętrznej stabilności finansowej Państw Członkowskich.

Artykuł 7

W zakresie zastosowania niniejszego Traktatu i bez uszczerbku dla postanowień szczególnych, które on przewiduje, zakazana jest wszelka dyskryminacja ze względu na przynależność państwową.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może przyjąć, na wniosek Komisji i po konsultacji ze Zgromadzeniem, wszelkie przepisy w celu zakazania takiej dyskryminacji.

Artykuł 8

1. Wspólny rynek jest tworzony stopniowo w dwunastoletnim okresie przejściowym.

Okres przejściowy podzielony jest na trzy czteroletnie etapy; czas trwania każdego z nich może być zmieniony na warunkach określonych poniżej.

2. Na każdy etap wyznaczony jest zespół działań, które należy podejmować i przeprowadzać równolegle.

3. Przejście z pierwszego etapu do drugiego zależy od ustalenia, że podstawowe cele ustanowione szczegółowo w niniejszym Traktacie dla etapu pierwszego zostały rzeczywiście osiągnięte, a zobowiązania, z zastrzeżeniem wyjątków i procedur przewidzianych w niniejszym Traktacie, zostały wykonane.

Ustalenia tego dokonuje Rada, w końcu czwartego roku, stanowiąc jednomyślnie na podstawie sprawozdania Komisji. Jednakże żadne Państwo Członkowskie nie może utrudniać podjęcia jednomyślnej decyzji powołując się na fakt niewypełnienia własnych zobowiązań. W wypadku braku jednomyślności pierwszy etap zostaje automatycznie przedłużony o rok.

W końcu piątego roku, Rada dokonuje ustalenia z zachowaniem tych samych warunków. W wypadku braku jednomyślności, pierwszy etap zostaje automatycznie przedłużony o dodatkowy rok.

W końcu szóstego roku Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na podstawie sprawozdania Komisji, dokonuje ustalenia.

4. W ciągu miesiąca od tego ostatniego głosowania, każde Państwo Członkowskie, które znalazło się w mniejszości, lub jeżeli wymagana większość nie została osiągnięta, każde Państwo Członkowskie ma prawo żądać od Rady, aby wyznaczyła organ arbitrażowy, którego rozstrzygnięcie jest wiążące dla wszystkich Państw Członkowskich oraz dla instytucji Wspólnoty. W skład organu arbitrażowego wchodzi trzech członków wyznaczonych przez Radę stanowiącą jednomyślnie na wniosek Komisji.

Jeżeli Rada nie wyznaczy członków organu arbitrażowego w ciągu miesiąca od zgłoszenia wniosku, są oni mianowani przez Trybunał Sprawiedliwości w ciągu kolejnego miesięcznego okresu.

Organ arbitrażowy sam wybiera swego przewodniczącego.

Organ arbitrażowy wydaje orzeczenie w terminie sześciu miesięcy od głosowania Rady, o którym mowa w ustępie 3 ostatni akapit.

5. Etapy drugi i trzeci mogą zostać przedłużone lub skrócone jedynie na podstawie decyzji Rady, stanowiącej jednomyślnie na wniosek Komisji.

6. Postanowienia poprzednich ustępów nie mogą spowodować, aby okres przejściowy przekraczał łącznie piętnaście lat, licząc od wejścia w życie niniejszego Traktatu.

7. Z zastrzeżeniem wyjątków lub odmiennych postanowień przewidzianych w niniejszym Traktacie, zakończenie okresu przejściowego stanowi ostateczny termin wejścia w życie wszystkich ustanowionych przepisów oraz uruchomienia wszystkich środków wymaganych w związku z utworzeniem wspólnego rynku.

CZĘŚĆ DRUGA

Podstawy Wspólnoty

Tytuł 1

Swobodny przepływ towarów

Artykuł 9

1. Podstawą Wspólnoty jest unia celna, która rozciąga się na całą wymianę towarową i obejmuje zakaz ceł przywozowych i wywozowych między Państwami Członkowskimi oraz wszelkich opłat o skutku równoważnym, jak również przyjęcie wspólnej taryfy celnej w stosunkach z państwami trzecimi.
2. Postanowienia rozdziału 1 sekcja 1 i rozdziału 2 niniejszego tytułu stosują się do produktów pochodzących z Państw Członkowskich oraz do produktów pochodzących z państw trzecich, jeżeli znajdują się one w swobodnym obrocie w Państwach Członkowskich.

Artykuł 10

1. Produkty pochodzące z państw trzecich są uważane za będące w swobodnym obrocie w jednym z Państw Członkowskich, jeżeli dopełniono wobec nich formalności przywozowych oraz pobrano wszystkie wymagane cła i opłaty o skutku równoważnym w tym Państwie Członkowskim i jeżeli nie skorzystały z całkowitego lub częściowego zwrotu tych ceł lub opłat.
2. Przed upływem roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu Komisja ustali metody współpracy administracyjnej dla zastosowania artykułu 9 ustęp 2, uwzględniając potrzebę jak najdalej idącego ograniczania formalności, jakim podlega handel.

Przed upływem roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu Komisja ustanowi przepisy mające zastosowanie w obrocie towarowym między Państwami Członkowskimi dotyczące towarów pochodzących z innego Państwa Członkowskiego, wytworzonych z produktów, które nie były objęte odpowiednimi cłami i opłatami o skutku równoważnym obowiązującymi w tym Państwie Członkowskim, występującym w danym wypadku w charakterze eksportera, lub które korzystały z całkowitego lub częściowego zwrotu tych ceł lub opłat.

Przy ustanawianiu powyższych przepisów Komisja uwzględni zasady ustalone dla znoszenia ceł wewnątrz Wspólnoty oraz stopniowego wprowadzania wspólnej taryfy celnej.

Artykuł 11

Państwa Członkowskie podejmują wszelkie odpowiednie środki aby umożliwić rządów wypełnienie w określonych terminach nałożonych na nie na mocy niniejszego Traktatu zobowiązań dotyczących ceł.

ROZDZIAŁ 1

Unia celna

Sekcja 1

Znoszenie ceł między Państwami Członkowskimi

Artykuł 12

Państwa Członkowskie powstrzymują się we wzajemnych stosunkach handlowych od wprowadzania nowych ceł przywozowych i wywozowych lub opłat o skutku równoważnym oraz od podwyżek takich ceł i opłat między nimi obowiązujących.

Artykuł 13

1. Obowiązujące w wymianie handlowej między Państwami Członkowskimi cła przywozowe są stopniowo znoszone w okresie przejściowym na warunkach określonych w artykułach 14 i 15.
2. Obowiązujące w wymianie handlowej między Państwami Członkowskimi opłaty o skutku równoważnym do ceł przywozowych są stopniowo znoszone w okresie przejściowym. Komisja ustala w dyrektywach harmonogram znoszenia takich opłat. Kieruje się ona przy tym zasadami przewidzianymi w artykule 14 ustępu 2 i 3 oraz dyrektywami wydanymi przez Radę w wykonaniu wymienionego ustępu 2.

Artykuł 14

1. Podstawową stawką celną dla poszczególnych produktów podlegającą stopniowemu obniżeniu, jest stawka obowiązująca w dniu 1 stycznia 1957 roku.
2. Ustala się następujący harmonogram przeprowadzania obniżek:
 - a) w pierwszym etapie pierwsza obniżka jest przeprowadzana po roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu; druga – po osiemnastu miesiącach, a trzecia – z końcem czwartego roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu;
 - b) w drugim etapie obniżka jest przeprowadzana osiemnaście miesięcy po rozpoczęciu tego etapu, druga – osiemnaście miesięcy później, a trzecia obniżka – rok później; oraz
 - c) pozostałe obniżki są przeprowadzane w trzecim etapie; Rada ustala w dyrektywach harmonogram ich przeprowadzania, stanowiąc większość kwalifikowaną na wniosek Komisji.
3. Przy pierwszej obniżce Państwa Członkowskie wprowadzają we wzajemnych obrotach stawki celne na wszystkie produkty równe stawce podstawowej pomniejszonej o 10%.

Przy każdej dalszej obniżce każde Państwo Członkowskie obniży wszystkie stawki celne w taki sposób, aby ich ogólna suma, określona w ustępie 4, została pomniejszona o 10%, przy czym obniżka na poszczególne produkty powinna wynosić co najmniej 5% stawki podstawowej.

W stosunku do produktów, dla których nadal utrzymywałoby się cło wyższe niż 30%, każda obniżka wynosi co najmniej 10% cła podstawowego.

4. Ogólna suma ceł, o której mowa w ustępie 3, obliczana jest dla każdego Państwa Członkowskiego przez pomnożenie stawek podstawowych przez wartość przywozu z innych Państw Członkowskich dokonanego w 1956 roku.

5. Wszelkie problemy szczególne wynikające z zastosowania poprzednich ustępów będą uregulowane w dyrektywach Rady stanowiących większością kwalifikowaną na wniosek Komisji.

6. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o sposobach stosowania przez nie powyższych zasad dotyczących obniżki ceł. Dążą one do tego, aby obniżki ceł na każdy produkt osiągnęły:

- pod koniec pierwszego etapu – co najmniej 25% stawki podstawowej; oraz
- pod koniec drugiego etapu – co najmniej 50% stawki podstawowej.

Jeżeli Komisja stwierdzi, że istnieje niebezpieczeństwo, iż cele określone w artykule 13 oraz procenty ustalone w niniejszym akapicie mogą nie zostać osiągnięte, kieruje ona wszelkie odpowiednie zalecenia do Państw Członkowskich.

7. Postanowienia niniejszego artykułu mogą być zmienione przez Radę stanowiącą jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji ze Zgromadzeniem.

Artykuł 15

1. Niezależnie od postanowień artykułu 14, każde Państwo Członkowskie w okresie przejściowym może zawiesić całkowicie lub częściowo pobieranie ceł od produktów przywożonych z innych Państw Członkowskich. O fakcie tym powiadamia ono inne Państwa Członkowskie oraz Komisję.

2. Państwa Członkowskie deklarują gotowość obniżenia swych ceł wobec innych Państw Członkowskich w trybie szybszym od przewidywanego w artykule 14, jeżeli ich ogólna sytuacja gospodarcza oraz sytuacja w danym sektorze na to pozwalają.

W tym celu Komisja kieruje zalecenia do zainteresowanych Państw Członkowskich.

Artykuł 16

Państwa Członkowskie znoszą we wzajemnych obrotach cła wywozowe oraz opłaty o skutku równoważnym najpóźniej po upływie pierwszego etapu.

Artykuł 17

1. Postanowienia artykułów 9-15 ustęp 1 mają zastosowanie również do ceł o charakterze fiskalnym. Cła te jednak nie są uwzględniane przy obliczaniu ogólnej sumy dochodów celnych ani przy obliczaniu ogólnej kwoty obniżki ceł, o których mowa w artykule 14 ustępy 3 i 4.

Cła te są zmniejszane co najmniej o 10% w stosunku do cła podstawowego przy każdej kolejnej obniżce. Państwa Członkowskie mogą obniżyć je w tempie szybszym od przewidzianego w artykule 14.

2. Przed upływem pierwszego roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu Państwa Członkowskie informują Komisję o stanie swoich ceł o charakterze fiskalnym.

3. Państwa Członkowskie zachowują prawo do zastąpienia tych ceł przez podatek wewnętrzny, zgodnie z artykułem 95.

4. Jeżeli Komisja stwierdzi, że zastąpienie cła o charakterze fiskalnym natrafia w jednym z Państw Członkowskich na poważne trudności, zezwala ona na utrzymanie tego cła pod warunkiem, że dane Państwo Członkowskie zniesie je najpóźniej po upływie sześciu lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu. Wniosek o zezwolenie należy składać przed upływem roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu.

Sekcja 2

Ustalenie wspólnej taryfy celnej

Artykuł 18

Państwa Członkowskie są gotowe przyczynić się do rozwoju handlu międzynarodowego oraz do usunięcia ograniczeń w wymianie towarowej przez zawieranie układów zmierzających w oparciu o zasadę wzajemności i wzajemnych korzyści do zmniejszenia ceł poniżej ogólnego poziomu, wynikającego z faktu stworzenia pomiędzy nimi unii celnej.

Artykuł 19

1. Z zachowaniem warunków i ograniczeń przewidzianych poniżej stawki wspólnej taryfy celnej stanowią średnią arytmetyczną ceł stosowanych na terenie czterech terytoriów celnych, jakie obejmuje Wspólnota.

2. Dla obliczania tej średniej arytmetycznej przyjmuje się za podstawę cła stosowane przez Państwa Członkowskie w dniu 1 stycznia 1957 roku.

Jednakże, przy obliczaniu włoskiej taryfy celnej przyjmuje się stawki bez uwzględnienia czasowej obniżki ceł o 10%. Ponadto, w pozycjach, na które taryfa przewiduje cła konwencyjne, są one stosowane zamiast określonych wyżej stawek pod warunkiem, że nie będą ich przewyższały o więcej niż 10%. Jeżeli cło konwencyjne przekroczy określone powyżej stawki o więcej niż 10%, dla obliczenia średniej arytmetycznej przyjmuje się te stawki, podwyższone o 10%.

W zakresie pozycji zawartych na liście A, w celu obliczenia średniej arytmetycznej cła wymienione na tej liście będą stosowane zamiast stawek rzeczywiście pobieranych.

3. Stawki wspólnej taryfy celnej nie mogą przekraczać:

- a) 3% - na produkty objęte pozycjami taryfy celnej wymienionymi na liście B;
- b) 1 0% - na produkty objęte pozycjami taryfy celnej wymienionymi na liście C;
- c) 15% - na produkty objęte pozycjami taryfy celnej wymienionymi na liście D; oraz
- d) 25% - na produkty objęte pozycjami taryfy celnej wymienionymi na liście E; jeżeli taryfa krajów Beneluksu przewiduje dla tych towarów cło nie przekraczające 3%, cło to, przy obliczaniu średniej arytmetycznej podwyższa się do 12%

4. Na liście F ustalone są cła, które należy stosować do wymienionych w niej produktów.

5. Listy pozycji taryfy celnej, o których mowa w niniejszym artykule oraz w artykule 20, wchodzi w skład załącznika I do niniejszego Traktatu.

Artykuł 20

Cła stosowane do produktów wymienionych na liście G należy ustalić w drodze rokowań między Państwami Członkowskimi. Każde Państwo Członkowskie może uzupełnić tę listę innymi produktami w granicach 2% łącznej wartości przywozu, jaki miał miejsce w 1956 roku z państw trzecich.

Komisja podejmuje wszelkie niezbędne kroki, aby rokowania te rozpoczęły się przed upływem drugiego roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu i zakończone zostały przed końcem pierwszego etapu.

Jeżeli, dla niektórych produktów, porozumienie nie zostanie zawarte w wymienionym terminie, Rada ustala stawki wspólnej taryfy celnej, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji do końca pierwszego etapu lub większością kwalifikowaną w okresie późniejszym.

Artykuł 21

1. Trudności techniczne, jakie mogą powstać przy wykonywaniu artykułów 19 i 20, usunięte zostaną w ciągu dwóch lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu poprzez dyrektywy Rady, stanowiącej większością kwalifikowaną na wniosek Komisji.

2. Przed upływem pierwszego etapu, a najpóźniej w chwili ustalenia ceł Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, przyjmuje poprawki, jakie okażą się niezbędne do wewnętrznego zharmonizowania wspólnej taryfy celnej w wyniku zastosowania zasad przewidzianych w artykułach 19 i 20, uwzględniając przy tym w szczególności stopień obróbki poszczególnych towarów, do których ma zastosowanie wspomniana taryfa.

Artykuł 22

W ciągu dwóch lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu, Komisja ustala w jakim zakresie cła o charakterze fiskalnym, wymienione w artykule 17 ustęp 2, mają być uwzględnione przy obliczaniu średniej arytmetycznej, przewidzianej w artykule 19 ustęp 1. Uwzględnia ona przy tym ochronny charakter tych ceł.

W ciągu sześciu miesięcy po tym ustaleniu każde Państwo Członkowskie może zażądać zastosowania do danych produktów procedury wskazanej w artykule 20, bez ograniczenia limitem procentowym przewidzianym w tym artykule.

Artykuł 23

1. W celu stopniowego wprowadzenia wspólnej taryfy celnej, Państwa Członkowskie zmieniają swe taryfy stosowane wobec państw trzecich w sposób następujący:

- a) w odniesieniu do pozycji taryfowych, w których cła rzeczywiście stosowane w dniu 1 stycznia 1957 roku nie były wyższe lub niższe niż 15% od stawek wspólnej taryfy celnej, stawki te są wprowadzone pod koniec czwartego roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu;
- b) w odniesieniu do innych pozycji, każde Państwo Członkowskie wprowadza w tym samym terminie cło redukujące o 30% różnicę między stawką efektywnie stosowaną w dniu 1 stycznia 1957 roku, a stawką wspólnej taryfy celnej;
- c) różnica ta zostanie zredukowana o dalsze 30% pod koniec drugiego etapu; oraz
- d) w odniesieniu do pozycji taryfowych, dla których stawki wspólnej taryfy celnej nie są jeszcze ustalone przed upływem pierwszego etapu, każde Państwo Członkowskie stosuje w ciągu sześciu miesięcy od podjęcia przez Radę działań zgodnie z artykułem 20 cła, które wynikają z zastosowania zasad niniejszego ustępu.

2. Państwo Członkowskie, które otrzymało zezwolenie przewidziane w artykule 17 ustęp 4, zwolnione jest w okresie ważności tego zezwolenia ze stosowania powyższych postanowień w odniesieniu do objętych nim pozycji taryfowych. Po wygaśnięciu tego zezwolenia dane Państwo Członkowskie stosuje cło wynikające z zastosowania zasad przewidzianych w poprzednim ustępie.

3. Wspólna taryfa jest stosowana w całości najpóźniej z chwilą zakończenia okresu przejściowego.

Artykuł 24

W celu dostosowania się do wspólnej taryfy celnej, Państwa Członkowskie mogą zmieniać swoje cła w tempie szybszym od przewidzianego w artykule 23.

Artykuł 25

1. Jeżeli Komisja stwierdzi, że produkcja Państw Członkowskich w zakresie niektórych towarów wymienionych na listach B, C i D nie pokrywa zapotrzebowania jednego z nich i że zaopatrzenie w te towary tradycyjnie zależy w znacznej części od przywozu z państw trzecich, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, przyznaje zainteresowanemu Państwu Członkowskiemu kontyngenty o cło zredukowanym względnie kontyngenty bezcłowe.

Kontyngenty te nie mogą przekraczać limitów, powyżej których istniałaby obawa przesunięć w działalności ze szkodą dla innych Państw Członkowskich.

2. W odniesieniu do produktów wymienionych na listach E i G, dla których stawki ustalone są zgodnie z trybem przewidzianym w artykule 20 akapit trzeci, Komisja przyznaje każdemu zainteresowanemu Państwu Członkowskiemu, na jego wniosek, kontyngenty o cło zredukowanym względnie kontyngenty bezcłowe, jeżeli zmiana źródeł zaopatrzenia lub niedostateczne zaopatrzenie w ramach Wspólnoty mogłoby pociągnąć za sobą szkodliwe skutki dla przemysłów przetwórczych danego Państwa Członkowskiego.

Kontyngenty te nie mogą przekraczać limitów, powyżej których istniałaby obawa przesunięć w działalności ze szkodą dla innych Państw Członkowskich.

3. W odniesieniu do produktów wymienionych w załączniku II do niniejszego Traktatu, Komisja może zezwolić każdemu Państwu Członkowskiemu na całkowite lub częściowe zawieszenie pobierania stosowanych ceł lub przyznać kontyngenty bezcłowe pod warunkiem, że nie wywoła to na rynku tych produktów żadnych poważnych zakłóceń.

4. Komisja przeprowadza okresowe badania przyznanym na podstawie niniejszego artykułu kontyngentów celnych.

Artykuł 26

Komisja może zezwolić Państwu Członkowskiemu znajdującemu się w szczególnie trudnej sytuacji na odroczenie obniżek lub podwyżek ceł, jakie należy wprowadzić zgodnie z artykułem 23 w odniesieniu do niektórych pozycji taryfy.

Zezwolenie to może być udzielone jedynie na ograniczony okres w stosunku do pozycji taryfy celnej, które nie stanowią w sumie więcej niż 5% wartości przywozu danego Państwa Członkowskiego z państw trzecich w ostatnim roku, za który rozporządza się danymi statystycznymi.

Artykuł 27

Przed końcem pierwszego etapu Państwa Członkowskie podejmą kroki w celu zbliżenia ich przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych w zakresie ceł. W tym celu Komisja kieruje do Państw Członkowskich wszelkie niezbędne zalecenia.

Artykuł 28

O wszelkich autonomicznych zmianach lub zawieszeniu ceł w ramach wspólnej taryfy celnej decyduje Rada stanowiąc jednogłośnie na wniosek Komisji. Jednak po zakończeniu okresu przejściowego Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, może ustanowić zmiany lub zawieszenie ceł nie przekraczające 20% każdej stawki celnej i obowiązujące najwyżej sześć miesięcy. Takie zmiany bądź zawieszenia mogą być przedłużone z zachowaniem tych samych warunków jedynie o dalsze sześć miesięcy

Artykuł 29

Wykonując zadania powierzone jej na mocy niniejszej sekcji, Komisja kieruje się:

- a) potrzebą popierania wymiany handlowej między Państwami Członkowskimi i państwami trzecimi;
- b) rozwojem warunków konkurencji wewnątrz Wspólnoty, jeżeli skutkiem tego rozwoju jest wzrost siły konkurencyjnej przedsiębiorstw;
- c) potrzebami zaopatrzenia Wspólnoty w surowce i półprodukty, zwracając przy tym uwagę, by nie zakłócić warunków konkurencji między Państwami Członkowskimi co do produktów końcowych;
- d) potrzebą unikania poważnych zakłóceń w życiu gospodarczym Państw Członkowskich oraz zapewnienia racjonalnego rozwoju produkcji i wzrostu konsumpcji we Wspólnocie.

ROZDZIAŁ 2

Znoszenie ograniczeń ilościowych między Państwami Członkowskimi

Artykuł 30

Ograniczenia ilościowe w przywozie oraz wszelkie środki o skutku równoważnym są, bez uszczerbku dla poniższych postanowień, zakazane między Państwami Członkowskimi.

Artykuł 31

Państwa Członkowskie powstrzymają się od wprowadzania we wzajemnych obrotach nowych ograniczeń ilościowych lub środków o skutku równoważnym.

Zobowiązanie to dotyczy jednak jedynie zakresu liberalizacji dokonanej przy realizacji decyzji Rady Europejskiej Organizacji Współpracy Gospodarczej z dnia 14 stycznia 1955 roku. Państwa Członkowskie przekazują Komisji, najpóźniej w terminie sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszego Traktatu, listy produktów objętych liberalizacją przy realizacji tych decyzji. Notyfikowane w ten sposób listy należy ujednolicić między Państwami Członkowskimi.

Artykuł 32

Państwa Członkowskie powstrzymują się od wprowadzania we wzajemnych obrotach dalszych ograniczeń kontyngentowych lub środków o skutku równoważnym w odniesieniu do stanu istniejącego w chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu.

Kontyngenty te powinny zostać zniesione najpóźniej w momencie zakończenia okresu przejściowego. są one znoszone stopniowo w trakcie tego okresu na warunkach określonych poniżej.

Artykuł 33

1. Po roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu, każde Państwo Członkowskie przekształca dwustronne kontyngenty przyznane innym Państwom Członkowskim w kontyngenty ogólne dostępne bez dyskryminacji dla wszystkich pozostałych Państw Członkowskich .

Równocześnie Państwa Członkowskie podwyższają całość ustalonych w ten sposób kontyngentów ogólnych tak, aby ich ogólna wartość wzrosła w porównaniu z poprzednim rokiem co najmniej o 20%. Jednak każdy z kontyngentów ogólnych na poszczególne produkty jest podwyższany co najmniej o 10% rocznie.

Co roku kontyngenty są powiększane w stosunku do roku poprzedniego według tych samych zasad i w tych samych proporcjach.

Czwarta podwyżka kontyngentów następuje pod koniec czwartego roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu; piąta – w rok po rozpoczęciu drugiego etapu.

2. W wypadku, gdyby kontyngent globalny na produkt nie objęty liberalizacją nie osiągnął 3% produkcji krajowej danego Państwa Członkowskiego, najpóźniej w rok po wejściu w życie niniejszego Traktatu ustala się kontyngent równy co najmniej 3% tej produkcji. Kontyngent ten jest podwyższony do 4% po upływie drugiego roku, a do 5% po upływie trzeciego roku. W następnych latach dane Państwo Członkowskie podwyższa ten kontyngent co najmniej o 15% rocznie.

W wypadku, gdy nie ma w ogóle produkcji krajowej, Komisja ustala odpowiedni kontyngent w drodze decyzji.

3. Pod koniec dziesiątego roku każdy kontyngent powinien być równy co najmniej 20% produkcji krajowej.

4. Jeżeli Komisja, w drodze decyzji, stwierdzi, że przywóz jakiegoś produktu był w ciągu dwóch kolejnych lat niższy od otwartego kontyngentu, to taki ogólny kontyngent nie może być uwzględniony przy obliczaniu ogólnej wartości kontyngentów ogólnych. W takim wypadku, Państwo Członkowskie znosi kontyngentowanie tego produktu.

5. W odniesieniu do kontyngentów, które wynoszą więcej niż 20% produkcji krajowej danego produktu, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, może obniżyć minimalną stawkę 10%

przewidzianą w ustępie 1. Zmiana ta jednak nie wpływa na zobowiązanie corocznego powiększania o 20% ogólnej wartości kontyngentów ogólnych.

6. Państwa Członkowskie, które przekroczyły swoje zobowiązania dotyczące zakresu liberalizacji, wynikające z decyzji Rady Organizacji Europejskiej Współpracy Gospodarczej z dnia 14 stycznia 1955 roku, mają prawo uwzględniać przy obliczaniu ogólnej 20% zwwyżki rocznej, przewidzianej w ustępie 1, wysokość przewozu objętego liberalizacją ustaloną przez środki autonomiczne. Obliczenie to przedkładane jest Komisji do uprzedniego zatwierdzenia.

7. Dyrektywy Komisji ustalają procedurę i harmonogram znoszenia między Państwami Członkowskimi środków o skutku równoważnym do kontyngentów, które istniały w chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu.

8. Jeżeli Komisja stwierdzi, że stosowanie postanowień niniejszego artykułu, a w szczególności postanowień dotyczących stawek procentowych, nie pozwala na stopniowe znoszenie kontyngentów, przewidziane w artykule 32 akapit drugi, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji w pierwszym etapie oraz większością kwalifikowaną w okresie późniejszym, może zmienić procedurę przewidzianą w niniejszym artykule, a w szczególności podnieść określone w nim stawki procentowe.

Artykuł 34

1. Ograniczenia ilościowe w wywozie oraz wszelkie środki o skutku równoważnym są zakazane między Państwami Członkowskimi.

2. Najpóźniej pod koniec pierwszego etapu Państwa Członkowskie znoszą ograniczenia ilościowe w wywozie, jak również wszelkie środki o skutku równoważnym, istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu.

Artykuł 35

Państwa Członkowskie deklarują gotowość zniesienia wobec innych Państw Członkowskich ograniczeń ilościowych w przywozie i wywozie w tempie szybszym od przewidzianego w poprzednich artykułach, jeśli ich ogólna sytuacja gospodarcza i sytuacja w danym sektorze na to pozwalają.

W tym celu Komisja kieruje zalecenia do zainteresowanych Państw Członkowskich.

Artykuł 36

Postanowienia artykułów 30-34 nie stanowią przeszkody w stosowaniu zakazów lub ograniczeń przywózowych, wywózowych lub tranzytowych, uzasadnionych względami moralności publicznej, porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi i zwierząt lub ochrony roślin, ochrony narodowych dóbr kultury o wartości artystycznej, historycznej lub archeologicznej, bądź ochrony własności przemysłowej i handlowej. Zakazy te i ograniczenia nie powinny jednak stanowić środka arbitralnej dyskryminacji ani ukrytych ograniczeń w handlu między Państwami Członkowskimi.

Artykuł 37

1. Państwa Członkowskie dostosowują stopniowo monopole państwowe o charakterze handlowym w taki sposób, aby z upływem okresu przejściowego wykluczona była wszelka dyskryminacja między obywatelami Państw Członkowskich w stosunku do warunków zaopatrzenia i zbytu.

Postanowienia niniejszego artykułu stosują się do każdego podmiotu, za pośrednictwem którego Państwo Członkowskie z mocy prawa lub faktycznie, bezpośrednio lub pośrednio, kontroluje, kieruje lub wpływa w stopniu odczuwalnym na przywóz lub wywóz w stosunkach między Państwami Członkowskimi. Postanowienia te stosują się także do monopolów delegowanych przez państwo innym podmiotom.

2. Państwa Członkowskie powstrzymują się od wszelkich nowych środków sprzecznych z zasadami określonymi w ustępie 1 lub ograniczających zakres stosowania artykułów dotyczących zniesienia ceł i ograniczeń ilościowych między Państwami Członkowskimi.

3. Harmonogram wprowadzania środków przewidzianych w ustępie 1 powinien być dostosowany do trybu usuwania ograniczeń ilościowych na te same produkty, przewidzianego w artykułach 30-34 włącznie.

Jeżeli dany produkt podlega monopolowi krajowemu o charakterze handlowym tylko w jednym lub kilku Państwach Członkowskich, Komisja może zezwolić innym Państwom Członkowskim na stosowanie środków zabezpieczających, których warunki i tryb sama ustala, tak długo dopóki nie nastąpi dostosowanie przewidziane w ustępie 1.

4. W przypadku monopolu o charakterze handlowym, obejmującego regulację zmierzającą do ułatwienia zbywania lub podnoszenia wartości produktów rolnych, w stosowaniu norm niniejszego artykułu należy zapewnić równoważne gwarancje w zakresie zatrudnienia i poziomu życia zainteresowanych producentów, uwzględniając tryb możliwych dostosowań oraz niezbędnych specjalizacji.

5. Zobowiązania Państw Członkowskich zachowują moc obowiązującą tylko w takim zakresie, w jakim zgodne są one z istniejącymi umowami międzynarodowymi.

6. Począwszy od pierwszego etapu, Komisja kieruje zalecenia dotyczące sposobu i tempa przystosowania przewidzianego w niniejszym artykule.

TYTUŁ II

Rolnictwo

Artykuł 38

1. Wspólny rynek obejmuje także rolnictwo i handel produktami rolnymi. Przez „produkty rolne” należy rozumieć płody ziemi, produkty pochodzące z hodowli i rybołówstwa, jak również produkty pierwszego przetworzenia, które pozostają w bezpośrednim związku z tymi produktami.

2. Z zastrzeżeniem odmiennych postanowień artykułów 39-46, zasady przewidziane w celu ustanowienia wspólnego rynku stosują się do produktów rolnych.

3. Produkty podlegające postanowieniom artykułów 39-46 są wymienione na liście stanowiącej załącznik II do niniejszego Traktatu. W okresie dwóch lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu, Rada stanowiąc kwalifikowaną większością na wniosek Komisji podejmuje decyzje dotyczące produktów, które należy dodać do tej listy.

4. Funkcjonowaniu i rozwojowi wspólnego rynku produktów rolnych musi towarzyszyć ustanowienie wspólnej polityki rolnej między Państwami Członkowskimi.

Artykuł 39

1. Celami wspólnej polityki rolnej są:

- a) zwiększenie wydajności rolnictwa przez wspieranie postępu technicznego, racjonalny rozwój produkcji rolnej, jak również optymalne wykorzystanie czynników produkcji, zwłaszcza siły roboczej;
- b) zapewnienie w ten sposób odpowiedniego poziomu życia ludności wiejskiej, zwłaszcza przez podniesienie indywidualnego dochodu osób pracujących w rolnictwie;
- c) stabilizacja rynków;
- d) zagwarantowanie bezpieczeństwa dostaw;
- e) zapewnienie rozsądnych cen w dostawach dla konsumentów.

2. Przy ustalaniu wspólnej polityki rolnej i specjalnych środków służących jej realizacji uwzględnia się:

- a) szczególny charakter gospodarki rolnej, wynikający ze struktury społecznej rolnictwa oraz z różnic strukturalnych i przyrodniczych między poszczególnymi regionami rolniczymi;
- b) potrzebę stopniowego wprowadzania odpowiednich środków dostosowawczych;
- c) fakt, że w Państwach Członkowskich rolnictwo jest sektorem ściśle powiązaniem z całą gospodarką.

Artykuł 40

1. Państwa Członkowskie rozwijają wspólną politykę rolną stopniowo w okresie przejściowym i ustalą ją ostatecznie najpóźniej z upływem tego okresu.

2. Do osiągnięcia celów przewidzianych w artykule 39 ustanawia się wspólną organizację rynków rolnych.

Zależnie od produktów, organizacja ta przybiera jedną z następujących form:

- a) wspólne reguły konkurencji;
- b) obowiązkowa koordynacja różnych krajowych organizacji rynkowych;
- c) europejska organizacja rynkowa.

3. Wspólna organizacja, ustanowiona w jednej z postaci przewidzianych w ustępie 2, może obejmować wszelkie środki konieczne do osiągnięcia celów określonych w artykule 39, a zwłaszcza regulację cen, subwencje służące produkcji i wprowadzaniu do obrotu różnych produktów, systemy magazynowania i przewozu oraz wspólne mechanizmy stabilizacji przywozu i wywozu.

Wspólna organizacja ogranicza się do osiągania celów określonych w artykule 39 i wyklucza wszelką dyskryminację między producentami lub konsumentami wewnątrz Wspólnoty.

Wspólna polityka cenowa, jeśli taka istnieje, powinna się opierać na wspólnych kryteriach i jednolitych metodach kalkulacji.

4. Aby umożliwić wspólnej organizacji określonej w ustępie 2 osiągnięcie jej celów, może być stworzony jeden lub kilka funduszy orientacji i gwarancji rolnej.

Artykuł 41

Do umożliwienia osiągnięcia celów określonych w artykule 39 w ramach wspólnej polityki rolnej mogą być zwłaszcza przewidziane środki polegające na:

a) skutecznej koordynacji wysiłków podejmowanych w dziedzinach kształcenia zawodowego, badań naukowych i upowszechniania wiedzy rolniczej, co może obejmować wspólne finansowanie projektów lub instytucji;

b) wspólnym działaniu na rzecz zwiększania poziomu konsumpcji niektórych produktów.

Artykuł 42

Postanowienia rozdziału dotyczącego reguł konkurencji stosują się do produkcji rolnej i handlu produktami rolnymi jedynie w zakresie ustalonym przez Radę w ramach postanowień i zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 43 ustępy 2 i 3, z uwzględnieniem celów określonych w artykule 39.

Rada może zwłaszcza zezwolić na przyznanie pomocy:

a) na ochronę gospodarstw znajdujących się w niekorzystnym położeniu ze względu na warunki strukturalne lub przyrodnicze;

b) w ramach programów rozwoju gospodarczego.

Artykuł 43

1. W celu opracowania ogólnych kierunków wspólnej polityki rolnej Komisja zwołuje, bezpośrednio po wejściu w życie niniejszego Traktatu, konferencję Państw Członkowskich w celu porównania ich polityk rolnych, dokonując zwłaszcza bilansu ich zasobów i potrzeb.

2. Biorąc pod uwagę prace konferencji przewidzianej w ustępie 1, Komisja przedkłada, po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, w ciągu dwóch lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu propozycje dotyczące wypracowywania i realizowania wspólnej polityki rolnej, w tym zastąpienia organizacji krajowych przez jedną z form wspólnej organizacji przewidzianą w artykule 40 ustęp 2, jak również wprowadzenia w życie środków wyszczególnionych w niniejszym tytule.

Propozycje te uwzględniają współzależność zagadnień rolnych wymienionych w niniejszym tytule.

Rada, stanowiąc jednomyślnie w pierwszych dwóch etapach, a w okresie późniejszym większością kwalifikowaną, na wniosek Komisji i po konsultacji ze Zgromadzeniem, uchwała rozporządzenia lub dyrektywy oraz podejmuje decyzje, bez uszczerbku dla zaleceń, które mogłyby sformułować.

3. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może zastąpić krajowe organizacje rynkowe wspólną organizacją przewidzianą w artykule 40 ustęp 2, na warunkach określonych w ustępie 2, jeżeli:

- a) wspólna organizacja oferuje Państwom Członkowskim sprzeciwiającym się temu środkowi i dysponującym własną organizacją krajową dla określonej produkcji równoważne gwarancje zatrudnienia i poziomu życia zainteresowanych producentów, uwzględniając harmonogram możliwych dostosowań i potrzebną specjalizację;
- b) organizacja ta zapewnia w handlu wewnątrz Wspólnoty warunki podobne do tych, jakie istnieją na rynku krajowym.

4. Jeżeli stworzona jest wspólna organizacja dla niektórych surowców, a nie istnieje jeszcze wspólna organizacja dla odpowiednich produktów przetworzonych, surowce te, wykorzystywane do produktów przetworzonych przeznaczonych na wywóz do państw trzecich, mogą być przywożone spoza Wspólnoty.

Artykuł 44

1. Jeżeli stopniowe znoszenie ceł i ograniczeń ilościowych we wzajemnych obrotach między Państwami Członkowskimi, przeprowadzane w okresie przejściowym, może wpłynąć na taki rozwój cen, który zagrażałby osiągnięciu celów ustalonych w artykule 39, każde Państwo Członkowskie może zastosować do pewnych produktów - w sposób nie dyskryminacyjny i zastępując kontyngenty w zakresie nie utrudniającym rozwoju wymiany, przewidzianego w artykule 45 ustęp 2 - system cen minimalnych, poniżej których przywóz może być:

- czasowo zawieszony lub zmniejszony; lub
- uzależniony od stosowania przy tym przywozie cen wyższych od cen minimalnych ustalonych dla danego produktu.

W drugim wypadku ceny minimalne ustalane są z pominięciem opłat celnych.

2. Wprowadzenie cen minimalnych nie może spowodować zmniejszenia wymiany handlowej, jaka istniała między Państwami Członkowskimi w chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu, ani też stanowić przeszkody dla stopniowego wzrostu tej wymiany. Ceny minimalne nie powinny być stosowane w sposób stanowiący przeszkodę dla rozwoju naturalnych preferencji w obrotach między Państwami Członkowskimi.

3. Z chwilą wejścia w życie niniejszego Traktatu, Rada na wniosek Komisji określa obiektywne kryteria dla utworzenia systemu cen minimalnych oraz dla ustalania tych cen.

Kryteria te uwzględniają w szczególności średnie krajowe koszty produkcji w Państwie Członkowskim, które stosuje ceny minimalne, sytuację poszczególnych przedsiębiorstw wobec tych średnich kosztów produkcji, jak również konieczność stopniowego usprawniania produkcji rolnej oraz przystosowań i specjalizacji niezbędnych w ramach wspólnego rynku.

W celu należytego uwzględnienia i przyspieszania postępu technicznego oraz stopniowego zbliżania cen na terenie wspólnego rynku, Komisja opracowuje również propozycje dotyczące procedury rewizji powyższych kryteriów.

Kryteria te, jak również procedura rewizyjna, powinny być ustalone przez Radę jednomyślnie w pierwszych trzech latach po wejściu w życie niniejszego Traktatu.

4. Do chwili wprowadzenia w życie decyzji podjętej przez Radę, Państwa Członkowskie mogą same ustalać ceny minimalne pod warunkiem uprzedniego zawiadomienia o tym Komisji oraz innych Państw Członkowskich, aby umożliwić im przedstawienie swych uwag.

Z chwilą podjęcia decyzji przez Radę Państwa Członkowskie ustalają ceny minimalne w oparciu o kryteria określone powyżej.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, może korygować podjęte decyzje, jeżeli są one niezgodne z określonymi w ten sposób kryteriami.

5. W przypadku, gdyby ustalenie wymienionych wyżej obiektywnych kryteriów w stosunku do pewnych produktów nie było możliwe do chwili rozpoczęcia trzeciego etapu, Rada stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, może zmienić ceny minimalne stosowane wobec tych produktów.

6. Po zakończeniu okresu przejściowego sporządzone zostaną tabele obowiązujących nadal cen minimalnych. Rada stanowiąc większością 9 głosów, zgodnie z procedurą określoną w artykule 148 ustęp 2 pierwszy akapit, ustala na wniosek Komisji system, jaki należy stosować w ramach wspólnej polityki rolnej.

Artykuł 45

1. Do czasu zastąpienia organizacji krajowych przez jedną z form wspólnej organizacji, o której mowa w artykule 40 ustęp 2, wymiana produktów, co do których niektóre Państwa Członkowskie:

- wydały przepisy, mające na celu zapewnienie producentom krajowym zbytu ich produktów; oraz
- mają zapotrzebowanie na ich przywóz,

dokonywana jest na podstawie porozumień lub kontraktów długoterminowych, zawieranych między Państwami Członkowskimi wywozącymi i przywozącymi.

Porozumienia te lub kontrakty powinny stopniowo usuwać wszelką dyskryminację przy stosowaniu tych postanowień wobec poszczególnych producentów na terenie Wspólnoty.

Porozumienia te lub kontrakty są zawierane w pierwszym etapie; uwzględnia się przy tym zasadę wzajemności.

2. W zakresie wskaźników ilościowych, powyższe porozumienia lub kontrakty opierają się na średniej wielkości obrotów handlowych między Państwami Członkowskimi w zakresie danego produktu w ciągu trzech lat poprzedzających wejście w życie niniejszego Traktatu oraz przewidują wzrost tej wielkości w granicach istniejącego zapotrzebowania i z uwzględnieniem tradycyjnych kierunków handlu.

W odniesieniu do cen, porozumienia lub kontrakty umożliwią producentom zbyć uzgodnionych ilości produktów według cen ustalonych na poziomie stopniowo zbliżającym się do cen płaconych producentom krajowym na rynku wewnętrznym kraju nabywającego te produkty.

Powyższe zbliżanie cen powinno być przeprowadzane możliwie jak najbardziej systematyczne i zostać zakończone najpóźniej pod koniec okresu przejściowego.

Uzgadnianie cen przez zainteresowane strony odbywa się w oparciu o dyrektywę Komisji dotyczące zastosowania postanowień dwóch poprzednich akapitów.

W wypadku przedłużenia pierwszego etapu, wykonanie porozumień lub kontraktów nadal odbywa się z zachowaniem warunków, jakie obowiązywały pod koniec czwartego roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu; zobowiązania dotyczące zwiększenia obrotów oraz zbliżenia cen są zawieszane aż do chwili przejścia do drugiego etapu.

W celu zapewnienia zawarcia i wykonania powyższych porozumień lub kontraktów, Państwa Członkowskie wykorzystują wszelkie możliwości wynikające z ich ustawodawstw szczególnie w dziedzinie polityki importowej.

3. Powyższe porozumienia i kontrakty nie mogą stanowić przeszkody dla przywozu surowców z państw trzecich w zakresie, w jakim surowce te są niezbędne Państwom Członkowskim do wyrobu produktów przeznaczonych na wywóz poza Wspólnotę w ramach konkurencji z producentami państw trzecich. Postanowienie to jednak nie stosuje się, jeżeli Rada jednomyślnie przyzna dopłaty niezbędne do wyrównania różnicy między wyższą ceną płaconą przy wspomnianym wyżej przywozie na podstawie porozumienia lub kontraktów a niższą ceną płaconą za te surowcowe na rynku światowym.

Artykuł 46

Jeżeli w Państwie Członkowskim produkt jest przedmiotem krajowej organizacji rynkowej lub regulacji wewnętrznej o skutku równoważnym, która wpływa na pozycję konkurencyjną produktu podobnego w innym Państwie Członkowskim, Państwa Członkowskie stosują w przywozie opłatę wyrównawczą na taki produkt pochodzący z Państwa Członkowskiego, w którym istnieje taka organizacja lub regulacja, chyba że Państwo to stosuje opłatę wyrównawczą przy wywozie.

Komisja ustala wysokość tych opłat na poziomie niezbędnym do przywrócenia równowagi; może ona również zezwolić na inne środki, ustalając szczegóły i warunki.

Artykuł 47

W celu realizacji funkcji jakie spełnia Komitet Ekonomiczno - Społeczny na podstawie postanowień niniejszego tytułu jego sekcja rolna ma za zadanie pozostawać do dyspozycji Komisji w celu przygotowania obrad Komitetu, zgodnie z postanowieniami artykułów 197 i 198.

TYTUŁ III

Swobodny przepływ osób, usług i kapitału

ROZDZIAŁ 1

Pracownicy

Artykuł 48

1. Zapewnia się swobodę przepływu pracowników wewnątrz Wspólnoty najpóźniej z dniem upływu okresu przejściowego.

2. Swoboda ta obejmuje zniesienie wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową między pracownikami Państw Członkowskich w zakresie zatrudnienia, wynagrodzenia i innych warunków pracy.

3. Z zastrzeżeniem ograniczeń uzasadnionych względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego i zdrowia publicznego, swoboda ta obejmuje prawo:

- a) ubiegania się o rzeczywiście oferowane miejsca pracy,
- b) swobodnego przemieszczania się w tym celu po terytorium Państw Członkowskich,
- c) przebywania w jednym z Państw Członkowskich w celu podjęcia tam pracy, zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi dotyczącymi zatrudniania pracowników tego Państwa;
- d) pozostawania na terytorium Państwa Członkowskiego po ustaniu zatrudnienia, na warunkach ustalonych przez Komisję w rozporządzeniach wykonawczych.

4. Postanowienia niniejszego artykułu nie mają zastosowania do zatrudnienia w administracji publicznej.

Artykuł 49

Z chwilą wejścia w życie niniejszego Traktatu, Rada, na wniosek Komisji i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała w drodze dyrektyw lub rozporządzeń środki niezbędne do stopniowego wprowadzenia w życie swobodnego przepływu pracowników w rozumieniu poprzedniego artykułu, zwłaszcza:

- a) zapewniając ścisłą współpracę pomiędzy organami administracji krajowej właściwymi do spraw pracy;
- b) stopniowo zgodnie z planem znosząc takie procedury i praktyki administracyjne, jak również terminy dostępu do wolnych miejsc pracy wynikające z prawa krajowego bądź z wcześniejszych umów zawartych między Państwami Członkowskimi, których utrzymanie w mocy stanowiłoby przeszkodę w liberalizacji przepływu pracowników;
- c) stopniowo zgodnie z planem znosząc wszelkie terminy i inne ograniczenia przewidziane w prawie krajowym lub wcześniej zawartych umowach między Państwami Członkowskimi, które ustanawiają w stosunku do pracowników z innych Państw Członkowskich odmienne warunki w zakresie swobodnego wyboru zatrudnienia niż w stosunku do własnych pracowników;
- d) ustanawiając mechanizmy właściwe do zapewnienia wymiany podań o pracę i ofert zatrudnienia oraz w celu ułatwienia zachowania równowagi na rynku pracy, na warunkach, które zapobiegają poważnym zagrożeniom dla poziomu życia i zatrudnienia w różnych regionach i gałęziach przemysłu.

Artykuł 50

Państwa Członkowskie popierają, w ramach wspólnego programu, wymianę młodych pracowników.

Artykuł 51

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, przyjmuje w dziedzinie zabezpieczenia społecznego środki niezbędne do ustanowienia swobodnego przepływu pracowników; w szczególności przez wprowadzenie systemu umożliwiającego pracownikom migrującym oraz uprawnionym osobom od nich zależnym:

- a) zaliczenie wszystkich okresów uwzględnianych w prawie poszczególnych państw, w celu nabycia i zachowania prawa do świadczenia oraz naliczenia wysokości świadczenia;
- b) wypłatę świadczeń osobom zamieszkałym na terytoriach Państw Członkowskich.

ROZDZIAŁ 2

Prawo przedsiębiorczości

Artykuł 52

Ograniczenia swobody przedsiębiorczości obywateli jednego Państwa Członkowskiego na terytorium innego Państwa Członkowskiego są stopniowo znoszone w ramach poniższych postanowień w okresie przejściowym. Ten stopniowy proces znoszenia ograniczeń obejmuje również ograniczenia w tworzeniu agencji, oddziałów lub filii przez obywateli danego Państwa Członkowskiego, ustanowionych na terytorium innego Państwa Członkowskiego.

Z zastrzeżeniem postanowień rozdziału dotyczącego kapitału, swoboda przedsiębiorczości obejmuje podejmowanie i wykonywanie działalności prowadzonej na własny rachunek, jak również zakładanie i zarządzanie przedsiębiorstwami, a zwłaszcza spółkami w rozumieniu artykułu 58 akapit drugi, na warunkach określonych przez ustawodawstwo Państwa przyjmującego dla własnych obywateli.

Artykuł 53

Z zastrzeżeniem postanowień przewidzianych w niniejszym Traktacie Państwa Członkowskie nie wprowadzają nowych ograniczeń w zakresie przedsiębiorczości na swych terytoriach w stosunku do obywateli innych Państw Członkowskich.

Artykuł 54

1. Przed upływem pierwszego etapu Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji oraz po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i Zgromadzeniem, uchwała ogólny program dotyczący znoszenia istniejących na terenie Wspólnoty ograniczeń swobody przedsiębiorczości. Komisja przedkłada Radzie taką propozycję w pierwszych dwóch latach pierwszego etapu.

Program określa warunki ogólne do uzyskania swobody przedsiębiorczości dla każdego rodzaju działalności, a zwłaszcza etapy realizacji swobody przedsiębiorczości.

2. W celu wprowadzenia w życie programu ogólnego lub, w przypadku braku takiego programu, w celu wykonania zadań danego etapu w zakresie swobody przedsiębiorczości w związku z określoną działalnością, przed upływem pierwszego etapu Rada, uchwała dyrektywy, na wniosek Komisji oraz po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i ze Zgromadzeniem, stanowiąc jednomyślnie przed upływem pierwszego etapu, a większością kwalifikowaną w okresie późniejszym.

3. Rada i Komisja wykonują funkcje powierzone im na podstawie powyższych postanowień, zwłaszcza:

- a) traktując co do zasady priorytetowo działalności, w których swoboda przedsiębiorczości wnosi szczególnie korzystny wkład w rozwój produkcji i handlu;
- b) zapewniając ścisłą współpracę między właściwymi organami administracyjnymi Państw Członkowskich w celu poznania szczególnych sytuacji w różnych dziedzinach działalności wewnątrz Wspólnoty;

- c) znosząc takie procedury i praktyki administracyjne wynikające z prawa krajowego bądź z wcześniejszych umów zawartych między Państwami Członkowskimi, których utrzymanie w mocy stanowiłoby przeszkodę dla swobody przedsiębiorczości;
- d) czuwając, by pracownicy jednego z Państw Członkowskich zatrudnieni na terytorium innego Państwa Członkowskiego mogli pozostać na tym terytorium w celu podjęcia tam działalności na własny rachunek, na tych samych warunkach, które musieliby spełniać, gdyby przybyli do tego Państwa w chwili, kiedy zamierzali podjąć taką działalność;
- e) umożliwiając nabycie i korzystanie z własności gruntu znajdującego się na terytorium danego Państwa Członkowskiego przez obywateli innego Państwa Członkowskiego w zakresie, w jakim nie narusza to zasad ustanowionych w artykule 39 ustęp 2;
- f) znosząc stopniowo ograniczenia swobody przedsiębiorczości w każdej wchodzącej w grę dziedzinie działalności, z jednej strony - w odniesieniu do warunków tworzenia na terytorium Państwa Członkowskiego agencji, oddziałów i filii, a z drugiej - w stosunku do warunków wjazdu personelu głównego przedsiębiorstwa do organów zarządzających lub nadzorczych agencji, oddziałów i filii;
- g) koordynując w niezbędnym zakresie, w celu zapewnienia ich równoważności, zabezpieczenia wymagane w Państwach Członkowskich od spółek w rozumieniu artykułu 58 akapit drugi dla ochrony interesów wspólników i osób trzecich;
- h) zapewniając, że warunki przedsiębiorczości nie będą zakłócane przez pomoc przyznaną przez Państwa Członkowskie.

Artykuł 55

Postanowienia niniejszego rozdziału nie mają zastosowania do działalności, która w jednym z Państw Członkowskich jest związana, choćby przejściowo, z wykonywaniem władzy publicznej.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, może wyłączyć niektóre rodzaje działalności ze stosowania postanowień niniejszego rozdziału.

Artykuł 56

1. Postanowienia niniejszego rozdziału oraz środki podjęte na ich podstawie nie przesądzają o zastosowaniu przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych przewidujących szczególne traktowanie cudzoziemców, uzasadnione względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego.

2. Przed końcem okresu przejściowego Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji ze Zgromadzeniem, uchwała dyrektywy w celu skoordynowania wymienionych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych. Jednak po upływie drugiego etapu Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, uchwała dyrektywy w celu skoordynowania postanowień, które w każdym Państwie Członkowskim Wspólnoty należą do kompetencji organów prawodawczych lub administracyjnych.

Artykuł 57

1. W celu ułatwienia podejmowania i wykonywania działalności prowadzonej na własny rachunek Rada, stanowiąc na wniosek Komisji i po konsultacji ze Zgromadzeniem, uchwała dyrektywy zmierzające do wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji.

2. W tym samym celu Rada, stanowiąc na wniosek Komisji i po konsultacji ze Zgromadzeniem, przed zakończeniem okresu przejściowego, uchwała dyrektywy zmierzające do koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących podejmowania i wykonywania działalności prowadzonej na własny rachunek. Jednomyślność jest wymagana w kwestiach, które chociażby w jednym z Państw Członkowskich wymagają uregulowania w formie ustawy, jak również w sprawach dotyczących bezpieczeństwa oszczędzania, w szczególności odnoszących się do przyznawania kredytów oraz do zawodów związanych z bankowością, a także dotyczących warunków wykonywania w różnych Państwach Członkowskich zawodów medycznych i pokrewnych oraz farmaceutycznych. W innych przypadkach Rada stanowi jednomyślnie w pierwszym etapie, a większością kwalifikowaną w późniejszym terminie.

3. W odniesieniu do zawodów medycznych i pokrewnych oraz farmaceutycznych stopniowe znoszenie ograniczeń zależy od koordynacji warunków ich wykonywania w różnych Państwach Członkowskich.

Artykuł 58

Na potrzeby stosowania postanowień niniejszego rozdziału spółki założone zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego i mające swą statutową siedzibę, zarząd lub główne przedsiębiorstwo wewnątrz Wspólnoty są traktowane jak osoby fizyczne mające przynależność Państw Członkowskich.

Przez spółki rozumie się spółki prawa cywilnego lub handlowego, a także spółdzielnie oraz inne osoby prawne prawa publicznego lub prywatnego, z wyjątkiem spółek, których działalność nie jest nastawiona na osiągnięcie zysków.

ROZDZIAŁ 3

Usługi

Artykuł 59

W ramach poniższych postanowień ograniczenia w swobodnym świadczeniu usług wewnątrz Wspólnoty są stopniowo znoszone w okresie przejściowym w odniesieniu do obywateli Państw Członkowskich mających swe przedsiębiorstwo w państwie Wspólnoty innym niż państwo odbiorcy świadczenia.

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, może rozszerzyć korzyści wynikające z postanowień niniejszego rozdziału na obywateli państwa trzeciego świadczących usługi i mających swe przedsiębiorstwa wewnątrz Wspólnoty.

Artykuł 60

Usługami w rozumieniu niniejszego Traktatu są świadczenia wykonywane zwykle za wynagrodzeniem w zakresie, w jakim nie są objęte postanowieniami o swobodnym przepływie towarów, kapitału i osób.

Usługi obejmują zwłaszcza:

- a) działalność o charakterze przemysłowym,
- b) działalność o charakterze handlowym,

c) działalność rzemieślnicza,

d) wykonywanie wolnych zawodów.

Z zastrzeżeniem postanowień rozdziału dotyczącego prawa przedsiębiorczości, świadczący usługę może, w celu spełnienia świadczenia, wykonywać przejściowo działalność w państwie świadczenia na tych samych warunkach, jakie państwo to nakłada na własnych obywateli.

Artykuł 61

1. Swobodę przepływu usług w dziedzinie transportu regulują postanowienia tytułu dotyczącego transportu.
2. Liberalizacja usług bankowych i ubezpieczeniowych związanych z przepływem kapitału jest realizowana w zgodzie ze stopniową liberalizacją przepływu kapitału.

Artykuł 62

Z zastrzeżeniem odmiennych postanowień niniejszego Traktatu, Państwa Członkowskie nie wprowadzają nowych ograniczeń dotyczących swobody świadczenia usług, istniejącej już w chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu.

Artykuł 63

1. Przed upływem pierwszego etapu Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i ze Zgromadzeniem, uchwała ogólny program dotyczący znoszenia ograniczeń w zakresie swobodnego świadczenia usług, istniejących na terenie Wspólnoty. Komisja przedkłada Radzie taką propozycję w pierwszych dwóch latach pierwszego etapu.

Program ten ustala ogólne warunki oraz etapy liberalizacji dla każdego rodzaju usług.

2. W celu wprowadzenia w życie programu ogólnego lub w przypadku braku takiego programu, w celu wykonania zadań jednego etapu w zakresie liberalizacji określonej usługi Rada uchwała dyrektywy, na wniosek Komisji oraz po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i ze Zgromadzeniem, stanowiąc jednomyślnie przed upływem pierwszego etapu, a większością kwalifikowaną w okresie późniejszym.

3. W odniesieniu do propozycji i decyzji określonych w ustępach 1 i 2 w zasadzie należy dawać pierwszeństwo usługom, które bezpośrednio wpływają na koszty produkcji lub których liberalizacja przyczynia się do ułatwienia handlu towarami.

Artykuł 64

Państwa Członkowskie deklarują gotowość zliberalizowania usług w zakresie wykraczającym poza zobowiązanie wynikające z dyrektyw uchwalonych na podstawie artykułu 63 ustęp 2, jeśli ich ogólna sytuacja gospodarcza i sytuacja w danym sektorze na to pozwalają.

W tym celu Komisja kieruje zalecenia do zainteresowanych Państw Członkowskich.

Artykuł 65

Dopóki ograniczenia w swobodnym świadczeniu usług nie zostaną zniesione, każde z Państw Członkowskich stosuje je do wszystkich świadczących usługi, o których mowa w artykule 59 akapit pierwszy, bez względu na przynależność państwową lub miejsce zamieszkania.

Artykuł 66

Postanowienia artykułów 55-58 stosuje się do spraw uregulowanych w niniejszym rozdziale.

ROZDZIAŁ 4

Kapitał

Artykuł 67

1. W okresie przejściowym Państwa Członkowskie znoszą stopniowo, w zakresie niezbędnym do sprawnego funkcjonowania wspólnego rynku, ograniczenia w przepływie kapitału, należące do osób zamieszkałych w Państwach Członkowskich, jak również traktowanie dyskryminujące ze względu na narodowość lub miejsce zamieszkania stron, lub na miejsce lokaty kapitału.
2. Płatności bieżące związane z przepływem kapitału między Państwami Członkowskimi są zwolnione od wszelkich ograniczeń najpóźniej z upływem pierwszego etapu.

Artykuł 68

1. W zakresie spraw wymienionych w niniejszym rozdziale, Państwa Członkowskie udzielają zezwoleń dewizowych w sposób jak najbardziej liberalny, jeżeli po wejściu w życie niniejszego Traktatu zezwolenia takie okażą się nadal niezbędne.
2. Jeżeli Państwo Członkowskie stosuje w obrocie kapitału objętym zwolnieniami, zgodnie z postanowieniami niniejszego rozdziału, swoje wewnętrzne przepisy wobec rynku kapitałowego i systemu kredytowego, nie stosuje ono przy tym żadnej dyskryminacji.
3. Pożyczki przeznaczone na bezpośrednie lub pośrednie finansowanie jakiegokolwiek Państwa Członkowskiego lub jego jednostek terytorialnych mogą być emitowane lub lokowane w innych Państwach Członkowskich wyłącznie za zgodą zainteresowanych Państw. Postanowienie to nie stanowi przeszkody dla stosowania artykułu 22 Protokołu dotyczącego Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Artykuł 69

Rada, stanowiąc jednomyślnie w dwóch pierwszych etapach, a większością kwalifikowaną w okresie późniejszym, na wniosek Komisji, która zasięga w tym celu opinii Komitetu Walutowego przewidzianego w artykule 105, uchwała dyrektywy niezbędne do stopniowego wprowadzenia w życie postanowień artykułu 67.

Artykuł 70

1. Komisja przedstawia Radzie propozycje dotyczące środków, mających na celu stopniową koordynację polityki kursowej Państw Członkowskich w zakresie przepływu kapitałów między tymi Państwami a państwami trzecimi. Rada stanowiąc jednomyślnie uchwała odpowiednie dyrektywy. Rada dąży do osiągnięcia możliwie największego stopnia liberalizacji.

2. W przypadku, gdyby działania podjęte w celu wykonania postanowień poprzedniego ustępu nie pozwalały na usunięcie różnic w uregulowaniach kursowych stosowanych przez Państwa Członkowskie lub gdyby występowanie tych różnic skłaniało osoby zamieszkałe w jednym z Państw Członkowskich do wykorzystywania ułatwień transferowych na terenie Wspólnoty, przewidzianych w artykule 67, w celu obejścia uregulowań jednego z Państw Członkowskich stosowanych wobec państw trzecich, Państwo to może, po konsultacji z innymi Państwami Członkowskimi oraz Komisją, podjąć odpowiednie działania w celu przewyciężenia tych trudności.

Jeżeli Rada stwierdzi, że powyższe środki ograniczają swobodę przepływu kapitału na terenie Wspólnoty w stopniu większym niż jest to konieczne dla realizacji celów wymienionych w poprzednim ustępie, może ona na wniosek Komisji, ustanowić większością kwalifikowaną, że dane Państwo powinno zmienić lub znieść te środki.

Artykuł 71

Państwa Członkowskie starają się nie wprowadzać na terenie Wspólnoty żadnych nowych ograniczeń kursowych, które mogłyby utrudniać przepływ kapitału i związane z nim płatności bieżące, jak również nie wprowadzać bardziej rygorystycznych uregulowań prawnych.

Państwa te deklarują gotowość przekroczenia stopnia liberalizacji obrotu kapitału, przewidzianego w poprzednich artykułach, w zakresie, na jaki pozwala ich sytuacja gospodarcza, a szczególnie stan ich bilansu płatniczego.

Komisja, po konsultacji z Komitetem Walutowym, może kierować w tej sprawie zalecenia do Państw Członkowskich.

Artykuł 72

Państwa Członkowskie na bieżąco przekazują Komisji wszelkie znane im dane o przepływie kapitału w stosunkach z państwami trzecimi. Komisja może skierować do Państw Członkowskich opinie na ten temat, jakie uzna za stosowne.

Artykuł 73

1. W przypadku, gdyby, przepływ kapitału powodował zakłócenia w sprawnym działaniu rynku kapitałowego jednego z Państw Członkowskich, Komisja po konsultacji z Komitetem Walutowym zezwala na podjęcie przez to Państwo środków ochronnych w dziedzinie przepływu kapitału, których warunki i tryb sama określa.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może cofnąć powyższe zezwolenie i zmienić odnośne warunki i inne szczegóły.

2. Państwo Członkowskie, które znajduje się w trudnej sytuacji, może jednakże w razie potrzeby we własnym zakresie podjąć wymienione wyżej środki, jeżeli okaże się to niezbędne ze względu na ich tajny lub nagły charakter. Komisja i pozostałe Państwa Członkowskie są informowane o tych środkach najpóźniej w dniu ich wejścia w życie. W takim przypadku, Komisja, po konsultacji z Komitetem Walutowym może w każdej chwili postanowić, że Państwa Członkowskie powinny zmienić lub znieść takie środki.

TYTUŁ IV

Transport

Artykuł 74

Cele niniejszego Traktatu, w odniesieniu do kwestii uregulowanych w niniejszym tytule, są realizowane przez Państwa Członkowskie w ramach wspólnej polityki transportowej.

Artykuł 75

1. W celu wykonania artykułu 74 i z uwzględnieniem szczególnych aspektów transportu Rada, stanowiąc jednomyślnie do końca drugiego etapu, a większością kwalifikowaną w terminie późniejszym, na wniosek Komisji oraz po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i ze Zgromadzeniem, ustanawia:

- a) wspólne reguły mające zastosowanie do transportu międzynarodowego wykonywanego z lub na terytorium Państwa Członkowskiego lub tranzytu przez terytorium jednego lub większej liczby Państw Członkowskich,
- b) warunki dostępu przewoźników nie mających stałej siedziby w Państwie Członkowskim do transportu krajowego w Państwie Członkowskim,
- c) wszelkie inne potrzebne przepisy.

2. Postanowienia, o których mowa w literach a) i b) poprzedniego ustępu ustanawia się w okresie przejściowym.

3. Na zasadzie odstępstwa od procedury przewidzianej w ustępie 1, przepisy dotyczące systemu regulacji transportu, których zastosowanie mogłoby poważnie wpłynąć na poziom życia i zatrudnienie w niektórych regionach, jak również na funkcjonowanie infrastruktury transportowej, są uchwalane jednomyślnie przez Radę, z uwzględnieniem potrzeby dostosowania do rozwoju gospodarczego wynikającego z ustanowienia wspólnego rynku.

Artykuł 76

Do czasu przyjęcia przepisów określonych w artykule 75 ustęp 1 żadne Państwo Członkowskie nie może bez jednomyślnej zgody Rady wydać mniej korzystnych - w ich bezpośrednim lub pośrednim skutku wobec przewoźników z innych Państw Członkowskich - w porównaniu z przewoźnikami krajowymi, różnych przepisów regulujących tę materię w dniu wejścia w życie niniejszego Traktatu.

Artykuł 77

Zgodna z niniejszym Traktatem jest pomoc, która odpowiada potrzebom koordynacji transportu lub stanowi zwrot za wykonanie pewnych świadczeń nierozzerwalnie związanych z pojęciem usługi publicznej.

Artykuł 78

Każdy środek w dziedzinie stawek i warunków transportu podjęty w ramach niniejszego Traktatu powinien uwzględniać sytuację gospodarczą przewoźników.

Artykuł 79

1. W odniesieniu do transportu wewnątrz Wspólnoty zakazana jest przed upływem drugiego etapu dyskryminacja polegająca na stosowaniu przez przewoźników względem tych samych towarów na tych samych połączeniach przewozowych różnych stawek i warunków transportu ze względu na kraj pochodzenia lub przeznaczenia produktów przewożonych.

2. Ustęp 1 nie wyklucza przyjęcia przez Radę innych środków w zastosowaniu artykułu 75 ustęp 1.

3. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ustanawia na wniosek Komisji i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, w terminie dwóch lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu zasady wykonania postanowień ustępu 1.

Może ona zwłaszcza wydać przepisy niezbędne w celu umożliwienia instytucjom Wspólnoty zapewnienia zgodności z zasadami ustanowionymi w ustępie 1 i w celu zapewnienia pełnych korzyści użytkownikom.

4. Komisja, z inicjatywy własnej lub na wniosek Państwa Członkowskiego, bada przypadki dyskryminacji określone w ustępie 1 i po konsultacji z każdym zainteresowanym Państwem Członkowskim podejmuje niezbędne decyzje, w ramach regulacji ustanowionej zgodnie z postanowieniami ustępu 3.

Artykuł 80

1. Od początku drugiego etapu zakazane jest narzucanie przez Państwo Członkowskie w zakresie transportu wykonywanego wewnątrz Wspólnoty stosowania stawek i warunków zawierających jakikolwiek element wsparcia lub ochrony jednego lub kilku przedsiębiorstw bądź poszczególnych gałęzi przemysłu, chyba że jest ono dozwolone przez Komisję.

2. Komisja, z inicjatywy własnej lub na wniosek Państwa Członkowskiego, bada stawki i warunki, o których mowa w ustępie 1, uwzględniając w szczególności, z jednej strony, wymogi właściwej regionalnej polityki gospodarczej, potrzeby regionów słabo rozwiniętych i problemy regionów poważnie dotkniętych przez okoliczności polityczne oraz, z drugiej strony, skutki tych stawek i warunków dla konkurencji między różnymi rodzajami transportu.

Komisja podejmuje niezbędne decyzje po konsultacji z każdym zainteresowanym Państwem Członkowskim.

3. Zakaz ustanowiony w ustępie 1 nie ma zastosowania do taryf konkurencyjnych.

Artykuł 81

Opłaty i należności pobierane przez przewoźnika w związku z przekraczaniem granic niezależnie od ceny transportu nie powinny przekraczać rozsądnego poziomu, przy uwzględnieniu rzeczywistych kosztów efektywnie poniesionych w związku z przekroczeniem granicy.

Państwa Członkowskie podejmują starania, aby stopniowo obniżyć te koszty.

Komisja może kierować do Państw Członkowskich zalecenia w celu zastosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 82

Postanowienia niniejszego tytułu nie stanowią przeszkody w stosowaniu środków podjętych przez Republikę Federalną Niemiec, o ile są one niezbędne w celu zrównoważenia niekorzystnych skutków gospodarczych spowodowanych podziałem Niemiec dla gospodarki niektórych regionów Republiki Federalnej dotkniętych tym podziałem.

Artykuł 83

Komitet doradczy, złożony z ekspertów wyznaczonych przez rządy Państw Członkowskich, jest ustanowiony przy Komisji. Komisja konsultuje z nim kwestie transportu zawsze, gdy uzna to za pożądane, bez uszczerbku dla kompetencji sekcji transportu Komitetu Ekonomiczno-Społecznego.

Artykuł 84

1. Postanowienia niniejszego tytułu stosują się do transportu kolejowego, drogowego i śródlądowego.
2. Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zdecydować, czy, w jakim zakresie i w jakim trybie właściwe przepisy mogą być przyjęte dla transportu morskiego i lotniczego.

CZĘŚĆ TRZECIA

Polityka Wspólnoty

TYTUŁ I

Wspólne zasady

Rozdział 1

Reguły konkurencji

Sekcja 1

Reguły mające zastosowanie do przedsiębiorstw

Artykuł 85

1. Niezgodne ze wspólnym rynkiem i zakazane są: wszelkie porozumienia między przedsiębiorstwami, wszelkie decyzje związków przedsiębiorstw i wszelkie praktyki uzgodnione, które mogą mieć wpływ na handel między Państwami Członkowskimi i których celem lub skutkiem jest zapobieżenie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji wewnątrz wspólnego rynku, a w szczególności te, które polegają na:

- a) ustalaniu w sposób bezpośredni lub pośredni cen zakupu lub sprzedaży albo innych warunków transakcji;
- b) ograniczaniu lub kontrolowaniu produkcji, rynków, rozwoju technicznego lub inwestycji;

- c) podziale rynków lub źródeł zaopatrzenia;
- d) stosowaniu wobec partnerów handlowych nierównych warunków do świadczeń równoważnych i stwarzaniu im przez to niekorzystnych warunków konkurencji; lub
- e) uzależnianiu zawarcia kontraktów od przyjęcia przez partnerów zobowiązań dodatkowych, które ze względu na swój charakter lub zwyczaje handlowe nie mają związku z przedmiotem tych kontraktów.

2. Porozumienia lub decyzje zakazane na mocy niniejszego artykułu są nieważne z mocy prawa.

3. Jednakże postanowienia ustępu 1 mogą zostać uznane za nie mające zastosowania do:

- każdego porozumienia lub kategorii porozumień między przedsiębiorstwami;
- każdej decyzji lub kategorii decyzji związków przedsiębiorstw; oraz
- każdej praktyki uzgodnionej lub kategorii praktyk uzgodnionych;

które przyczyniają się do polepszenia produkcji lub dystrybucji produktów bądź do popierania postępu technicznego lub gospodarczego, przy zastrzeżeniu dla użytkowników słusznej części zysku, który z tego wynika, oraz bez:

- a) nakładania na zainteresowane przedsiębiorstwa ograniczeń, które nie są niezbędne do osiągnięcia tych celów;
- b) dawania przedsiębiorstwom możliwości eliminowania konkurencji w stosunku do znacznej części danych produktów.

Artykuł 86

Niezgodne ze wspólnym rynkiem i zakazane jest nadużywanie przez jedno lub większą liczbę przedsiębiorstw pozycji dominującej na wspólnym rynku lub na znacznej jego części, w zakresie, w jakim może wpływać na handel między Państwami Członkowskimi.

Nadużywanie takie może polegać w szczególności na:

- a) narzucaniu w sposób bezpośredni lub pośredni niesłusznych cen zakupu lub sprzedaży albo innych niesłusznych warunków transakcji;
- b) ograniczaniu produkcji, rynków lub rozwoju technicznego ze szkodą dla konsumentów;
- c) stosowaniu wobec partnerów handlowych nierównych warunków do świadczeń równoważnych i stwarzaniu im przez to niekorzystnych warunków konkurencji;
- d) uzależnianiu zawarcia kontraktów od przyjęcia przez partnerów zobowiązań dodatkowych, które ze względu na swój charakter lub zwyczaje handlowe nie mają związku z przedmiotem tych kontraktów.

Artykuł 87

1. W ciągu trzech lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji ze Zgromadzeniem, wydaje rozporządzenia lub dyrektywy w celu zastosowania zasad ustanowionych w artykułach 85 i 86.

Jeżeli postanowienia tego rodzaju nie zostaną podjęte w wyżej wymienionym terminie, zostaną one uchwalone przez Radę stanowiącą większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji ze Zgromadzeniem.

2. Przepisy, o których mowa w ustępie 1, mają na celu w szczególności:

- a) zapewnienie poszanowania zakazów ustanowionych w artykule 85 ustęp 1 i w artykule 86 przez wprowadzenie grzywien i okresowych kar pieniężnych;
- b) ustanowienie szczegółowych zasad stosowania artykułu 85 ustęp 3, przy uwzględnieniu potrzeby, z jednej strony, zapewnienia skutecznego nadzoru, a z drugiej - uproszczenia w największym możliwym stopniu kontroli administracyjnej;
- c) określenie, w razie potrzeby, w różnych gałęziach gospodarki, zakresu postanowień artykułów 85 i 86;
- d) określenie roli Komisji i Trybunału Sprawiedliwości w stosowaniu postanowień określonych w niniejszym ustępie;
- e) określenie relacji między ustawodawstwami krajowymi - z jednej strony a postanowieniami niniejszej sekcji oraz przepisami przyjętymi w zastosowaniu niniejszego artykułu - z drugiej strony.

Artykuł 88

Do chwili wejścia w życie przepisów przyjętych w wykonaniu artykułu 87 władze Państw Członkowskich rozstrzygają o dopuszczalności wszelkich porozumień, decyzji i praktyk uzgodnionych oraz w sprawie nadużywania pozycji dominującej na wspólnym rynku, zgodnie z prawem ich krajów i z postanowieniami artykułu 85, zwłaszcza ustęp 3 i artykułu 86.

Artykuł 89

1. Bez uszczerbku dla artykułu 88, Komisja, wraz z podjęciem swych funkcji, czuwa nad stosowaniem zasad określonych w artykułach 85 i 86. Na wniosek Państwa Członkowskiego lub z urzędu oraz we współpracy z właściwymi władzami Państw Członkowskich, które udzielają jej pomocy, Komisja wszczyna postępowanie w przypadkach podejrzenia naruszenia tych zasad. Jeśli stwierdzi, że doszło do naruszenia, proponuje środki właściwe do jego zaprzestania.

2. Jeśli nie zaprzestano naruszenia, Komisja stwierdza takie naruszenie zasad w uzasadnionej decyzji. Może ona opublikować tę decyzję i upoważnić Państwa Członkowskie do przyjęcia niezbędnych w celu zaradzenia sytuacji środków, których warunki i szczegóły określa.

Artykuł 90

1. Państwa Członkowskie, w odniesieniu do przedsiębiorstw publicznych i przedsiębiorstw, którym przyznają prawa specjalne lub wyłączne, nie wprowadzają ani nie utrzymują żadnego środka sprzecznego z normami niniejszego Traktatu, w szczególności z normami przewidzianymi w artykule 7 oraz artykułach 85-94 włącznie.

2. Przedsiębiorstwa zobowiązane do zarządzania usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym lub mające charakter monopolu skarbowego podlegają normom niniejszego Traktatu, zwłaszcza regułom konkurencji, w granicach, w jakich ich stosowanie nie stanowi prawnej lub faktycznej przeszkody w wykonywaniu poszczególnych zadań im powierzonych. Rozwój handlu nie może być naruszony w sposób pozostający w sprzeczności z interesem Wspólnoty.

3. Komisja czuwa nad stosowaniem postanowień niniejszego artykułu i w miarę potrzeby kieruje stosowne dyrektywy lub decyzje do Państw Członkowskich.

Sekcja 2

Stosowanie dumpingu

Artykuł 91

1. Jeżeli w okresie przejściowym Komisja, na wniosek jednego z Państw Członkowskich lub innej zainteresowanej strony, stwierdzi stosowanie praktyk dumpingowych w ramach wspólnego rynku, kieruje ona zalecenia uprawiającemu lub uprawiającym te praktyki w celu ich zakończenia.

Jeżeli praktyki dumpingowe są nadal stosowane, Komisja może upoważnić poszkodowane Państwo Członkowskie do podjęcia koniecznych środków ochronnych, których warunki i sposoby wykonania określa.

2. Z chwilą wejścia w życie niniejszego Traktatu wszelkie produkty pochodzące z jednego Państwa Członkowskiego lub znajdujące się w swobodnym obrocie na jego terytorium, które zostały wywiezione do innego Państwa Członkowskiego, są dopuszczone do ponownego przywozu do tego pierwszego Państwa, nie podlegając przy tym jakimkolwiek cłom, ograniczeniom ilościowym lub środkom o skutku równoważnym. Komisja ustanawia odpowiednie przepisy w celu wykonania niniejszego ustępu.

Sekcja 3

Pomoc przyznawana przez Państwa

Artykuł 92

1. Z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w niniejszym Traktacie, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi.

2. Zgodna ze wspólnym rynkiem jest:

- a) pomoc o charakterze socjalnym przyznawana indywidualnym konsumentom, pod warunkiem, że jest przyznawana bez dyskryminacji związanej z pochodzeniem produktów,
- b) pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi,

- c) pomoc przyznawana gospodarce niektórych regionów Republiki Federalnej Niemiec dotkniętych podziałem Niemiec, w zakresie, w jakim jest niezbędna do skompensowania niekorzystnych skutków gospodarczych spowodowanych tym podziałem.

3. Za zgodną ze wspólnym rynkiem może zostać uznana:

- a) pomoc przeznaczona na sprzyjanie rozwojowi gospodarstwu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski lub regionów, w których istnieje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia;
- b) pomoc przeznaczona na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania lub mająca na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce Państwa Członkowskiego;
- c) pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Wszelka pomoc dla przemysłu stocznioowego, według stanu z dnia 1 stycznia 1957 roku, jest - w tym zakresie, w jakim zastępowała ona jedynie brak ochrony celnej - stopniowo zmniejszana z zachowaniem tych samych warunków, które odnoszą się do znoszenia cel, uwzględniając jednak postanowienia niniejszego Traktatu dotyczące wspólnej polityki handlowej wobec państw trzecich; oraz
- d) inne kategorie pomocy, jakie Rada może określić decyzją, stanowiąc większością kwalifikowaną, na wniosek Komisji.

Artykuł 93

1. Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi stale bada systemy pomocy istniejące w tych Państwach. Proponuje im ona stosowne środki konieczne ze względu na stopniowy rozwój lub funkcjonowanie wspólnego rynku.

2. Jeśli Komisja stwierdzi, po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag, że pomoc przyznana przez Państwo lub przy użyciu zasobów państwowych nie jest zgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu artykułu 92, lub że pomoc ta jest nadużywana, decyduje o zniesieniu lub zmianie tej pomocy przez dane Państwo w terminie, który ona określa.

Jeśli dane Państwo nie zastosuje się do tej decyzji w wyznaczonym terminie, Komisja lub każde inne zainteresowane Państwo może, na zasadzie odstępstwa od postanowień artykułów 169 i 170, wnieść sprawę bezpośrednio do Trybunału Sprawiedliwości.

Na wniosek Państwa Członkowskiego Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zdecydować, że pomoc, którą to Państwo przyznaje lub zamierza przyznać, będzie uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem, na zasadzie odstępstwa od postanowień artykułu 92 lub rozporządzeń przewidzianych w artykule 94, jeśli wyjątkowe okoliczności uzasadniają taką decyzję. Jeśli w odniesieniu do danej pomocy Komisja wszczęła procedurę przewidzianą w pierwszym akapicie niniejszego ustępu, wystąpienie zainteresowanego Państwa z wnioskiem skierowanym do Rady powoduje zawieszenie tej procedury do czasu zajęcia stanowiska przez Radę

Jednakże jeśli Rada nie zajmie stanowiska w terminie trzech miesięcy od wystąpienia z wnioskiem, Komisja wydaje decyzję w sprawie.

3. Komisja jest informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swych uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy. Jeśli uznaje ona, że plan nie jest zgodny ze wspólnym rynkiem w rozumieniu artykułu 92, wszczyna bezzwłocznie procedurę przewidzianą w ustępie 2. Dane Państwo Członkowskie nie może wprowadzać w życie projektowanych środków dopóki procedura ta nie doprowadzi do wydania decyzji końcowej.

Artykuł 94

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, może wydać wszelkie właściwe rozporządzenia w celu zastosowania artykułów 92 i 93 oraz w szczególności może określić warunki stosowania artykułu 93 ustęp 3 i kategorie pomocy zwolnione z tej procedury.

ROZDZIAŁ 2

Postanowienia podatkowe

Artykuł 95

Żadne Państwo Członkowskie nie nakłada bezpośrednio lub pośrednio na produkty innych Państw Członkowskich podatków wewnętrznych jakiegokolwiek rodzaju wyższych od tych, które nakłada bezpośrednio lub pośrednio na podobne produkty krajowe.

Ponadto żadne Państwo Członkowskie nie nakłada na produkty innych Państw Członkowskich podatków wewnętrznych, które pośrednio chronią inne produkty.

Najpóźniej na początku drugiego etapu Państwa Członkowskie zniosą lub zmienią postanowienia, które istniały w chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu, a które są sprzeczne z wymienionymi wyżej przepisami.

Artykuł 96

W przypadku, gdy produkty są wywożone na terytorium jednego z Państw Członkowskich, jakkolwiek zwrot podatków wewnętrznych nie może być wyższy od podatków, które zostały na nie nałożone bezpośrednio lub pośrednio.

Artykuł 97

Państwa Członkowskie, które pobierają podatek od obrotu według systemu progresywnego podatku kumulacyjnego, mogą przy pobieraniu podatków wewnętrznych od towarów przywożonych oraz przy zwrocie podatków jakie przyznają dla towarów wywożonych, ustalić stawki przeciętne dla poszczególnych towarów lub grup towarów, nie naruszając jednak przy tym zasad określonych w artykułach 95 i 96.

W przypadku gdyby stawki przeciętne ustalone przez jedno z Państw Członkowskich nie były zgodne z wymienionymi wyżej zasadami, Komisja kieruje do tego Państwa odpowiednie dyrektywy lub decyzje.

Artykuł 98

W odniesieniu do opłat innych niż podatek obrotowy, akcyza i inne podatki pośrednie, zwolnienia i zwroty w wywozie do innych Państw Członkowskich nie mogą być dokonywane, a opłaty kompensacyjne w przywozie z Państw Członkowskich nie mogą być ustanawiane, chyba że projektowane środki były uprzednio zatwierdzone na czas ograniczony przez Radę, stanowiącą większością kwalifikowaną na wniosek Komisji.

Artykuł 99

Komisja rozważy, w jaki sposób ustawodawstwa różnych Państw Członkowskich dotyczące podatku obrotowego, akcyzy oraz innych rodzajów podatków pośredniego, włącznie ze środkami kompensacyjnymi stosowanymi w wymianie między Państwami Członkowskimi, mogą zostać zbliżone w interesie wspólnego rynku.

Komisja przedstawia propozycje Radzie, która stanowi jednomyślnie, bez uszczerbku dla postanowień artykułów 100 i 101.

ROZDZIAŁ 3

Zbliżanie ustawodawstw

Artykuł 100

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, uchwała dyrektywy w celu zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich, które mają bezpośredni wpływ na ustanowienie lub funkcjonowanie wspólnego rynku.

W sprawie dyrektyw, których wykonanie pociągałoby za sobą zmianę przepisów prawnych w jednym lub więcej Państw Członkowskich, zasięga się opinii Zgromadzenia i Komitetu Ekonomiczno-Społecznego.

Artykuł 101

W przypadku, gdy Komisja stwierdzi, że różnica między przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi Państw Członkowskich narusza warunki konkurencji we wspólnym rynku i powoduje w ten sposób zakłócenie, które powinno być wyeliminowane, podejmuje ona konsultacje z zainteresowanymi Państwami Członkowskimi.

Jeśli konsultacje te nie doprowadzą do porozumienia eliminującego to zakłócenie, Rada, na wniosek Komisji, uchwała w tym celu niezbędne dyrektywy, stanowiąc jednomyślnie w pierwszym etapie, a w późniejszym okresie większością kwalifikowaną. Komisja i Rada mogą podejmować wszelkie inne stosowne środki przewidziane w niniejszym Traktacie.

Artykuł 102

1. W przypadku, gdy istnieje obawa, że przyjęcie lub zmiana przepisu ustawowego, wykonawczego lub administracyjnego może spowodować zakłócenia w rozumieniu artykułu 101, Państwo Członkowskie, które chce to uczynić, podejmuje konsultacje z Komisją. Po przeprowadzeniu konsultacji z Państwami Członkowskimi Komisja zaleca zainteresowanym Państwom właściwe środki w celu uniknięcia tego zakłócenia.

2. Jeśli Państwo, które chce przyjąć lub zmienić przepisy krajowe nie zastosuje się do zalecenia Komisji, nie może żądać od innych Państw Członkowskich, w zastosowaniu artykułu 101, zmiany ich przepisów krajowych w celu wyeliminowania tego zakłócenia. Jeśli Państwo Członkowskie, które nie zastosowało się do zalecenia Komisji, powoduje zakłócenie wyłącznie na własną szkodę, postanowienia artykułu 101 nie mają zastosowania.

TYTUŁ II

Polityka gospodarcza

ROZDZIAŁ 1

Polityka koniunktury

Artykuł 103

1. Państwa Członkowskie uznają swoją politykę koniunktury za przedmiot wspólnego zainteresowania. Przeprowadzają one konsultacje między sobą oraz z Komisją w sprawie środków, jakie należy podjąć w zależności od okoliczności.
2. Bez uszczerbku dla innych procedur przewidzianych w niniejszym Traktacie, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, może zdecydować o środkach odpowiednich do sytuacji.
3. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, ustala, w razie potrzeby, niezbędne dyrektywy dotyczące szczegółów stosowania środków ustalonych w ustępie 2.
4. Procedury przewidziane w niniejszym artykule mają zastosowanie również w przypadku trudności w zaopatrzeniu w niektóre produkty.

ROZDZIAŁ 2

Bilans płatniczy

Artykuł 104

Każde Państwo Członkowskie prowadzi politykę gospodarczą, niezbędną do zapewnienia równowagi całości swego bilansu płatniczego oraz umocnienia zaufania do swej waluty, czuwając przy tym nad zapewnieniem wysokiego poziomu zatrudnienia oraz stałości cen.

Artykuł 105

1. W celu ułatwienia osiągnięcia celów określonych w artykule 104, Państwa Członkowskie koordynują swoje polityki gospodarcze. W tym celu organizują one współpracę między właściwymi służbami poszczególnych organów administracji i bankami centralnymi.

Komisja przedkłada Radzie propozycje w celu realizacji takiej współpracy.

2. W celu wspierania koordynacji polityk Państw Członkowskich w sprawach pieniężnych w pełnym zakresie niezbędnym do funkcjonowania rynku wewnętrznego, ustanawia się Komitet Walutowy o charakterze doradczym, do którego zadań należy:

- śledzenie sytuacji pieniężnej i finansowej Państw Członkowskich i Wspólnoty, jak również ogólnego systemu płatności Państw Członkowskich oraz regularne składanie Radzie i Komisji sprawozdań na ten temat;
- wydawanie opinii na żądanie Rady lub Komisji bądź z inicjatywy własnej dla tych instytucji;

Państwa Członkowskie i Komisja, każde w swoim zakresie, mianują po dwóch członków Komitetu Walutowego.

Artykuł 106

1. Każde Państwo Członkowskie zobowiązuje się zezwolić na dokonywanie, w walucie Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje wierzyciel lub beneficjent płatności związanych z wymianą towarów, usług i kapitałów, jak również transferem kapitałów i płac, w zakresie w jakim przepływ towarów, usług, kapitałów i osób między Państwami Członkowskimi podlega liberalizacji w wykonaniu niniejszego Traktatu.

Państwa Członkowskie deklarują gotowość zliberalizowania usług w zakresie wykraczającym poza zobowiązanie wynikające z poprzedniego ustępu, jeśli ich ogólna sytuacja gospodarcza a zwłaszcza bilans płatniczy na to pozwalają.

2. W zakresie, w jakim wymiana towarów i usług oraz przepływ kapitałów podlegają jedynie ograniczeniom dotyczącym płatności z tym związanych, stosowane będą przez analogię, w celu stopniowego zniesienia tych ograniczeń, postanowienia rozdziałów odnoszących się do znoszenia ograniczeń ilościowych, ułatwienia wymiany usług i swobodnego przepływu kapitałów.

3. Państwa Członkowskie zobowiązują się nie wprowadzać we wzajemnych obrotach żadnych nowych ograniczeń w transferach związanych z transakcjami niewidocznymi, wymienionymi na liście zawartej w załączniku III do niniejszego Traktatu.

Stopniowe znoszenie ograniczeń dokonywane jest zgodnie z postanowieniami artykułów 63-65 włącznie, jeżeli nie jest ono uregulowane postanowieniami ustępów 1 i 2 lub rozdziału dotyczącego swobodnego przepływu kapitałów.

4. W razie potrzeby Państwa Członkowskie uzgadniają, jakie środki należy zastosować w celu umożliwienia realizacji płatności i transferów wymienionych w niniejszym artykule. Środki te nie mogą jednak przeszkadzać w realizacji celów wymienionych w niniejszym rozdziale.

Artykuł 107

1. Każde Państwo Członkowskie traktuje swoją politykę kursową jako problem wspólnego zainteresowania.

2. Jeżeli Państwo Członkowskie wprowadza zmianę kursu swej waluty, która nie jest zgodna z celami wymienionymi w artykule 104 i wypacza w znacznym stopniu warunki konkurencji, Komisja, po konsultacji z Komitetem Walutowym, może zezwolić innym Państwom Członkowskim na zastosowanie, w ściśle określonym okresie, niezbędnych środków w celu zapobieżenia skutkom tego posunięcia. Warunki i tryb stosowania tych środków określa Komisja.

Artykuł 108

1. W przypadku trudności lub poważnego zagrożenia trudnościami w bilansie płatniczym Państwa Członkowskiego wynikających bądź z ogólnego zachwiania bilansu płatniczego, bądź z charakteru walut, jakimi dysponuje, zwłaszcza gdy trudności te mogą narazić na niebezpieczeństwo funkcjonowanie wspólnego rynku lub stopniową realizację wspólnej polityki handlowej, Komisja niezwłocznie bada sytuację tego Państwa, jak również działanie, jakie Państwo to podjęło lub może podjąć zgodnie z postanowieniami artykułu 104, odwołując się do wszelkich dostępnych środków. Komisja wskazuje środki, których przyjęcie zaleca danemu Państwu Członkowskiemu.

Jeśli działanie podjęte przez Państwo Członkowskie i środki sugerowane przez Komisję nie okazują się wystarczające do przewyciężenia napotkanych trudności lub zagrożeń trudnościami, Komisja zaleca Radzie, po konsultacji z Komitetem Walutowym, przyznanie wzajemnej pomocy i właściwe jej metody.

Komisja regularnie informuje Radę o sytuacji i jej rozwoju.

2. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, przyznaje wzajemną pomoc; uchwała ona dyrektywy i decyzje ustalające warunki przyznania pomocy i inne szczegóły. Wzajemna pomoc może przyjąć postać, w szczególności:

- a) uzgodnionego działania w ramach innych organizacji międzynarodowych, do których Państwa Członkowskie mogą się zwrócić;
- b) środków niezbędnych do uniknięcia zakłóceń w handlu, gdy Państwo znajdujące się w trudnej sytuacji utrzymuje lub przywraca ograniczenia ilościowe w stosunku do państw trzecich;
- c) udzielenia ograniczonych kredytów przez inne Państwa Członkowskie, z zastrzeżeniem ich zgody.

Ponadto, w okresie przejściowym wzajemna pomoc może przybrać formę specjalnych obniżek celnych lub powiększenia kontyngentów mających na celu wzmoczenie przywozu z Państwa znajdującego się w trudnej sytuacji, z zastrzeżeniem zgody Państw, które zastosowałyby te środki.

3. Jeśli wzajemna pomoc zalecona przez Komisję nie została przyznana przez Radę lub jeśli przyznana wzajemna pomoc i przyjęte środki są niewystarczające, Komisja upoważnia Państwo znajdujące się w trudnościach do podjęcia środków ochronnych, których warunki i szczegóły określa Komisja.

Takie upoważnienie może zostać odwołane, a odnośne warunki i szczegóły zmienione przez Radę, stanowiącą większością kwalifikowaną.

Artykuł 109

1. W przypadku nagłego kryzysu w bilansie płatniczym i jeśli decyzja w rozumieniu artykułu 108 ustęp 2 nie zostaje niezwłocznie wydana, zainteresowane Państwo Członkowskie może tymczasowo podjąć, w charakterze środków zapobiegawczych, niezbędne środki ochronne. Środki te powinny powodować jak najmniejsze zakłócenia w funkcjonowaniu wspólnego rynku i nie mogą wykraczać poza to, co jest ściśle konieczne do pokonania nagłych trudności, które powstały.

2. Komisja i pozostałe Państwa Członkowskie powinny być informowane o takich środkach ochronnych najpóźniej w chwili ich wejścia w życie. Komisja może zalecić Radzie udzielenie wzajemnej pomocy zgodnie z artykułem 108.

3. Po wydaniu opinii przez Komisję i po konsultacji z Komitetem Walutowym, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może zdecydować, że zainteresowane Państwo Członkowskie powinno zmienić, zawiesić lub znieść powyższe środki ochronne.

ROZDZIAŁ 3

Polityka handlowa

Artykuł 110

Poprzez utworzenie między sobą unii celnej Państwa Członkowskie zamierzają przyczynić się we wspólnym interesie do harmonijnego rozwoju handlu światowego, stopniowego zniesienia ograniczeń w handlu międzynarodowym i obniżenia barier celnych.

Wspólna polityka handlowa uwzględnia korzystny wpływ, jaki może mieć zniesienie ceł między Państwami Członkowskimi na zwiększenie siły konkurencyjnej przedsiębiorstw w tych Państwach.

Artykuł 111

W okresie przejściowym oraz bez uszczerbku dla artykułów 115 i 116, stosują się następujące postanowienia:

1. Państwa Członkowskie przeprowadzą koordynację swych stosunków handlowych z państwami trzecimi tak, aby z upływem okresu przejściowego stworzone zostały warunki niezbędne do wprowadzenia w życie wspólnej polityki w dziedzinie handlu pozawspólnotowego.

Komisja przedstawia Radzie propozycje dotyczące procedury, jaką należy stosować w okresie przejściowym dla uruchomienia wspólnego działania oraz ujednoczenia polityki handlowej.

2. Komisja przedstawia Radzie zalecenia dotyczące prowadzenia negocjacji taryfowych z państwami trzecimi na temat wspólnej taryfy celnej

Rada upoważnia Komisję do rozpoczęcia rokowań.

Komisja prowadzi rokowania w konsultacji ze specjalnym komitetem wyznaczonym przez Radę w celu wsparcia jej w tym zadaniu i w ramach dyrektyw, jakie Rada może do niej kierować.

3. W wykonywaniu funkcji powierzonych jej w niniejszym artykule, Rada stanowi jednomyślnie w ciągu dwóch pierwszych etapów, a kwalifikowaną większością głosów w okresie późniejszym.

4. Państwa Członkowskie podejmują w konsultacji z Komisją wszelkie niezbędne środki, zmierzające w szczególności do przeprowadzenia odpowiednich zmian w umowach taryfowych obowiązujących między nimi a państwami trzecimi tak, aby wejście w życie wspólnej taryfy celnej nie zostało opóźnione.

5. Państwa Członkowskie stawiają sobie za cel możliwie jak najdalej idące ujednoczenie swych list liberalizacji wobec państw trzecich lub grup państw trzecich. W tym celu Komisja kieruje wszelkie odpowiednie zalecenia do Państw Członkowskich.

Państwa Członkowskie, które znoszą lub zmniejszają ograniczenia ilościowe wobec państw trzecich, są obowiązane do uprzedniego zawiadomienia o tym Komisji i do stosowania takich samych zasad wobec innych Państw Członkowskich.

Artykuł 112

1. Bez uszczerbku dla zobowiązań przyjętych przez Państwa Członkowskie w ramach innych organizacji międzynarodowych, Państwa Członkowskie, przed końcem okresu przejściowego, stopniowo harmonizują systemy, w ramach których przyznają pomoc w wywozie do państw trzecich, w zakresie niezbędnym do uniknięcia zakłóceń w konkurencji między przedsiębiorstwami Wspólnoty.

Na wniosek Komisji Rada, stanowiąc jednomyślnie do końca drugiego etapu, a w okresie późniejszym większością kwalifikowaną, uchwała niezbędne w tym celu dyrektywy.

2. Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do zwrotu ceł lub opłat o skutku równoważnym ani do zwrotu opłat pośrednich, w tym podatku obrotowego, akcyzy i innych podatków pośrednich, które są nakładane w związku z wywozem towaru z Państwa Członkowskiego do państwa trzeciego, w zakresie, w jakim zwroty te nie przekraczają wysokości opłat nałożonych bezpośrednio lub pośrednio na produkty wywożone.

Artykuł 113

1. Po zakończeniu okresu przejściowego wspólna polityka handlowa jest oparta na jednolitych zasadach, zwłaszcza w odniesieniu do zmian stawek celnych, zawierania umów celnych i handlowych, ujednoczenia środków liberalizacyjnych, polityki eksportowej i handlowych środków ochronnych podejmowanych w przypadku dumpingu lub subsydiów.

2. Komisja przedkłada Radzie propozycje w celu wykonania wspólnej polityki handlowej.

3. Jeżeli istnieje potrzeba wynegocjowania umów z jednym lub większą liczbą państw trzecich albo organizacji międzynarodowych, Komisja przedstawia zalecenia Radzie, która upoważnia ją do rozpoczęcia koniecznych rokowań.

Komisja prowadzi rokowania w konsultacji ze specjalnym komitetem wyznaczonym przez Radę w celu wsparcia jej w tym zadaniu i w ramach dyrektyw, jakie Rada może do niej kierować.

4. W wykonywaniu kompetencji przyznanych jej niniejszym artykułem Rada stanowi większością kwalifikowaną.

Artykuł 114

Umowy wymienione w artykule 111 ustęp 2 oraz artykule 113, zawierane są w imieniu Wspólnoty przez Radę, która stanowi jednomyślnie w ciągu dwóch pierwszych etapów, a większością kwalifikowaną w okresie późniejszym.

Artykuł 115

W celu zapewnienia, że wykonanie przez Państwa Członkowskie środków polityki handlowej przyjętych zgodnie z niniejszym Traktatem nie będzie uniemożliwione przez zakłócenia w handlu, albo gdy różnice między tymi środkami powodują trudności gospodarcze w jednym lub większej liczbie Państw, Komisja zaleca stosowne metody współpracy między Państwami Członkowskimi. Jeżeli tego nie czyni, może upoważnić Państwa Członkowskie do podjęcia koniecznych środków ochronnych, których warunki i sposoby wykonania określi.

W nagłych przypadkach oraz w okresie przejściowym Państwa Członkowskie mogą same podejmować konieczne środki oraz powiadamiają o tych środkach pozostałe Państwa Członkowskie oraz Komisję, która może postanowić, że Państwa Członkowskie muszą zmienić lub znieść takie środki.

W wyborze środków pierwszeństwo powinno być przyznane środkom powodującym najmniejsze zakłócenia w funkcjonowaniu wspólnego rynku oraz które uwzględniają potrzebę możliwie jak najszybszego wprowadzenia wspólnej taryfy celnej.

Artykuł 116

We wszystkich sprawach posiadających szczególne znaczenie dla wspólnego rynku Państwa Członkowskie prowadzą, po upływie okresu przejściowego, wyłącznie wspólne działania w ramach międzynarodowych organizacji gospodarczych. W tym celu Komisja przedłoży Radzie, stanowiącej w tej sprawie większością kwalifikowaną, propozycje dotyczące zakresu i uruchomienia tego wspólnego działania.

W ciągu okresu przejściowego Państwa Członkowskie przeprowadzają wzajemne konsultacje w celu uzgodnienia swego działania i zajęcia w miarę możliwości jednolitego stanowiska.

TYTUŁ III

Polityka społeczna

ROZDZIAŁ 1

Postanowienia dotyczące zagadnień społecznych

Artykuł 117

Państwa Członkowskie są zgodne co do konieczności poprawy warunków życia i pracy, tak aby umożliwić ich wyrównanie przy jednoczesnym zachowaniu postępu.

Uważają one, że taki rozwój będzie wynikał nie tylko z funkcjonowania wspólnego rynku, sprzyjającego harmonizacji systemów społecznych, ale też z procedur przewidzianych w niniejszym Traktacie oraz ze zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych.

Artykuł 118

Bez uszczerbku dla innych postanowień niniejszego Traktatu i zgodnie z jego ogólnymi celami zadaniem Komisji jest propagowanie ścisłej współpracy między Państwami Członkowskimi w dziedzinie zagadnień społecznych, w szczególności w następujących dziedzinach:

- zatrudnienia,
- prawa pracy i warunków pracy,
- szkolenia i doskonalenia zawodowego,
- zabezpieczenia społecznego,
- ochrony przed wypadkami i chorobami zawodowymi,
- higieny pracy,
- prawa zrzeszania się w związki zawodowe i sporów zbiorowych między pracodawcami i pracownikami.

W tym celu Komisja działa w ścisłym kontakcie z Państwami Członkowskimi, przeprowadzając studia, wydając opinie i organizując konsultacje zarówno w sprawie problemów pojawiających się na poziomie krajowym, jak i tych, które interesują organizacje międzynarodowe.

Przed wydaniem opinii przewidzianych niniejszym artykułem Komisja konsultuje się z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym.

Artykuł 119

Każde Państwo Członkowskie zapewnia w pierwszym etapie wprowadzenie a w okresie późniejszym stosowanie zasady równości wynagrodzeń dla pracowników płci męskiej i żeńskiej za taką samą pracę.

Do celów niniejszego artykułu przez wynagrodzenie rozumie się zwykłą podstawową lub minimalną płacę lub uposażenie oraz wszystkie inne korzyści w gotówce lub w naturze, otrzymywane przez pracownika bezpośrednio lub pośrednio, z racji zatrudnienia, od pracodawcy.

Równość wynagrodzenia bez dyskryminacji ze względu na płeć oznacza, że:

- a) wynagrodzenie przyznane za taką samą pracę na akord jest określane na podstawie takiej samej jednostki miary; oraz
- b) wynagrodzenie za pracę na czas jest takie samo na tym samym stanowisku.

Artykuł 120

Państwa Członkowskie dokładają starań, aby utrzymać istniejącą równowagę systemów płatnych urlopów.

Artykuł 121

Rada, stanowiąc jednomyślnie po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, może powierzyć Komisji zadania związane z realizacją wspólnych środków, zwłaszcza dotyczące bezpieczeństwa socjalnego pracowników migrujących, o których mowa w artykułach 48-51.

Artykuł 122

Komisja włącza do swojego sprawozdania rocznego dla Zgromadzenia oddzielny rozdział dotyczący rozwoju sytuacji społecznej we Wspólnocie.

Zgromadzenie może wezwać Komisję do opracowania sprawozdań w sprawie poszczególnych problemów dotyczących warunków społecznych.

ROZDZIAŁ 2

Europejski Fundusz Społeczny

Artykuł 123

W celu poprawy możliwości zatrudniania pracowników w ramach rynku wewnętrznego i przyczyniania się w ten sposób do podniesienia poziomu życia, ustanawia się zgodnie z poniższymi postanowieniami Europejski Fundusz Społeczny; dąży on do ułatwienia zatrudniania pracowników i zwiększania ich mobilności geograficznej i zawodowej wewnątrz Wspólnoty.

Artykuł 124

Funduszem zarządza Komisja.

Przy wykonywaniu tego zadania Komisję wspomaga komitet złożony z przedstawicieli rządów, związków zawodowych i organizacji pracodawców, któremu przewodniczy członek Komisji.

Artykuł 125

1. Na żądanie Państw Członkowskich Fundusz, w ramach przepisów przewidzianych w artykule 127, pokrywa 50% wydatków przeznaczonych, w okresie po wejściu w życie niniejszego Traktatu, przez dane Państwo lub instytucję prawa publicznego na:

- a) zapewnienie pracownikom ponownego efektywnego zatrudnienia, w drodze:
 - przekwalifikowania zawodowego;
 - zwrotu kosztów zmiany miejsca zamieszkania; oraz
- b) udzielenie pomocy pracownikom, których zatrudnienie jest czasowo zmniejszone lub zawieszona, w całości lub częściowo, wskutek przestawienia przedsiębiorstwa na inny rodzaj produkcji, tak, aby pracownicy ci mogli zachować wynagrodzenia w tej samej wysokości, zanim zostaną ponownie w pełni zatrudnieni.

2. Pomoc przyznana przez Fundusz na pokrycie kosztów przekwalifikowania zawodowego udzielana jest jedynie wówczas, gdy bezrobotni pracownicy mogą być zatrudnieni tylko w nowym zawodzie i gdy pracują co najmniej od sześciu miesięcy w zawodzie, do którego zostali przekwalifikowani.

Pomoc na pokrycie kosztów zmiany miejsca zamieszkania udzielana jest jedynie wówczas, gdy bezrobotni pracownicy zostali zmuszeni do zmiany swego miejsca zamieszkania w obrębie Wspólnoty, a w nowym miejscu zamieszkania znaleźli zatrudnienie w produkcji od co najmniej sześciu miesięcy.

Pomoc dla pracowników w wypadku przekształcenia przedsiębiorstwa uzależniona jest od spełnienia następujących warunków:

- a) zainteresowani pracownicy są od co najmniej sześciu miesięcy w pełni zatrudnieni w danym przedsiębiorstwie;
- b) zainteresowany rząd przedstawił opracowany uprzednio przez dane przedsiębiorstwo projekt dotyczący zamierzonego przekształcenia i sposobu jego finansowania; oraz
- c) Komisja udzieliła uprzednio swej zgody na ten projekt przekształcenia.

Artykuł 126

Po zakończeniu okresu przejściowego, Rada na podstawie opinii uzyskanej od Komisji i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym i ze Zgromadzeniem, może:

- a) większością kwalifikowaną ustanowić, że całość lub część pomocy przewidzianej w artykule 125 przestanie być udzielana; lub
- b) jednomyślnie ustalić nowe zadania, jakie powinny być powierzone Funduszowi w ramach jego mandatu określonego w artykule 123.

Artykuł 127

Na wniosek Komisji i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz ze Zgromadzeniem, Rada stanowiąc większością kwalifikowaną ustanowi przepisy niezbędne do wykonania postanowień artykułów 124-126 włącznie; ustala ona w szczególności warunki, na jakich udzielana jest pomoc z Funduszu zgodnie z postanowieniami artykułu 125, jak również określające rodzaj przedsiębiorstw, których pracownicy korzystają z pomocy przewidzianej w artykule 125 ustęp 1 litera b).

Artykuł 128

Na wniosek Komisji i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, Rada ustala ogólne zasady, dotyczące wprowadzenia w życie wspólnej polityki w dziedzinie kształcenia zawodowego, która przyczynić się może do harmonijnego rozwoju zarówno gospodarki wewnętrznej poszczególnych Państw Członkowskich, jak i wspólnego rynku.

TYTUŁ IV

Europejski Bank Inwestycyjny

Artykuł 129

Ustanawia się Europejski Bank Inwestycyjny, który ma osobowość prawną.

Członkami Europejskiego Banku Inwestycyjnego są Państwa Członkowskie.

Statut Europejskiego Banku Inwestycyjnego stanowi przedmiot protokołu załączonego do niniejszego Traktatu.

Artykuł 130

Zadaniem Europejskiego Banku Inwestycyjnego jest przyczynianie się, poprzez odwołanie się do rynku kapitałowego i zasobów własnych, do zrównoważonego i stałego rozwoju wspólnego rynku w interesie Wspólnoty. W tym celu Bank, nie mając na celu osiągnięcia zysków, udziela pożyczek i gwarancji, które sprzyjają finansowaniu poniższych projektów we wszystkich sektorach gospodarki:

- a) projektów zmierzających do rozwoju regionów mniej rozwiniętych;
- b) projektów modernizacji lub przekształcania przedsiębiorstw lub rozwijania nowych działań, wynikających ze stopniowego ustanawiania wspólnego rynku, które z uwagi na swoje rozmiary lub charakter nie mogą być całkowicie sfinansowane z różnych środków dostępnych w każdym Państwie Członkowskim;
- c) projektów stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania kilku Państw Członkowskich, które z uwagi na swoje rozmiary lub charakter nie mogą być całkowicie sfinansowane z różnych środków dostępnych w każdym Państwie Członkowskim.

CZĘŚĆ CZWARTA

Stowarzyszenie krajów i terytoriów zamorskich

Artykuł 131

Państwa Członkowskie zgadzają się stowarzyszyć ze Wspólnotą kraje i terytoria pozaeuropejskie, które utrzymują szczególne stosunki z Belgią, Francją, Włochami i Niderlandami. Lista tych krajów i terytoriów (dalej zwanych „krajami i terytoriami”) zawarta jest w załączniku IV do niniejszego Traktatu.

Celem stowarzyszenia jest promowanie rozwoju gospodarczego i społecznego krajów i terytoriów oraz ustanowienie ścisłych stosunków gospodarczych między nimi i Wspólnotą jako całością.

Zgodnie z zasadami wyrażonymi w preambule niniejszego Traktatu, stowarzyszenie służy przede wszystkim sprzyjaniu interesom i pomyślności mieszkańców tych krajów i terytoriów, w sposób prowadzący je do rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturalnego, do czego aspirują.

Artykuł 132

Stowarzyszenie ma następujące cele.

1. Państwa Członkowskie stosują w wymianie handlowej z krajami i terytoriami takie same warunki, jakie stosują między sobą na podstawie niniejszego Traktatu.
2. Każdy kraj lub terytorium stosuje w swej wymianie handlowej z Państwami Członkowskimi oraz innymi krajami i terytoriami takie same warunki, jakie stosuje względem państwa europejskiego, z którym utrzymuje szczególne stosunki.
3. Państwa Członkowskie przyczyniają się do inwestycji, których wymaga stopniowy rozwój tych krajów i terytoriów.
4. W odniesieniu do inwestycji finansowanych przez Wspólnotę udział w przetargach i dostawach jest otwarty na równych warunkach dla wszystkich osób fizycznych i prawnych, które mają przynależność Państwa Członkowskiego lub jednego z krajów i terytoriów.
5. W stosunkach między Państwami Członkowskimi oraz krajami i terytoriami prawo przedsiębiorczości obywateli i spółek jest regulowane zgodnie z postanowieniami i przy zastosowaniu procedur przewidzianych w rozdziale dotyczącym prawa przedsiębiorczości oraz na niedyskryminacyjnych podstawach, z zastrzeżeniem przepisów szczególnych przyjętych na podstawie artykułu 136.

Artykuł 133

1. Cła na przywóz do Państw Członkowskich towarów pochodzących z krajów i terytoriów podlegają stopniowemu znoszeniu tak jak cła między Państwami Członkowskimi zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu.
2. Cła na przywóz do każdego kraju lub terytorium z Państw Członkowskich lub z innego kraju lub terytorium są stopniowo znoszone zgodnie z postanowieniami artykułów 12-15 i 17.

3. Kraje i terytoria mogą jednak nakładać cła odpowiadające potrzebom ich rozwoju i uprzemysłowienia lub cła o charakterze fiskalnym, mające na celu zasilanie ich budżetu.

Cła określone w poprzednim akapicie są stopniowo zmniejszane do poziomu ceł nałożonych na przywóz produktów pochodzących z Państwa Członkowskiego, z którym każdy kraj lub terytorium utrzymuje szczególne stosunki. Procenty i tempo obniżek, przewidziane w niniejszym Traktacie, stosują się do różnicy, jaka istnieje przy przywozie do krajów lub terytoriów między cłem na produkty przywożone z Państwa Członkowskiego, które utrzymuje szczególne stosunki z danym krajem lub terytorium, a cłem na ten sam produkt, przywożony z terytorium Wspólnoty.

4. Ustęp 2 nie ma zastosowania do krajów lub terytoriów, które z racji ich szczególnych zobowiązań międzynarodowych, którymi są związane, stosują już w chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu niedyskryminacyjną taryfę celną.

5. Ustanowienie lub zmiana ceł nałożonych na towary przywożone do krajów i terytoriów nie powinno powodować faktycznej lub prawnej, bezpośredniej lub pośredniej dyskryminacji między przywozem z różnych Państw Członkowskich.

Artykuł 134

Jeżeli poziom ceł mających zastosowanie do towarów pochodzących z państwa trzeciego przy wjeździe do kraju lub terytorium może, po zastosowaniu postanowień artykułu 133 ustęp 1, spowodować zakłócenia w handlu ze szkodą dla Państwa Członkowskiego, może ono żądać od Komisji przedstawienia innym Państw Członkowskim środków niezbędnych do zaradzenia tej sytuacji.

Artykuł 135

Z zastrzeżeniem postanowień dotyczących zdrowia publicznego, bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego, swoboda przepływu pracowników z krajów i terytoriów do Państw Członkowskich oraz z Państw Członkowskich do krajów i terytoriów będzie uregulowana w późniejszych konwencjach, które wymagają jednomyślnej zgody Państw Członkowskich.

Artykuł 136

W okresie przejściowym pięciu lat od chwili wejścia w życie niniejszego Traktatu, Konwencja wykonawcza załączona do niniejszego Traktatu określa szczegóły i procedurę dotyczącą stowarzyszenia krajów i terytoriów ze Wspólnotą.

Przed wygaśnięciem Konwencji przewidzianej w poprzednim akapicie, Rada stanowiąc jednomyślnie wydaje postanowienia, dotyczące nowego okresu, uwzględniając osiągnięte rezultaty oraz zasady zawarte w niniejszym Traktacie.

CZĘŚĆ PIĄTA

Instytucje Wspólnoty

TYTUŁ I

Postanowienia instytucjonalne

ROZDZIAŁ 1

Instytucje

Sekcja 1

Zgromadzenie

Artykuł 137

Zgromadzenie, złożone z przedstawicieli narodów Państw należących do Wspólnoty, wykonuje uprawnienia doradcze i kontrolne przyznane mu przez niniejszym Traktatem.

Artykuł 138

1. Zgromadzenie składa się z delegatów, których mianują spośród swych członków Parlamenti, zgodnie z procedurą ustanowioną przez każde Państwo Członkowskie.

2. Liczba tych delegatów ustalona jest w następujący sposób:

Belgia	14
Niemcy	36
Francja	36
Włochy	36
Luksemburg	6
Niderlandy	14

3. Zgromadzenie opracowuje projekty mające na celu umożliwienie przeprowadzenia powszechnych wyborów bezpośrednich zgodnie z jednolitą procedurą we wszystkich Państwach Członkowskich.

Rada, stanowiąc jednomyślnie, ustanawia przepisy, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.

Artykuł 139

Zgromadzenie odbywa sesję roczną. Zbiera się ono na mocy prawa w trzeci wtorek października.

Zgromadzenie może zebrać się na sesji nadzwyczajnej na żądanie większości jego członków lub na żądanie Rady bądź Komisji.

Artykuł 140

Zgromadzenie wybiera spośród swych członków przewodniczącego i prezydium.

Członkowie Komisji mogą uczestniczyć we wszystkich posiedzeniach, a na swoje żądanie muszą być wysłuchani w imieniu Komisji.

Komisja odpowiada ustnie lub pisemnie na pytania skierowane do niej przez Zgromadzenie lub jego członków.

Rada jest wysłuchiwana przez Zgromadzenie na warunkach określonych przez Radę w jej regulaminie wewnętrznym.

Artykuł 141

Z zastrzeżeniem odmiennych postanowień niniejszego Traktatu, Zgromadzenie stanowi bezwzględną większością oddanych głosów.

Regulamin wewnętrzny określa kworum.

Artykuł 142

Zgromadzenie uchwała swój regulamin wewnętrzny, stanowiąc większością głosów swoich członków.

Protokoły posiedzeń Zgromadzenia są publikowane na warunkach określonych w tym regulaminie.

Artykuł 143

Zgromadzenie na posiedzeniu jawnym rozpatruje ogólne sprawozdanie roczne przedstawione mu przez Komisję.

Artykuł 144

Jeżeli do Zgromadzenia wpłynie wniosek o wotum nieufności dla Komisji ze względu na jej działalność, może ono głosować w sprawie tego wniosku najwcześniej trzy dni po jego złożeniu i wyłącznie w głosowaniu jawnym.

Jeżeli wniosek o wotum nieufności zostanie przyjęty większością dwóch trzecich oddanych głosów, reprezentującą większość członków Zgromadzenia, członkowie Komisji kolektywnie rezygnują ze swych funkcji. Prowadzą oni nadal sprawy bieżące do czasu ich zastąpienia zgodnie z artykułem 158.

Sekcja 2

Rada

Artykuł 145

Aby zapewnić wykonanie celów określonych w niniejszym Traktacie Rada, zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu:

- zapewnia koordynację ogólnych polityk gospodarczych Państw Członkowskich
- ma prawo podejmowania decyzji.

Artykuł 146

W skład Rady wchodzi przedstawiciele Państw Członkowskich. Każdy rząd deleguje jednego ze swoich członków do Rady.

Prezydencję sprawuje kolejno przez okres sześciu miesięcy każde Państwo Członkowskie reprezentowane w Radzie, według porządku alfabetycznego.

Artykuł 147

Posiedzenia Rady zwołuje jej przewodniczący, z własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z członków Rady albo Komisji.

Artykuł 148

1. O ile postanowienia niniejszego Traktatu nie stanowią inaczej, Rada przyjmuje uchwały większością głosów swoich członków.

2. Jeżeli przyjęcie uchwały przez Radę wymaga większości kwalifikowanej, głosy jej członków ważone są następująco:

Belgia	2
Niemcy	4
Francja	4
Włochy	4
Luksemburg	1
Niderlandy	2

Uchwały Rady wymagają do ich przyjęcia co najmniej:

- 12 głosów „za”, jeżeli niniejszy Traktat wymaga, aby były przyjęte na wniosek Komisji;
- 12 głosów „za”, oddanych przez co najmniej 4 członków, w innych przypadkach.

3. Wstrzymanie się od głosu przez członków obecnych lub reprezentowanych nie stanowi przeszkody w przyjęciu uchwały, która wymaga jednomyślności.

Artykuł 149

Jeśli, na mocy niniejszego Traktatu, Rada wydaje akt na wniosek Komisji, akt stanowiący zmianę projektu Rada może przyjąć wyłącznie jednomyślnie.

Dopóki Rada nie podjęła działań, Komisja może zmienić swój projekt, szczególnie w przypadku gdy przeprowadzono konsultacje ze Zgromadzeniem w kwestii danej propozycji.

Artykuł 150

W przypadku głosowania każdy członek Rady może otrzymać pełnomocnictwo tylko od jednego z pozostałych członków.

Artykuł 151

Rada uchwała swój regulamin wewnętrzny.

Taki regulamin może przewidywać utworzenie komitetu złożonego z przedstawicieli Państw Członkowskich. Rada ustala zadania i kompetencje tego komitetu.

Artykuł 152

Rada może zażądać od Komisji przeprowadzenia wszelkich analiz, które uzna za pożądane dla realizacji wspólnych celów i przedłożenia jej wszelkich właściwych propozycji.

Artykuł 153

Rada określa, po uzyskaniu opinii Komisji, status komitetów przewidzianych w niniejszym Traktacie.

Artykuł 154

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ustala uposażenia, dodatki i emerytury przewodniczącego i członków Komisji oraz prezesa, sędziów, rzeczników generalnych i sekretarza Trybunału Sprawiedliwości. Rada ustala także, stanowiąc tą samą większością, wszelkie należności płatne zamiast wynagrodzenia.

Sekcja 3

Komisja

Artykuł 155

W celu zapewnienia właściwego funkcjonowania i rozwoju wspólnego rynku Komisja:

- czuwa nad stosowaniem postanowień niniejszego Traktatu, jak również środków przyjętych przez instytucje na jego podstawie;
- formułuje zalecenia i wydaje opinie w sprawach będących przedmiotem niniejszego Traktatu, o ile Traktat wyraźnie to przewiduje lub uważa ona to za niezbędne;
- ma własne uprawnienia decyzyjne oraz uczestniczy w formułowaniu aktów Rady i Parlamentu Europejskiego na warunkach przewidzianych w niniejszym Traktacie;
- wykonuje uprawnienia, które Rada jej przyznaje w celu wykonania norm przez nią ustanowionych.

Artykuł 156

Komisja publikuje co roku, nie później niż na miesiąc przed otwarciem sesji Zgromadzenia, ogólne sprawozdanie z działalności Wspólnoty.

Artykuł 157

1. Komisja składa się z dziewięciu członków, wybieranych ze względu na swoje ogólne kwalifikacje i których niezależność jest niekwestionowana.

Liczba członków Komisji może zostać zmieniona przez Radę stanowiącą jednomyślnie.

Członkami Komisji mogą zostać wyłącznie obywatele Państw Członkowskich.

Liczba członków Komisji mających obywatelstwo tego samego państwa nie może przekroczyć dwóch.

2. Członkowie Komisji są w pełni niezależni w wykonywaniu swych funkcji, w ogólnym interesie Wspólnoty.

W wykonywaniu swych obowiązków nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od żadnego rządu lub jakiegokolwiek organu. Powstrzymują się od wszelkich czynności niezgodnych z charakterem ich funkcji. Każde Państwo Członkowskie zobowiązuje się szanować tę zasadę i nie dążyć do wywierania wpływu na członków Komisji przy wykonywaniu przez nich zadań.

Członkowie Komisji nie mogą, podczas pełnienia swych funkcji, wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej. Obejmując swoje stanowiska, uroczyście zobowiązują się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, zobowiązania z nich wynikające, zwłaszcza obowiązki uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji. W przypadku naruszenia tych zobowiązań przez członka Komisji Trybunał Sprawiedliwości, na wniosek Rady lub Komisji, może orzec, stosownie do okoliczności, o jego dymisji, zgodnie z artykułem 160, lub o pozbawieniu go prawa do emerytury lub innych podobnych korzyści.

Artykuł 158

Członkowie Komisji są mianowani za wspólnym porozumieniem przez Rządy Państw Członkowskich.

Ich mandat trwa cztery lata. Jest on odnawialny.

Artykuł 159

Poza przypadkami normalnej wymiany lub śmierci funkcje członka Komisji kończą się w poszczególnych przypadkach z chwilą jego rezygnacji lub dymisji.

Osoba ta jest zastępowana na okres pozostający do zakończenia kadencji. Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zdecydować, że takie zastępstwo nie jest konieczne.

Z wyjątkiem przypadku dymisji przewidzianej w artykule 160, członkowie Komisji pełnią swoje funkcje do chwili ich zastąpienia.

Artykuł 160

Jeśli członek Komisji nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia, Trybunał Sprawiedliwości może go zdymisjonować, na wniosek Rady lub Komisji.

W takim przypadku Rada, stanowiąc jednomyślnie, może czasowo zawiesić w czynnościach takiego członka i zapewnić jego zastąpienie do momentu powzięcia decyzji przez Trybunał.

Trybunał na wniosek Rady lub Komisji może czasowo zawiesić go w czynnościach.

Artykuł 161

Przewodniczący i dwóch wiceprzewodniczących Komisji są mianowani spośród jej członków na okres dwóch lat zgodnie z tą samą procedurą przewidzianą dla mianowania członków Komisji. Ich mandat jest odnawialny.

Z wyjątkiem wypadków ogólnego odnowienia mandatów, mianowanie następuje po konsultacji z Komisją.

W przypadku rezygnacji, dymisji lub śmierci, przewodniczący i wiceprzewodniczący są zastępowani na okres pozostający do zakończenia kadencji zgodnie z procedurą ustanowioną w pierwszym ustępie niniejszego artykułu.

Artykuł 162

Rada i Komisja konsultują się wzajemnie i ustalają za wspólnym porozumieniem metody współpracy.

Komisja uchwała swój regulamin wewnętrzny w celu zapewnienia, że zarówno Komisja, jak i jej służby funkcjonują zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu. Zapewnia ona publikację tego regulaminu.

Artykuł 163

Komisja podejmuje uchwały większością liczby członków przewidzianej w artykule 157.

Posiedzenia Komisji mogą ważne odbywać się tylko wówczas, gdy obecna jest taka liczba członków jaka jest określona w jej regulaminie wewnętrznym.

Sekcja 4

Trybunał Sprawiedliwości

Artykuł 164

Trybunał Sprawiedliwości czuwa nad poszanowaniem prawa w wykładni i stosowaniu niniejszego Traktatu.

Artykuł 165

Trybunał Sprawiedliwości składa się z siedmiu sędziów.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje na posiedzeniach plenarnych. Może jednak tworzyć izby złożone z trzech lub pięciu sędziów, bądź w celu przeprowadzenia niektórych czynności dowodowych, bądź rozstrzygania niektórych kategorii spraw, na warunkach przewidzianych w ustanowionym w tym celu regulaminie.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje na posiedzeniach plenarnych we wszystkich przypadkach, gdy rozpatruje sprawy wniesione przez Państwo Członkowskie lub jedną z instytucji Wspólnoty, jak również w celu rozpatrzenia spraw w trybie prejudycjalnym, przedkładanych mu na podstawie artykułu 177.

Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości tego zażąda, Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zwiększyć liczbę sędziów oraz wprowadzić niezbędne zmiany w drugim i trzecim akapicie niniejszego artykułu oraz w artykule 167 akapit drugi.

Artykuł 166

Trybunał Sprawiedliwości jest wspomagany przez dwóch rzeczników generalnych.

Zadaniem rzecznika generalnego jest publiczne przedstawianie, przy zachowaniu całkowitej bezstronności i niezależności, uzasadnionych wniosków w sprawach przedłożonych Trybunałowi Sprawiedliwości, w celu wsparcia go w wykonywaniu zadania powierzonego mu w artykule 164.

Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości tego zażąda, Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zwiększyć liczbę rzeczników generalnych i wprowadzić niezbędne zmiany w artykule 167 akapit trzeci.

Artykuł 167

Sędziowie i rzecznicy generalni są wybierani spośród osób o niekwestionowanej niezależności i mających kwalifikacje wymagane w ich państwach do zajmowania najwyższych stanowisk sądowych lub są prawnikami o uznanej kompetencji; są oni mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy Państw Członkowskich na okres sześciu lat.

Co trzy lata następuje częściowe odnowienie składu sędziowskiego. Przemienne dotyczy ono trzech i czterech sędziów. Trzej sędziowie, których mandat wygasa po upływie pierwszych trzech lat, wyznaczeni są w drodze losowania.

Co trzy lata następuje częściowe odnowienie składu rzeczników generalnych. Rzecznik generalny, którego mandat wygasa po upływie pierwszych trzech lat, wyznaczony jest w drodze losowania.

Ustępujący sędziowie i rzecznicy generalni mogą być mianowani ponownie.

Sędziowie wybierają spośród siebie na okres trzech lat prezesa Trybunału Sprawiedliwości. Jego mandat jest odnawialny.

Artykuł 168

Trybunał Sprawiedliwości mianuje swojego sekretarza i określa jego status.

Artykuł 169

Jeśli Komisja uzna, że Państwo Członkowskie uchybiło jednemu z zobowiązań, które na nim ciąży na mocy niniejszego Traktatu, wydaje ona uzasadnioną opinię w tym przedmiocie, po uprzednim umożliwieniu temu Państwu przedstawienia swych uwag.

Jeśli Państwo to nie zastosuje się do opinii w terminie określonym przez Komisję, może ona wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości.

Artykuł 170

Każde Państwo Członkowskie może wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości, jeśli uzna, że inne Państwo Członkowskie uchybiło jednemu z zobowiązań, które na nim ciąży na mocy niniejszego Traktatu.

Zanim Państwo Członkowskie wnieśli przeciwko innemu Państwu Członkowskiemu skargę opartą na zarzucanym naruszeniu zobowiązania, które na nim ciąży na podstawie niniejszego Traktatu, powinno wnieść sprawę do Komisji.

Komisja wydaje uzasadnioną opinię, po umożliwieniu zainteresowanym państwom przedstawienia, zgodnie z zasadą kontryktoryjności, uwag pisemnych i ustnych.

Jeśli Komisja nie wyda opinii w terminie trzech miesięcy od wniesienia sprawy, brak opinii nie stanowi przeszkody we wniesieniu sprawy do Trybunału Sprawiedliwości.

Artykuł 171

Jeśli Trybunał Sprawiedliwości stwierdza, że Państwo Członkowskie uchybiło jednemu z zobowiązań, które na nim ciąży na mocy niniejszego Traktatu, Państwo to jest zobowiązane podjąć środki, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości.

Artykuł 172

Rozporządzenia uchwalone przez Radę, na mocy postanowień niniejszego Traktatu, mogą przyznać Trybunałowi Sprawiedliwości nieograniczone prawo orzekania w odniesieniu do sankcji przewidzianych w tych rozporządzeniach.

Artykuł 173

Trybunał Sprawiedliwości kontroluje legalność aktów Rady i Komisji, innych niż zalecenia lub opinie. W tym celu Trybunał jest właściwy do orzekania w zakresie skarg wniesionych przez Państwo Członkowskie, Radę lub Komisję, podnoszących zarzut braku kompetencji, naruszenia istotnych wymogów proceduralnych, naruszenia niniejszego Traktatu lub jakiegokolwiek reguły prawnej związanej z jego stosowaniem lub nadużycia władzy.

Każda osoba fizyczna lub prawna może wnieść, na tych samych warunkach, skargę na decyzje, których jest adresatem oraz na decyzje, które mimo przyjęcia w formie rozporządzenia lub decyzji skierowanej do innej osoby dotyczą jej bezpośrednio i indywidualnie.

Skargi przewidziane w niniejszym artykule powinny być wniesione w terminie dwóch miesięcy, stosownie do przypadku, od daty publikacji aktu lub jego notyfikowania skarżącemu lub, w razie ich braku, od daty powzięcia przez niego wiadomości o tym akcie.

Artykuł 174

Jeżeli skarga jest zasadna, Trybunał Sprawiedliwości orzeka o nieważności danego aktu.

Jednakże w odniesieniu do rozporządzeń Trybunał Sprawiedliwości, jeśli uzna to za niezbędne, wskazuje, jakie skutki rozporządzenia, o którego nieważności orzekł, powinny być uważane za ostateczne.

Artykuł 175

Jeśli Rada lub Komisja, z naruszeniem niniejszego Traktatu, zaniechają działania, Państwa Członkowskie i inne instytucje Wspólnoty mogą wnieść skargę do Trybunału Sprawiedliwości w celu stwierdzenia tego naruszenia.

Skarga ta jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy dana instytucja została uprzednio wezwana do działania. Jeśli w terminie dwóch miesięcy od tego wezwania instytucja nie zajęła stanowiska, skarga może być wniesiona w ciągu następujących dwóch miesięcy.

Każda osoba fizyczna lub prawna może wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości, na warunkach określonych w poprzednich akapitach, stawiając zarzut jednej z instytucji Wspólnoty, iż zaniechała wydania aktu skierowanego do niej, innego niż zalecenie lub opinia.

Artykuł 176

W przypadku orzeczenia o nieważności aktu przyjętego przez instytucję lub stwierdzenia sprzecznego z niniejszym Traktatem zaniechania przez nią działania, jest ona zobowiązana do podjęcia środków, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości.

Zobowiązanie to nie narusza zobowiązania, jakie może wynikać z zastosowania artykułu 215 akapit drugi.

Artykuł 177

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania w trybie prejudycjalnym:

- a) o wykładni niniejszego Traktatu;
- b) o ważności i wykładni aktów przyjętych przez instytucje Wspólnoty; oraz
- c) o wykładni statutów organów utworzonych aktem Rady, gdy te statuty to przewidują.

W przypadku, gdy pytanie z tym związane jest podniesione przed sądem jednego z Państw Członkowskich, sąd ten może, jeśli uzna, że decyzja w tej kwestii jest niezbędna do wydania wyroku, zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości z wnioskiem o rozpatrzenie tego pytania.

W przypadku, gdy takie pytanie jest podniesione w sprawie zawisłej przed sądem krajowym, którego orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu według prawa wewnętrznego, sąd ten jest zobowiązany wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości.

Artykuł 178

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania w sporach dotyczących odszkodowań określonych w artykule 215 akapit drugi.

Artykuł 179

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania w każdym sporze między Wspólnotą i jej pracownikami, w granicach i na warunkach określonych w regulaminie pracowniczym lub warunkach zatrudnienia.

Artykuł 180

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania, w poniższych granicach, w sporach dotyczących:

- a) wykonywania zobowiązań Państw Członkowskich, wynikających ze Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego. W tym zakresie, Rada Dyrektorów Banku ma uprawnienia przyznane Komisji przez artykuł 169;
- b) środków przyjętych przez Radę Gubernatorów Europejskiego Banku Inwestycyjnego. W tym zakresie każde Państwo Członkowskie, Komisja i Rada Dyrektorów Banku mogą wnieść skargę na warunkach przewidzianych w artykule 173; oraz
- c) środków przyjętych przez Radę Dyrektorów Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Skargi na te środki mogą być wniesione, na warunkach określonych w artykule 173, tylko przez Państwa Członkowskie lub Komisję i jedynie w związku z naruszeniem procedur przewidzianych w artykule 21 ustępy 2 i 5-7 Statutu Banku;

Artykuł 181

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania na mocy klauzuli arbitrażowej umieszczonej w umowie prawa publicznego lub prywatnego, zawartej przez Wspólnotę lub w jej imieniu.

Artykuł 182

Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania w każdym sporze między Państwami Członkowskimi, związanym z przedmiotem niniejszego Traktatu, jeśli spór ten jest mu przedłożony na mocy kompromisu.

Artykuł 183

Z zastrzeżeniem właściwości Trybunału Sprawiedliwości określonej niniejszym Traktatem, spory, których stroną jest Wspólnota, nie są z tego tytułu wyłączone spod jurysdykcji sądów krajowych.

Artykuł 184

Bez względu na upływ terminu przewidzianego w artykule 173 akapit trzeci, każda strona może, w postępowaniu dotyczącym rozporządzenia Rady lub Komisji, podnieść zarzuty określone w artykule 173 akapit pierwszy, w celu powołania się przed Trybunałem Sprawiedliwości na niemożność stosowania tego rozporządzenia.

Artykuł 185

Skargi wniesione do Trybunału Sprawiedliwości nie mają skutku zawieszającego. Jednakże Trybunał Sprawiedliwości może, jeśli uzna, że okoliczności tego wymagają, zarządzić zawieszenie wykonania zaskarżonego aktu.

Artykuł 186

W sprawach, które rozpatruje, Trybunał Sprawiedliwości może zarządzić niezbędne środki tymczasowe.

Artykuł 187

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości podlegają wykonaniu na warunkach określonych w artykule 192.

Artykuł 188

Statut Trybunału Sprawiedliwości jest określony w odrębnym protokole.

Trybunał Sprawiedliwości uchwała swój regulamin proceduralny. Wymaga on jednomyślnego zatwierdzenia przez Radę.

ROZDZIAŁ 2

Postanowienia wspólne dla wielu instytucji

Artykuł 189

W celu wykonania swych zadań oraz na warunkach przewidzianych w niniejszym Traktacie, Rada i Komisja uchwalają rozporządzenia i dyrektywy, podejmują decyzje, wydają zalecenia i opinie.

Rozporządzenie ma zasięg ogólny. Wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Dyrektywa wiąże każde Państwo Członkowskie, do którego jest kierowana, w odniesieniu do rezultatu, który ma być osiągnięty, pozostawia jednak organom krajowym swobodę wyboru formy i środków.

Decyzja wiąże w całości adresatów, do których jest kierowana.

Zalecenia i opinie nie mają mocy wiążącej.

Artykuł 190

Rozporządzenia, dyrektywy i decyzje Rady i Komisji są uzasadniane i odnoszą się do wniosków lub opinii, które były wymagane zgodnie z niniejszym Traktatem.

Artykuł 191

Rozporządzenia są publikowane w Dzienniku Urzędowym Wspólnoty. Wchodzą one w życie z dniem w nich określonym lub, w jego braku, dwudziestego dnia po ich publikacji.

Dyrektywy i decyzje, są notyfikowane ich adresatom i stają się skuteczne wraz z tą notyfikacją.

Artykuł 192

Decyzje Rady lub Komisji, które nakładają zobowiązanie pieniężne na podmioty inne niż Państwa stanowią tytuł wykonawczy.

Postępowanie egzekucyjne jest regulowane przez przepisy procedury cywilnej obowiązujące w Państwie, na terytorium którego ma ono miejsce. Klauzula wykonalności jest nadawana, bez jakiegokolwiek kontroli innej niż weryfikacja autentyczności tytułu, przez wyznaczony w tym celu przez rząd Państwa Członkowskiego organ krajowy, o którym zostanie powiadomiona Komisja i Trybunał Sprawiedliwości.

Po dopełnieniu tych formalności na wniosek zainteresowanego, może on przystąpić do egzekucji zgodnie z ustawodawstwem krajowym, wnosząc sprawę bezpośrednio do właściwego organu.

Postępowanie egzekucyjne może być zawieszona wyłącznie na mocy orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości. Jednakże kontrola prawidłowości przeprowadzenia egzekucji podlega właściwości sądów krajowych.

ROZDZIAŁ 3

Komitet Ekonomiczno-Społeczny

Artykuł 193

Ustanawia się Komitet Ekonomiczno-Społeczny o charakterze doradczym.

Komitet złożony jest z przedstawicieli różnych grup życia gospodarczego i społecznego, zwłaszcza producentów, rolników, przewoźników, pracowników, kupców, rzemieślników, wolnych zawodów oraz opinii publicznej.

Artykuł 194

Liczbę członków Komitetu ustala się następująco:

Belgia	12
Niemcy	24
Francja	24
Włochy	24
Luksemburg	5
Niderlandy	12

Członkowie Komitetu są mianowani na okres czterech lat przez Radę, stanowiącą jednomyślnie. Ich mandat jest odnawialny.

Członkowie Komitetu są mianowani indywidualnie i nie są wiązani żadną instrukcją.

Artykuł 195

1. W celu mianowania członków Komitetu każde Państwo Członkowskie kieruje do Rady listę zawierającą dwukrotnie większą liczbę kandydatów w stosunku do liczby miejsc przyznanych jego obywatelom.

Skład Komitetu powinien uwzględniać potrzebę zapewnienia odpowiedniej reprezentacji różnym grupom życia gospodarczego i społecznego.

2. Rada konsultuje się z Komisją. Może ona zasięgnąć opinii organizacji europejskich reprezentujących różne sektory gospodarcze i społeczne zainteresowane działalnością Wspólnoty.

Artykuł 196

Komitet wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i prezydium na okres dwóch lat.

Uchwala on swój regulamin wewnętrzny i przedkłada ten regulamin Radzie do jednomyślnego zatwierdzenia.

Komitet jest zwoływany przez przewodniczącego na żądanie Rady lub Komisji.

Artykuł 197

Komitet składa się z sekcji wyspecjalizowanych w zakresie głównych dziedzin objętych niniejszym Traktatem.

Posiada on w szczególności sekcję rolną i sekcję transportową, które stanowią przedmiot postanowień szczególnych, zawartych w tytułach Traktatu dotyczących rolnictwa i transportu.

Funkcjonowanie sekcji wyspecjalizowanych odbywa się w ramach ogólnych kompetencji Komitetu. Sekcje wyspecjalizowane nie mogą być konsultowane niezależnie od Komitetu.

W ramach Komitetu mogą także być ustanawiane podkomitety z zadaniem opracowania, w poszczególnych kwestiach lub w określonych dziedzinach, projektów opinii, które są przedkładane pod obrady Komitetu.

Regulamin wewnętrzny określa sposoby powoływania oraz przepisy kompetencyjne dotyczące sekcji wyspecjalizowanych i podkomitetów.

Artykuł 198

Komitet jest obowiązkowo konsultowany przez Radę lub Komisję w przypadkach przewidzianych w niniejszym Traktacie. Może być konsultowany przez te instytucje w przypadkach, gdy uznają to za stosowne.

Rada lub Komisja wyznaczają Komitetowi, jeśli uznają to za niezbędne, termin na dostarczenie opinii, który nie może być krótszy niż 10 dni od daty skierowania do przewodniczącego zawiadomienia w tej sprawie. Po upływie wyznaczonego terminu, brak opinii nie stanowi przeszkody w podjęciu dalszych działań przez Radę lub Komisję.

Opinia Komitetu i opinia sekcji wyspecjalizowanej, jak również protokół z obrad, są przesyłane Radzie i Komisji.

TYTUŁ II

Postanowienia finansowe

Artykuł 199

Wszystkie dochody i wydatki Wspólnoty, w tym dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego, powinny stanowić przedmiot preliminarza na każdy rok budżetowy i być wpisane do budżetu.

Budżet powinien być zrównoważony w odniesieniu do dochodów i wydatków.

Artykuł 200

1. Na dochody budżetowe składają się, niezależnie od innych dochodów, wkłady finansowe Państw Członkowskich dokonywane według następującego klucza podziału:

Belgia	7.9
Niemcy	28.0
Francja	28.0
Włochy	28.0
Luksemburg	0.2
Niderlandy	7.9

2. Wkłady finansowe Państw Członkowskich przeznaczone na cele Europejskiego Funduszu Społecznego są jednak ustalone według następującego klucza podziału:

Belgia	8.8
Niemcy	32.0
Francja	32.0
Włochy	20.0
Luksemburg	0.2
Niderlandy	7.0

3. Klucz podziału może być zmieniony przez Radę działającą jednomyślnie.

Artykuł 201

Komisja zbada warunki, na jakich wkłady finansowe Państw Członkowskich przewidziane w artykule 200 mogłyby być zastąpione własnymi środkami Wspólnoty, w szczególności dochodami pochodzącymi ze wspólnej taryfy celnej z chwilą jej ostatecznego wprowadzenia w życie.

W tym celu Komisja przekazuje swoje propozycje Radzie.

Rada, stanowiąc jednomyślnie po konsultacji ze Zgromadzeniem, może ustanowić właściwe przepisy, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.

Artykuł 202

O ile rozporządzenie uchwalone na mocy artykułu 209 nie stanowi inaczej, wydatki wpisane do budżetu są dozwolone w czasie trwania roku budżetowego.

Zgodnie z warunkami określonymi na mocy artykułu 209, środki inne niż dotyczące wydatków personalnych, które nie zostaną wykorzystane na koniec roku budżetowego, mogą być przeniesione wyłącznie na następny rok budżetowy.

Wydatki klasyfikowane są w rozdziały grupujące wydatki według ich charakteru i przeznaczenia, oraz dzielone dalej, w miarę potrzeby, zgodnie z rozporządzeniem uchwalonym na mocy artykułu 209.

Wydatki Zgromadzenia, Rady, Komisji i Trybunału Sprawiedliwości są przedmiotem odrębnych części budżetu, bez uszczerbku dla szczególnych zasad odnoszących się do niektórych wydatków wspólnych.

Artykuł 203

1. Rok budżetowy rozpoczyna się 1 stycznia i kończy 31 grudnia.

2. Każda instytucja Wspólnoty sporządza swój preliminarz wydatków. Komisja łączy te preliminarze we wstępny projekt budżetu. Dołącza do tego opinię, która może zawierać różne warianty preliminarzy.

Komisja przedkłada wstępny projekt budżetu Radzie najpóźniej 30 września roku, który poprzedza rok, w którym budżet ma być wykonywany.

Rada konsultuje Komisję i, w stosownym przypadku inne zainteresowane instytucje za każdym razem, kiedy zamierza odstąpić od wstępnego projektu budżetu.

3. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, uchwała projekt budżetu i przedkłada go Zgromadzeniu.

Projekt budżetu jest przedkładany Zgromadzeniu najpóźniej 31 października roku, który poprzedza rok, w którym budżet ma być wykonywany.

Zgromadzenie ma prawo do przedkładania propozycji poprawek do projektu budżetu.

4. Jeśli w terminie miesiąca od chwili przedłożenia projektu budżetu Zgromadzenie wyrazi zgodę lub nie przekaże Radzie swojej opinii, budżet jest ostatecznie uchwalony.

Jeśli w tym terminie Zgromadzenie zaproponowało poprawki, projekt budżetu ze zmianami jest przesyłany do Rady. Po rozważeniu projektu budżetu z Komisją i, w stosownych przypadkach, z innymi zainteresowanymi instytucjami, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, ostatecznie uchwała budżet.

5. W celu przyjęcia działu budżetu dotyczącego Europejskiego Funduszu Społecznego poszczególnym Państwom Członkowskim przysługuje następująca liczba głosów:

Belgia	8
Niemcy	32
Francja	32
Włochy	20
Luksemburg	1
Niderlandy	7

Do przyjęcia uchwał potrzebna jest większość co najmniej 67 głosów.

Artykuł 204

Jeśli na początku roku budżetowego budżet nie był jeszcze poddany głosowaniu, wydatki mogą być dokonywane miesięcznie na rozdział lub inną jednostkę podziału, według przepisów rozporządzenia wydanego w wykonaniu artykułu 209, w granicach jednej dwunastej środków przyznanych w budżecie w poprzednim roku budżetowym, z zastrzeżeniem, iż nie może to spowodować pozostawienia do dyspozycji Komisji środków w kwocie przewyższającej jedną dwunastą środków przewidzianych w przygotowywanym projekcie budżetu.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną i z zastrzeżeniem poszanowania innych warunków określonych w pierwszym akapicie, może upoważnić do dokonywania wydatków przekraczających jedną dwunastą.

Państwa Członkowskie wpłacają co miesiąc, tymczasowo i zgodnie z kluczem podziału ustalonym dla poprzedniego okresu budżetowego, sumy niezbędne do zapewnienia wykonania niniejszego artykułu.

Artykuł 205

Komisja wykonuje budżet zgodnie z przepisami rozporządzeń wydanych w wykonaniu artykułu 209, na własną odpowiedzialność i w granicach przyznanych środków.

Rozporządzenia przewidują szczegółowe sposoby, według których każda instytucja uczestniczy w wykonywaniu jej własnych wydatków.

W ramach budżetu Komisja może, w granicach i na warunkach określonych w rozporządzeniach wydanych w wykonaniu artykułu 209, przenosić środki z rozdziału do rozdziału bądź z podrozdziału do podrozdziału.

Artykuł 206

Rozliczenia całości dochodów i wydatków każdego budżetu są sprawdzane przez komisję obrachunkową złożoną z rewidentów dających pełne gwarancje niezależności, z których jeden jest przewodniczącym. Rada stanowiąc jednomyślnie, ustala liczbę rewidentów. Rewidenci oraz przewodniczący komisji obrachunkowej są mianowani na okres pięciu lat przez Radę, stanowiącą jednomyślnie. Ich uposażenie ustala Rada stanowiąc większością kwalifikowaną.

Kontrola, przeprowadzana na podstawie dokumentów i w razie potrzeby na miejscu ma na celu stwierdzenie legalności i prawidłowości wpływów i wydatków oraz upewnienie się o właściwym zarządzaniu finansami. Po zamknięciu każdego okresu budżetowego komisja obrachunkowa sporządza sprawozdanie, które przyjmuje większością głosów swych członków.

Komisja przedkłada corocznie Radzie i Zgromadzeniu rozliczenia z ubiegłego roku budżetowego dotyczące operacji budżetowych, wraz ze sprawozdaniem komisji obrachunkowej. Komisja komunikuje im także bilans finansowy opisujący aktywa i pasywa Wspólnoty.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, udziela Komisji absolutorium z wykonania budżetu. Rada komunikuje taką decyzję Zgromadzeniu.

Artykuł 207

Budżet jest ustanawiany w jednostkach rozliczeniowych określonych zgodnie z przepisami rozporządzenia przyjętego zgodnie z artykułem 209.

Wkłady finansowe przewidziane w artykule 200 ustęp 1, przekazywane są Wspólnocie przez Państwa Członkowskie w ich walucie krajowej.

Oddane do dyspozycji nadwyżki tych wkładów są deponowane w Skarbach Państw Członkowskich lub w wyznaczonych przez nie instytucjach. W czasie trwania tego depozytu, fundusze zachowują wartość odpowiadającą kursowi, jaki obowiązywał wobec wymienionej w ustępie pierwszym jednostki rozliczeniowej w dniu ich zdeponowania.

Te oddane do dyspozycji fundusze mogą być zdeponowane na warunkach, uzgodnionych między Komisją a zainteresowanym Państwem Członkowskim.

Rozporządzenia przyjęte w wykonaniu artykułu 209 ustalają warunki techniczne, na jakich dokonywane są operacje finansowe dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego.

Artykuł 208

Komisja może, z zastrzeżeniem, iż poinformuje o tym właściwe władze zainteresowanych Państw Członkowskich, przelewać w walucie jednego z Państw Członkowskich aktywa, które posiada w walucie innego Państwa Członkowskiego, w zakresie koniecznym do ich wykorzystania w celach, na które są one przeznaczone w niniejszym Traktacie. Komisja unika w miarę możliwości dokonywania takich przelewów, jeśli ma dostępne lub dające się zgromadzić aktywa w walutach, których potrzebuje.

Komisja komunikuje się z każdym z Państw Członkowskich za pośrednictwem organu, który one wyznaczą. W wykonywaniu operacji finansowych korzysta ona z usług banku emisyjnego zainteresowanego Państwa Członkowskiego lub innej instytucji finansowej przez niego uznanej.

Artykuł 209

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji:

- a) uchwała rozporządzenia finansowe określające w szczególności procedury ustanowienia i wykonywania budżetu oraz przedstawiania i weryfikacji rozliczeń;
- b) określa sposoby i procedurę, według których wkłady Państw Członkowskich są pozostawione do dyspozycji Komisji;
- c) określa reguły i organizuje kontrolę odpowiedzialności kontrolerów finansowych, intendentów i księgowych.

CZEŚĆ SZÓSTA

Postanowienia ogólne i końcowe

Artykuł 210

Wspólnota ma osobowość prawną.

Artykuł 211

W każdym z Państw Członkowskich Wspólnota posiada zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych o najszerszym zakresie przyznanym przez ustawodawstwa krajowe osobom prawnym; może ona zwłaszcza nabywać lub zbywać mienie nieruchomości i ruchome oraz stawać przed sądem. W tym zakresie jest ona reprezentowana przez Komisję.

Artykuł 212

Rada, stanowiąc jednomyślnie we współpracy z Komisją i po konsultacji z innymi zainteresowanymi instytucjami, uchwała regulamin pracowniczy urzędników Wspólnoty oraz warunki zatrudnienia innych pracowników Wspólnoty.

Po upływie czterech lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu, regulamin ten oraz warunki mogą zostać zmienione przez Radę stanowiącą większością kwalifikowaną na wniosek Komisji i po konsultacji z innymi zainteresowanymi instytucjami.

Artykuł 213

W celu wypełnienia zadań, które są jej powierzone, Komisja może zbierać wszelkie informacje i dokonywać wszelkich niezbędnych weryfikacji w granicach i na warunkach określonych przez Radę zgodnie z postanowieniami niniejszego Traktatu.

Artykuł 214

Członkowie instytucji Wspólnoty, członkowie komitetów, jak również urzędnicy i inni pracownicy Wspólnoty są zobowiązani, również po zaprzestaniu pełnienia swoich funkcji, nie ujawniać informacji, objętych ze względu na swój charakter tajemnicą służbową, a zwłaszcza informacji dotyczących przedsiębiorstw i ich stosunków handlowych lub kosztów własnych.

Artykuł 215

Odpowiedzialność umowna Wspólnoty podlega prawu właściwemu dla danej umowy.

W dziedzinie odpowiedzialności pozaumownej Wspólnota powinna naprawić, zgodnie z zasadami ogólnymi wspólnymi dla praw Państw Członkowskich, szkody wyrządzone przez jej instytucje lub jej pracowników przy wykonywaniu ich funkcji.

Odpowiedzialność osobistą pracowników wobec Wspólnoty określają przepisy ich regulaminu pracowniczego lub mających zastosowanie warunków zatrudnienia.

Artykuł 216

Siedzibę instytucji Wspólnoty określa wspólne porozumienie rządów Państw Członkowskich.

Artykuł 217

System językowy instytucji Wspólnoty określa Rada stanowiąc jednomyślnie, bez uszczerbku dla postanowień regulaminu Trybunału Sprawiedliwości.

Artykuł 218

Wspólnota korzysta na terytorium Państw Członkowskich z przywilejów i immunitetów niezbędnych do wykonywania jej zadań, na warunkach określonych w odrębnym Protokole.

Artykuł 219

Państwa Członkowskie zobowiązują się nie poddawać sporów dotyczących wykładni lub stosowania niniejszego Traktatu procedurze rozstrzygnięcia innej niż w nim przewidziana.

Artykuł 220

Państwa Członkowskie w miarę potrzeby podejmują między sobą rokowania w celu zapewnienia swoim obywatelom:

- ochrony osób, jak również korzystania z praw i ich ochrony na warunkach przyznanych przez każde Państwo własnym obywatelom;
- zniesienie podwójnego opodatkowania wewnątrz Wspólnoty;
- wzajemnego uznania spółek w rozumieniu artykułu 58 akapit drugi, zachowania osobowości prawnej w przypadku przeniesienia siedziby z kraju do kraju oraz możliwości łączenia spółek podlegających ustawodawstwu różnych krajów;
- uproszczenia formalności dotyczących wzajemnego uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych i arbitrażowych.

Artykuł 221

W terminie trzech lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu, Państwa Członkowskie przyznają traktowanie narodowe obywatelom innych Państw Członkowskich w odniesieniu do udziału finansowego w kapitale spółek w rozumieniu artykułu 58, bez uszczerbku dla stosowania innych postanowień niniejszego Traktatu.

Artykuł 222

Niniejszy Traktat nie przesądza w niczym zasad prawa własności w Państwach Członkowskich.

Artykuł 223

1. Postanowienia niniejszego Traktatu nie stanowią przeszkody w stosowaniu następujących reguł:
 - a) żadne Państwo Członkowskie nie ma obowiązku udzielania informacji, których ujawnienie uznaje za sprzeczne z podstawowymi interesami jego bezpieczeństwa;
 - b) każde Państwo Członkowskie może podejmować środki, jakie uważa za konieczne w celu ochrony podstawowych interesów jego bezpieczeństwa, a które odnoszą się do produkcji lub handlu bronią, amunicją lub materiałami wojennymi; środki takie nie mogą negatywnie wpływać na warunki konkurencji na wspólnym rynku w odniesieniu do produktów, które nie są przeznaczone wyłącznie do celów wojskowych.
2. W ciągu pierwszego roku od wejścia w życie niniejszego Traktatu, Rada stanowiąc jednomyślnie określi listę produktów, do których mają zastosowanie postanowienia ustępu 1 litera b).
3. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, może dokonać zmian w tej liście.

Artykuł 224

Państwa Członkowskie konsultują się ze sobą w celu wspólnego podjęcia działań niezbędnych, aby środki do podjęcia których Państwo Członkowskie może być skłonięne w przypadku poważnych zaburzeń wewnętrznych zagrażających porządkowi publicznemu, w przypadku wojny, poważnego napięcia międzynarodowego stanowiącego groźbę wojny lub w celu wypełnienia zobowiązań przyjętych przez nie w celu utrzymania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego nie miały wpływu na funkcjonowanie wspólnego rynku .

Artykuł 225

Jeżeli środki podjęte w przypadkach przewidzianych w artykułach 223 i 224 powodują zakłócenie warunków konkurencji na wspólnym rynku, Komisja bada z zainteresowanym Państwem sposoby dostosowania tych środków do zasad ustanowionych w niniejszym Traktacie.

Na zasadzie odstępstwa od procedury przewidzianej w artykułach 169 i 170, Komisja lub każde Państwo Członkowskie mogą wnieść bezpośrednio do Trybunału Sprawiedliwości skargę, jeżeli uznają, że inne Państwo Członkowskie nadużywa uprawnień przewidzianych w artykułach 223 i 224. Trybunał Sprawiedliwości orzeka z wyłączeniem jawności

Artykuł 226

1. W ciągu okresu przejściowego, w przypadku poważnych zakłóceń w jednym z sektorów działalności gospodarczej, mających charakter trwały, jak również w przypadku trudności mogących poważnie pogorszyć sytuację gospodarczą w danym regionie, Państwo Członkowskie może prosić o udzielenie mu zezwolenia na zastosowanie środków ochronnych, pozwalających na przywrócenie równowagi sytuacji i dostosowanie danego sektora do gospodarki wspólnego rynku.
2. Na wniosek zainteresowanego Państwa, Komisja, w trybie nagłym, ustali bezzwłocznie środki ochronne, jakie uzna za konieczne, określając ich warunki i sposoby ich zastosowania.

3. Środki, objęte zezwoleniem na podstawie ustępu 2, mogą przewidywać odstępstwa od postanowień niniejszego Traktatu w takim zakresie i na taki okres, w jakim jest to niezbędne do osiągnięcia celów wymienionych w ustępie 1. W pierwszym rzędzie powinny być wybrane środki powodujące jak najmniej zakłóceń w sprawnym działaniu wspólnego rynku.

Artykuł 227

1. Niniejszy Traktat stosuje się do Królestwa Belgii, Republiki Federalnej Niemiec, Republiki Francuskiej, Republiki Włoskiej, Wielkiego Księstwa Luksemburga i Królestwa Niderlandów.

2. W odniesieniu do Algierii i francuskich departamentów zamorskich ogólne i szczególne postanowienia niniejszego Traktatu dotyczące:

- swobodnego przepływu towarów;
- rolnictwa, z wyjątkiem artykułu 40 ustęp 4;
- liberalizacji usług;
- reguł konkurencji;
- środków ochronnych przewidzianych w artykułach 108, 109 i 226; oraz
- instytucji,

mają zastosowanie od dnia wejścia w życie niniejszego Traktatu.

Warunki stosowania innych postanowień niniejszego Traktatu, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, ustala najpóźniej w dwa lata po jego wejściu w życie.

Instytucje Wspólnoty, w ramach procedur przewidzianych w niniejszym Traktacie, w szczególności w artykule 226, czuwają nad umożliwieniem rozwoju gospodarczego i społecznego tych regionów.

3. Szczególne zasady stowarzyszania określone w części czwartej niniejszego Traktatu stosują się do krajów i terytoriów zamorskich, których lista zawarta jest w załączniku IV do niniejszego Traktatu.

4. Postanowienia niniejszego Traktatu stosują się do terytoriów europejskich, za których stosunki zewnętrzne odpowiedzialne jest Państwo Członkowskie.

Artykuł 228

1. W przypadku, gdy postanowienia niniejszego Traktatu przewidują zawarcie umów między Wspólnotą a jednym lub większą liczbą państw albo organizacji międzynarodowych, rokowania w sprawie ich zawarcia są prowadzone przez Komisję. Z zastrzeżeniem uprawnień przyznanych Komisji w tej dziedzinie, będą one zawierane przez Radę, po konsultacji ze Zgromadzeniem w przypadkach przewidzianych w niniejszym Traktacie.

Rada, Komisja lub Państwo Członkowskie mogą zasięgać opinii Trybunału Sprawiedliwości w sprawie zgodności przewidywanej umowy z postanowieniami niniejszego Traktatu. Jeśli opinia Trybunału Sprawiedliwości jest negatywna, umowa może wejść w życie wyłącznie na warunkach określonych w zależności od przypadku w artykule 236.

2. Umowy zawarte zgodnie z warunkami określonymi powyżej wiążą instytucje Wspólnoty oraz Państwa Członkowskie.

Artykuł 229

Komisja jest zobowiązana zapewnić utrzymanie wszelkich właściwych stosunków z organami Organizacji Narodów Zjednoczonych i jej organizacjami wyspecjalizowanymi oraz z organami Układu Ogólnego w sprawie Cef i Handlu.

Komisja utrzymuje także właściwe stosunki ze wszystkimi organizacjami międzynarodowymi.

Artykuł 230

Wspólnota ustanawia wszelkie właściwe formy współpracy z Radą Europy.

Artykuł 231

Wspólnota ustanawia ścisłą współpracę z Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju; szczegóły tej współpracy są ustalane za wspólnym porozumieniem.

Artykuł 232

1. Postanowienia niniejszego Traktatu nie zmieniają postanowień Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali, zwłaszcza jeśli chodzi o prawa i obowiązki Państw Członkowskich, kompetencje instytucji tej Wspólnoty oraz ustalonych przez ten Traktat reguł funkcjonowania wspólnego rynku węgla i stali.

2. Postanowienia niniejszego Traktatu nie stanowią odstępstwa od postanowień Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

Artykuł 233

Postanowienia niniejszego Traktatu nie wykluczają istnienia lub powstania związków regionalnych między Belgią i Luksemburgiem, jak również między Belgią, Luksemburgiem i Niderlandami, w zakresie, w jakim cele tych związków regionalnych nie są osiągnięte w wyniku zastosowania niniejszego Traktatu.

Artykuł 234

Postanowienia niniejszego Traktatu, nie naruszają praw i obowiązków wynikających z umów zawartych przed wejściem w życie niniejszego Traktatu między jednym lub większą liczbą Państw Członkowskich z jednej strony a jednym lub większą liczbą państw trzecich z drugiej strony.

W zakresie, w jakim umowy te nie są zgodne z niniejszym Traktatem, dane Państwo lub Państwa Członkowskie zastosują wszelkie właściwe środki w celu wyeliminowania stwierdzonych niezgodności. W razie potrzeby Państwa Członkowskie udzielają sobie wzajemnie pomocy dla osiągnięcia tego celu i w stosownych przypadkach przyjmują wspólną postawę.

Przy stosowaniu umów, o których mowa w pierwszym akapicie, Państwa Członkowskie uwzględniają fakt, że korzyści uzgodnione w niniejszym Traktacie przez każde Państwo Członkowskie wiążą się integralnie z ustanowieniem Wspólnoty i z tego tytułu są nierozdzielnie związane ze stworzeniem wspólnych instytucji, powierzeniem im kompetencji i przyznaniem takich samych korzyści przez wszystkie pozostałe Państwa Członkowskie.

Artykuł 235

Jeżeli działanie Wspólnoty okaże się niezbędne do osiągnięcia, w ramach funkcjonowania wspólnego rynku, jednego z celów Wspólnoty, a niniejszy Traktat nie przewidział kompetencji do działania wymaganego w tym celu, Rada, stanowiąc jednogłośnie na wniosek Komisji i po konsultacji ze Zgromadzeniem, podejmuje właściwe działania.

Artykuł 236

Rząd każdego Państwa Członkowskiego lub Komisja mogą przedkładać Radzie propozycje zmiany niniejszego Traktatu.

Jeśli Rada, po konsultacji ze Zgromadzeniem i, w odpowiednim przypadku, Komisją, opowie się za zwołaniem konferencji przedstawicieli rządów Państw Członkowskich, konferencję taką zwołuje Przewodniczący Rady w celu przyjęcia, za wspólnym porozumieniem, zmian, jakie mają zostać dokonane w niniejszym Traktacie.

Zmiany takie wchodzi w życie po ich ratyfikowaniu przez wszystkie Państwa Członkowskie, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.

Artykuł 237

Każde państwo europejskie może się ubiegać o członkostwo we Wspólnocie. Wniosek swój przedkłada ono Radzie, która stanowi jednogłośnie po zasięgnięciu opinii Komisji.

Warunki przyjęcia i wynikające z tego przyjęcia zmiany do niniejszego Traktatu są przedmiotem umowy między Państwami Członkowskimi a państwem ubiegającym się o członkostwo. Umowa ta podlega ratyfikacji przez wszystkie umawiające się państwa, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.

Artykuł 238

Wspólnota może zawrzeć z jednym lub większą liczbą państw lub organizacji międzynarodowych umowy tworzące stowarzyszenie charakteryzujące się wzajemnością praw i obowiązków, wspólnymi działaniami i szczególnymi procedurami.

Umowy takie są zawierane przez Radę stanowiącą jednogłośnie po konsultacji ze Zgromadzeniem.

Jeżeli umowy te pociągają za sobą konieczność dokonania zmian w niniejszym Traktacie, zmiany te powinny być uprzednio przyjęte zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 236.

Artykuł 239

Protokoły załączone do niniejszego Traktatu za wspólnym porozumieniem Państw Członkowskich stanowią jego integralną część.

Artykuł 240

Niniejszy Traktat zawiera się na czas nieograniczony.

Utworzenie instytucji

Artykuł 241

Rada zbiera się w ciągu miesiąca od wejścia w życie niniejszego Traktatu.

Artykuł 242

Rada podejmie wszelkie konieczne środki w celu utworzenia Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w ciągu trzech miesięcy od swego pierwszego posiedzenia.

Artykuł 243

Zgromadzenie zbiera się w ciągu dwóch miesięcy od pierwszego posiedzenia Rady na wezwanie przewodniczącego Rady w celu wyboru swego prezydium i opracowania regulaminu. Do chwili wyboru prezydium Zgromadzeniu przewodniczy jego najstarszy wiekiem członek.

Artykuł 244

Trybunał Sprawiedliwości rozpoczyna swoją działalność z chwilą mianowania jego członków. Pierwszy prezes Trybunału Sprawiedliwości jest mianowany na okres trzech lat na tych samych warunkach co jego członkowie.

Trybunał Sprawiedliwości ustanawia swój regulamin proceduralny w terminie trzech miesięcy od rozpoczęcia działalności.

Sprawy mogą być wnoszone do Trybunału Sprawiedliwości dopiero po opublikowaniu tego regulaminu. Terminy wnoszenia odwołań biegną także od tej samej daty.

Prezes Trybunału Sprawiedliwości rozpoczyna wykonywanie uprawnień przyznanych mu niniejszym Traktatem z chwilą mianowania.

Artykuł 245

Komisja rozpoczyna swą działalność i podejmuje powierzone jej w niniejszym Traktacie funkcje z chwilą mianowania jej członków.

Z chwilą rozpoczęcia swej działalności Komisja przystąpi do badań i nawiąże stosunki niezbędne do przeprowadzenia ogólnej oceny sytuacji gospodarczej Wspólnoty.

Artykuł 246

1. Pierwszy rok budżetowy rozpoczyna się w dniu wejścia w życie niniejszego Traktatu do 31 grudnia danego roku. Okres ten jednak będzie przedłużony do 31 grudnia następnego roku po wejściu w życie Traktatu, jeżeli nastąpiło ono w ciągu drugiego półrocza.

2. Do chwili przyjęcia budżetu na pierwszy rok budżetowy, Państwa Członkowskie wpłacają na rzecz Wspólnoty nieoprocentowane zaliczki, które zostaną odliczone od wkładów finansowych ustalonych w celu wykonania tego budżetu.

3. Do chwili ustalenia regulaminu pracowniczego urzędników oraz warunków zatrudnienia innych pracowników Wspólnoty, przewidzianych w artykule 212, każda instytucja zatrudnia niezbędny personel i zawiera w tym celu umowy na czas określony.

Każda instytucja rozpatruje wspólnie z Radą sprawy dotyczące liczby i wynagrodzenia pracowników oraz podziału etatów.

Postanowienia końcowe

Artykuł 247

Niniejszy Traktat podlega ratyfikacji przez Wysokie Umawiające się Strony, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi. Dokumenty ratyfikacyjne zostaną złożone do depozytu Rządowi Republiki Włoskiej.

Niniejszy Traktat wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po złożeniu do depozytu dokumentu ratyfikacyjnego przez Państwo-Sygnatariusza, które jako ostatnie spełni tę formalność. Jeżeli jednak złożenie to ma miejsce w okresie krótszym niż 15 dni przed rozpoczęciem następnego miesiąca, wejście w życie Traktatu jest odłożone do pierwszego dnia drugiego miesiąca po dacie złożenia do depozytu.

Artykuł 248

Niniejszy Traktat został sporządzony w jednym oryginalnym egzemplarzu w językach francuskim, niderlandzkim, niemieckim i włoskim, przy czym wszystkie cztery teksty są na równi autentyczne. Zostaje on złożony do depozytu w archiwum Rządu Republiki Włoskiej, który przekaże uwierzytelniony odpis każdemu z rządów pozostałych Państw-Sygnatariuszy.

W dowód czego niżej wymienieni pełnomocnicy złożyli swoje podpisy pod niniejszym Traktatem.

Sporządzono w Rzymie, dwudziestego piątego marca roku tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego siódmego.

P. H. Spaak
Adenauer.
Pineau.
Antonio Segni.
Bech.
J. Luns

J Ch. Snoy et d'Oppuers
Hallstein.
M. Faure
Gaetano Martino.
Lambert Schaus.
J. Linthorst Homan.

ZAŁĄCZNIK I

LISTY A-G,
o których mowa w artykułach 19 i 20 Traktatu

LISTA A

Wykaz pozycji taryfowych, dla których stawki cła wskazane w kolumnie 3 poniżej winny zostać uwzględnione przy wyliczaniu średniej arytmetycznej

Numer nomenklatury brukselskiej 1	Opis produktów 2	Cło (%) dla Francji 3
ex 15.10	Oleje kwasowe z rafinacji	18
15.11	Gliceryna i ług glicerynowy: - nieoczyszczony	6 10
19.04	Tapioka i sago; substytuty tapioki i sago otrzymywane z ziemniaków i innej skrobi	45
ex 28.28	Pięciotlenek wanadu	15
ex 28.37	Neutralny siarczyn sodowy	20
ex 28.52	Chlorek ceru; siarczan ceru	20
ex 29.01	Aromatyczne węglowodory: - ksyleny: - mieszane izomery	 20
	- ortoksylen, metaksylen, paraksylen	25
	- monomer styrenu	20
	- izopropyl benzen (kumen)	25
ex 29.02	Dwuchloromentan	20
	Monomer chlorku wintylidenu	25
ex 29.03	Chlorek toluesulfonolu	15
ex 29.15	Tereftalan metylu	30
ex 29.22	Etylenodwuamina i jej sole	20
ex 29.23	Cykliczny aminoaldehyd, cykliczne aminoketony i aminokwintony, ich pochodne chlorkowcowe, sulfonowe, azotowe albo nitro azotowe oraz ich sole i estery	25
ex 29.25	Homoweratrylamina	25
29.28	Związki diazo-, azo- i azoksy-nowe	25

Numer nomenklatury brukselskiej	Opis produktów	Cło (%) dla Francji
1	2	3
ex 29.31	Dwusiarczek chlorku benzylu	25
ex 29.44	Antybiotyki (inne niż penicylina, streptomycyna, chloramfenikol i jego sole oraz aureomycyna)	15
ex 30.02	Szczepionki wstrzykiwane i doustne, szczepy mikroorganizmów do ich wytwarzania; surowice i szczepionki przeciwko śwince	15
ex 30.03	Sarkomycyna	18
ex 31.02	Nawozy mineralne i chemiczne, azotowe, kompostowe	20
ex 31.03	Nawozy mineralne i chemiczne, fosforowe:	
	- proste :	
	- superfosfaty:	
	- z kości	10
	- inne	12
	- złożone	7
ex 31.04	Nawozy mineralne i chemiczne, potasowe, mieszane	7
ex 31.05	Inne nawozy, w tym kompostowe i kompleksowe:	
	- azotany fosforowe i fosforany amonowo-potasowe	10
	- inne nawozy, oprócz rozpuszczonych organicznych	7
	Nawozy w tabletkach, pigułkach i podobnych preparatach lub opakowaniach o masie brutto poniżej 10 kg	15
ex 32.07	Naturalny magnetyt, drobno zmielony, stosowany do pigmentów, przeznaczony wyłącznie do oczyszczania węgla	25

Numer nomenklatury brukselskiej	Opis produktów	Cło (%) dla Francji
1	2	3
ex 37.02	Film w rolkach, światłoczuły, nienaświetlony, perforowany: - do zdjęć monochromatycznych (pozytywów), importowany w opakowaniach po trzy jednostki, niezdatne do użytku w formie rozdzielnej, do wytworzenia bazy filmu polichromatycznego	20
	- do zdjęć polichromatycznych, dłuższe niż 100 m.	20
ex 39.02	Polichlorek winylidenu; poliwinyllobutyral w płachtach	30
ex 39.03	Estry celulozy, oprócz azotanów i octanów	20
	Materiały plastyczne na bazie octanów celulozy (z wyjątkiem azotanów i octanów)	15
	Materiały plastyczne na bazie eterów i innych pochodnych chemicznych celulozy	30
ex 39.06	Kwas alginowy, jego sole i estry, suchy	20
ex 48.01	Papier i karton, wykonywany maszynowo: - papier i karton pakowy (siarczanowy)	25
	- inny, wytwarzany w sposób ciągły, co najmniej z dwóch warstw, z papierem pakowym wewnątrz	25
48.04	Papier i karton kompozytowy (wytwarzany poprzez sklejanie płaskich warstw), bez osłony wierzchniej i nie impregnowany, wzmacniany wewnątrz lub nie, w rolkach lub arkuszach	25
ex 48.05	Papier i karton falisty	25
	Papier i karton pakowy krepinowany lub marszczony	25
ex 48.07	Papier i karton pakowy klejący	25
ex 51.01	Przędza z włókien (ciągłych) wytwarzanych ręcznie (regenerowanych), jednolita, bez skrętu lub ze skrętem mniejszym niż 400 obrotów	20

Numer nomenklatury brukselskiej	Opis produktów	Cło (%) dla Francji
1	2	3
ex 55.05	Przędza bawełniana, wielokrotna, inna niż artystyczna, nie bielona, o długości co najmniej 337.500 m. w kilogramie pojedynczej przędzy	20
ex 57.07	Przędza z włókna kokosowego	18
ex 58.01	Dywany i chodniki, z węzłami, jedwabne, z odpadów jedwabnych innych niż wyczeski, z włókien wytwarzanych ręcznie (syntetycznych), z przędzy wymienionej pod Nr 52.01, z nicią metalową, wełnianą lub z włosia zwierzęcego	80
ex 59.04	Wielokrotna przędza z włókna kokosowego	18
ex 71.04	Pył i proszek diamentowy	10
ex 84.10	Obudowy i korpusy pomp, ze stali innej niż nierdzewna, z metali lekkich lub ich stopów, do lotniczych silników tłokowych	15
ex 84.11	Obudowy i korpusy pomp lub sprężarek, ze stali innej niż nierdzewna, z metali lekkich lub ich stopów, do lotniczych silników tłokowych	15
ex 84.37	Maszyny do wytwarzania prostych lub złożonych tiuli oraz wstążek	10
	Maszyny tkackie, inne niż ciągnące i wiążące nić (maszyny do tkania otwartego)	10

Numer nomenklatury brukselskiej	Opis produktów	Cłło (%) dla Francji
1	2	3
ex 84.38	Urządzenia pomocnicze do maszyn do wytwarzania prostych lub złożonych tiuli oraz wstążek - urządzenia podnoszące przewodnik - maszyny Żakarda Urządzenia pomocnicze do maszyn tkackich: - urządzenia automatyczne - maszyny gręplujące, maszyny kontrolne, nawijarki	 10 18 18 10
	Części i akcesoria do produkcji maszyn do wytwarzania prostych lub złożonych tiuli oraz wstążek oraz ich urządzeń pomocniczych:	
	- przewodniki, szpule, grzebienie, ramy ruchome i żebra grzebieni do maszyn płaskich, bidła (ich płyty i ostrza), kompletne szpule oraz części bideł i szpul do maszyn okrężnych	10
	Części i akcesoria do maszyn tkackich i ich urządzeń pomocniczych:	
ex 84.59	- czółenka, skrzynki czółenkowe, w tym płytki; zaciski Cewkarki do nawijania przewodów oraz taśm izolacyjnych lub ochronnych do produkcji cewek i zwojów elektrycznych	10 23
ex 84.63	Lotnicze gaźniki napędu bezpośredniego lub inercyjne	25
ex 85.08	Wały korbowe do lotniczych silników tłokowych	10
	Rozruszniki lotnicze	20
	Iskrowniki zapłonowe, w tym lotnicze dynama magnetoelektryczne	25
88.01	Balony i statki powietrzne	25
ex 88.03	Części balonów i statków powietrznych	25
88.04	Spadochrony, ich części i akcesoria	12
88.05	Katapulty i podobne lotnicze urządzenia wyrzucające oraz ich części	15
	Naziemne lotnicze urządzenia treningowe i ich części	20
ex 90.14	Instrumenty nawigacji lotniczej	18
ex 92.10	Mechanizmy i klawiatury (od 85 klawiszy) fortepianowe	30

LISTA B

Wykaz pozycji taryfowych, dla których stawki Wspólnej Taryfy Celnej nie mogą przekroczyć 3%

- 1 -

- 2 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

Opis produktów

ROZDZIAŁ 5

05.01

05.02

05.03

05.05

05.06

ex 05.07

Pióra, skóra i inne fragmenty ptaków z piórami lub puchem, nieprzetworzone (z wyjątkiem podkładu z piór i puchu, nieprzetworzonego)

05.09

do

05.12

ex 05.13

Naturalne gąbki, w stanie nieprzetworzonym

ROZDZIAŁ 13

13.01

13.02

ROZDZIAŁ 14

14.01

do

14.05

ROZDZIAŁ 25

25.02

ex 25.04

Naturalny grafit, nie przeznaczony do sprzedaży detalicznej

25.05

25.06

ex 25.07

Glina (z wyłączeniem kaolinu), andaluzyt i cyjanit, kalcynowany lub nie, z wyjątkiem glin rozszerzonych wymienionych pod Nr 68.07; mulit, szamot i ziemie krzemionkowe
Kreda, nie przeznaczona do sprzedaży detalicznej

ex 25.08

ex 25.09

Barwniki ziemi, nie kalcynowane i nie mieszane; naturalne mikowe tlenki żelaza

25.10

25.11

ex 25.12

Ziemie okrzemkowe, krzemionkowe mączki skamienielin i inne ziemie krzemionkowe (np. trypolit, diatomit) o pozornej gęstości 1 lub mniej, kalcynowane lub nie, nie przeznaczone do sprzedaży detalicznej

ex 25.13

Pumeks, szmergiel, naturalny korund i inne ścierniwa naturalne, nie przeznaczone do sprzedaży detalicznej

25.14

ex 25.17

Krzemień, kamień miazdżony lub łupany, makadam i tramakadam, otoczaki i żwir, zwykle stosowane do wykładania dróg, jako podkład kolejowy i do innych spoiw z kruszywa lub betonowych; żwir gruby

ex 25.18

Dolomit, w tym przetworzony do etapu wstępnych odłupni i brykietów

25.20

25.21

25.24

25.25

25.26

ex 25.27

Naturalny steatyt, w tym przetworzony do etapu wstępnych odłupni i brykietów; talk inny niż w pakietach o masie netto do 1 kg

25.28
25.29
25.31
25.32

ROZDZIAŁ 26

ex 26.01 Rudy i koncentraty metali inne niż ołowiu i cynku oraz produkty regulowane przez Europejską Wspólnotę Węgla i Stali; prażone piryty

26.02

ex 26.03 Pył i pozostałości (z wyjątkiem pochodnych produkcji żelaza i stali) z zawartością metali lub związków metalowych, oprócz cynku

26.04

ROZDZIAŁ 27

27.03

ex 27.04 Koks i półkoks węglowy do wyrobu elektrod; koks torfowy

27.05

27.05 (bis)

27.06

ex 27.13 Ozokeryt, wosk lignitowy i torfowy, surowy

27.15

27.17

ROZDZIAŁ 31

31.01

ex 31.02 Naturalny azotan sodu

ROZDZIAŁ 40

40.01
40.03
40.04

ROZDZIAŁ 41

41.09

ROZDZIAŁ 43

43.01

ROZDZIAŁ 44

44.01

ROZDZIAŁ 47

47.02

ROZDZIAŁ 50

50.01

ROZDZIAŁ 53

53.01
53.02
53.03
53.05

ROZDZIAŁ 55

ex 55.02 Puch bawełniany, inni niż surowy

55.04

ROZDZIAŁ 57
57.04

ROZDZIAŁ 63
63.02

ROZDZIAŁ 70
ex 70.01 Odpady szklane (tłuczka)

ROZDZIAŁ 71
ex 71.01 Perły, nieprzetworzone
ex 71.02 Kamienie szlachetne i półszlachetne, nieprzetworzone
71.04
71.11

ROZDZIAŁ 77
ex 77.04 Beryl, nieobrobiony

LISTA C

Wykaz pozycji taryfowych, dla których stawki Wspólnej Taryfy Celnej
nie mogą przekroczyć 10%

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

ROZDZIAŁ 5

ex 05.07 Pióra, skóra i inne fragmenty ptaków z piórami lub puchem, inne niż nieprzetworzone

05.14

ROZDZIAŁ 13

ex 13.03 Soki i wyciągi warzywne; agar-agar oraz inne kleje i zagęszczacze z materiałów warzywnych
(oprócz pektyny)

ROZDZIAŁ 15

ex 15.04 Tłuszcze i oleje z ryb i ssaków morskich, oczyszczone lub nie (z wyjątkiem z wielorybów)

15.05

15.06

15.09

15.11

15.14

ROZDZIAŁ 25

ex 25.09 Barwniki ziemi, kalcynowane lub mieszane

ex 25.15 Marmur, trawertyn, ekausyn i inne wapniste kamienie pomnikowe i budowlane o względnej
gęstości co najmniej 2,5 oraz alabaster, obrobione do etapu pocięcia w płyty o grubości do 25 cm

ex 25.16 Granit, porfiryt, bazalt, wapień i inne kamienie pomnikowe i budowlane obrobione do etapu
pocięcia w płyty o grubości do 25 cm

ex 25.17 Granulaty, skrawki i proszek z kamieni wymienionych pod Nr 25.15 lub 25.16

ex 25.18 Dolomit, kalcynowany lub bryłowany (w tym dolomit smołowany)

25.22

25.23

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

ROZDZIAŁ 27

ex 27.07 Oleje i inne produkty destylacji smoły węglowej w wysokiej temperaturze oraz inne oleje i produkty zdefiniowane w Uwadze 2 do niniejszego Rozdziału, z wyjątkiem fenoli, krezoli i ksylenoli

27.08

ex 27.13 Ozokeryt, wosk lignitowy i wosk torfowy, z wyjątkiem surowych

ex 27.14 Bitum naftowy i inne pozostałości nafty i oleju łupkowego, z wyjątkiem koksu naftowego

27.16

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

ROZDZIAŁ 30

ex 30.01 Guczoły i inne narządy do celów organoterapeutycznych, suszone, sproszkowane lub nie

ROZDZIAŁ 32

ex 32.01 Ekstrakty opalające pochodzenia warzywnego, z wyjątkiem ekstraktów akacji (mimozy) i quebracho

32.02

32.03

32.04

ROZDZIAŁ 33

ex 33.01 Esencyjne olejki (odterpentynowane lub nie), koncentraty i bezwodniki, z wyjątkiem wytwarzanych z owoców cytrusowych; rezinoidy

33.02

33.03

33.04

ROZDZIAŁ 38

38.01

38.02

38.04

38.05

38.06

ex 38.07 Żywiczne olejki terpentynowe; terpentyna siarczanowa, surowa; surowy dwupenten

38.08

38.10

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

ROZDZIAŁ 40

40.05

ex 40.07 Nić tekstylna pokryta lub impregnowana gumą wulkanizowaną

40.15

ROZDZIAŁ 41

41.02

ex 41.03 Skóra owcza i jagnięca, co najmniej garbowana

ex 41.04 Skóra kozła i kozłęcia, co najmniej garbowana

41.05

41.06

41.07

41.10

ROZDZIAŁ 43

43.02

ROZDZIAŁ 44

44.06

do

44.13

44.16

44.17

44.18

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

ROZDZIAŁ 48

ex 48.01 Papier prasowy w rolkach

ROZDZIAŁ 50

50.06

50.08

ROZDZIAŁ 52

52.01

ROZDZIAŁ 53

53.06

do

53.09

ROZDZIAŁ 54

54.03

ROZDZIAŁ 55

55.05

- 2 -

Opis produktów

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

ROZDZIAŁ 57

- ex 57.05 Przędza z naturalnych konopi, nie przeznaczona do sprzedaży detalicznej
- ex 57.06 Przędza z juty, nie przeznaczona do sprzedaży detalicznej
- ex 57.07 Przędza z włókien tekstylnych innych roślin, nie przeznaczona do sprzedaży detalicznej
- ex 57.08 Przędza papierowa, nie przeznaczona do sprzedaży detalicznej

ROZDZIAŁ 68

- 68.01
- 68.03
- 68.08
- ex 68.10 Materiały budowlane z materiału gipsowego
- ex 68.11 Materiały budowlane z cementu (w tym cementu żużlowego), betonu lub kamienia sztucznego (w tym marmuru granulowanego łączonego z cementem), wzmocnione lub nie
- ex 68.12 Materiały budowlane z cementu azbestowego, cementu z włókna celulozowego itp.
- ex 68.13 Azbesty przetworzone; mieszanki na bazie azbestu i węgla magnezu

ROZDZIAŁ 69

- 69.01
- 69.02
- 69.04
- 69.05

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

ROZDZIAŁ 70

- ex 70.01 Masa szklana (oprócz szkła optycznego)
- 70.02
- 70.03
- 70.04
- 70.05
- 70.06
- 70.16

ROZDZIAŁ 71

- ex 71.05 Srebro nieobrobione
- ex 71.06 Blacha srebrna nieobrobiona
- ex 71.07 Złoto nieobrobione
- ex 71.08 Blacha złota na metalu podstawowym lub srebrze, nieobrobione
- ex 71.09 Platyna i inne metale z grupy platyny, nieobrobione
- ex 71.10 Blacha platynowa lub blacha z metalu z grupy platyny, na metalu podstawowym lub szlachetnym, nieobrobiona

ROZDZIAŁ 73

- 73.04
- 73.05
- ex 73.07 Kęsiska kwadratowe, kęsy, kęsiska płaskie i blachówki (w tym pręty cynowane) z żelaza lub stali (z wyjątkiem produktów regulowanych przez Europejską Wspólnotę Węgla i Stali); fragmenty żelazne i stalowe wstępnie kształtowane kuciem;

- ex 73.10 Pręty (w tym drutowe) z żelaza lub stali, walcowane na gorąco, kute, prasowane, formowane na zimno lub wykańczane na zimno (łącznie z obróbką precyzyjną); stal do wiertel górniczych (z wyjątkiem produktów regulowanych przez Europejską Wspólnotę Węgla i Stali);
- ex 73.11 Kątowniki, kształtowniki i profile z żelaza lub stali, walcowane na gorąco, kute, prasowane, formowane na zimno lub wykańczane na zimno; ścianki szczelne z żelaza lub stali, wiercone, przekłuwane, montowane lub nie (z wyjątkiem produktów regulowanych przez Europejską Wspólnotę Węgla i Stali)
- ex 73.12 Obręcze i pasy z żelaza lub stali, walcowane na gorąco lub na zimno (z wyjątkiem produktów regulowanych przez Europejską Wspólnotę Węgla i Stali)
- ex 73.13 Arkusze i blachy z żelaza lub stali, walcowane na gorąco lub na zimno (z wyjątkiem produktów regulowanych przez Europejską Wspólnotę Węgla i Stali)
- 73.14
- ex 73.15 Stopy ze stali zwykłej i z dużą zawartością węgla w formach wymienionych pod Nr 73.06-73.14 (z wyjątkiem produktów regulowanych przez Europejską Wspólnotę Węgla i Stali)

ROZDZIAŁ 74

- 74.03
- 74.04
- ex 74.05 Folia miedziana, tłoczona, przycinana, perforowana, powlekana, drukowana lub nie, bez podkładu z materiału wzmacniającego
- ex 74.06 Proszek miedziany (wyczuwalny)

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

ROZDZIAŁ 75

75.02

75.03

ex 75.05 Anody galwanizacyjne niklowe, nieobrobione, odlewane

ROZDZIAŁ 76

76.02

76.03

ex 76.04 Folia aluminiowa, tłoczona, przycinana, perforowana, powlekana, drukowana lub nie, bez podkładu z materiału wzmacniającego

ex 76.05 Proszek aluminiowy (wyczuwalny)

ROZDZIAŁ 77

ex 77.02 Obrobione pręty, kątowniki, kształtowniki i profile z magnezu; drut magnezowy; obrobione blachy, arkusze i pasy magnezowe; folia magnezowa; skrawki o jednakowym kształcie; proszek magnezowy (wyczuwalny)

ex 77.04 Obrobione pręty, kątowniki, kształtowniki i profile z berylu; drut berylowy; obrobione blachy, arkusze i pasy berylowe; folia berylowa

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

ROZDZIAŁ 78

78.02

78.03

ex 78.04 Folia ołowiana, tłoczona, przycinana, perforowana, powlekana, drukowana lub nie, bez podkładu z materiału wzmacniającego

ROZDZIAŁ 79

79.02

79.03

ROZDZIAŁ 80

80.02

80.03

ex 80.04 Folia cynowa, tłoczona, przycinana, perforowana, powlekana, drukowana lub nie, bez podkładu z materiału wzmacniającego

ROZDZIAŁ 81

ex 81.01 Obrobione pręty, kątowniki, kształtowniki i profile z wolframu; obrobione blachy, arkusze i pasy wolframowe; folia wolframowa; drut i włókno wolframowe

ex 81.02 Obrobione pręty, kątowniki, kształtowniki i profile z molibdenu; obrobione blachy, arkusze i pasy molibdenowe; folia molibdenowa; drut i włókno molibdenowe

ex 81.03 Obrobione pręty, kątowniki, kształtowniki i profile z tantalu; obrobione blachy, arkusze i pasy tantalowe; folia tantalowa; drut i włókno tantalowe

ex 81.04 Obrobione pręty, kątowniki, kształtowniki i profile z innych metali podstawowych; obrobione blachy, arkusze i pasy z innych metali podstawowych; folia z innych metali podstawowych; drut i włókno z innych metali podstawowych

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

ROZDZIAŁ 93

ex 93.06 Oprawy i inne drewniane części broni palnej

ROZDZIAŁ 95

ex 95.01 Wstępnie ukształtowany materiał do dalszej obróbki, tj. płyty, arkusze, pręty, rury i podobne formy, niepolerowane i nieobrabiane

do

ex 95.07

ROZDZIAŁ 98

ex 98.11 Wstępnie ukształtowane bloki z drewna lub korzeni do wyrobu fajek

LISTA D

Wykaz pozycji taryfowych, dla których stawki
Wspólnej Taryfy Celnej nie mogą przekroczyć 15%

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

ROZDZIAŁ 28 Chemikalia nieorganiczne, związki nieorganiczne i organiczne metali szlachetnych, i rzadkich oraz radioaktywnych elementów izotopów

- ex 28.01 Halogeny (oprócz naturalnego jodu i bromu)
- ex 28.04 Wodór, rzadkie gazy, inne metaloidy i pierwiastki niemetaliczne (oprócz selenu i fosforu)
- 28.05
- do
- 28.10
- ex 28.11 Trójtlenek arsenu; kwas arsenowy
- 28.13
- do
- 28.22
- 28.24
- 28.26
- do
- 28.31
- ex 28.32 Chlorany (oprócz sodowego i potasowego oraz nadchloranów)
- ex 28.34 Tlenki jodu i nadjodany
- 28.35
- do
- 28.45
- 28.47
- do
- 28.58

LISTA E

Wykaz pozycji taryfowych, dla których stawki
Wspólnej Taryfy Celnej nie mogą przekroczyć 25%

Numer nomenklatury
brukselskiej

Opis produktów

ROZDZIAŁ 29 Chemikalia organiczne

ex 29.01 Węglowodory (oprócz naftelenu)

29.02

29.03

ex 29.04 Alkohole alifatyczne i ich pochodne halogenowane, sulfonowane, nitrowane i nitrozoazotowane
(oprócz alkoholi butylowych i izobutylowych)

29.05

ex 29.06 Fenole (oprócz fenolu, krezoli i ksylenoli) oraz alkohole fenolowe

29.07

do

29.45

ROZDZIAŁ 32

32.05

32.06

ROZDZIAŁ 39

39.01

do

39.06

LISTA F

Wykaz pozycji taryfowych, dla których stawki
Wspólnej Taryfy Celnej zostały ustalone na mocy wspólnego porozumienia

-1- Numer nomenklatury brukselskiej	-2- Opis produktów	-3- Wspólna Taryfa Celna (stawka % <i>ad valorem</i>)
ex 01.01	Żywiec koński do uboju	11
ex 01.02	Żywiec wołowy (oprócz zwierząt rozplodowych z rodowodem)*	16
ex 01.03	Żywiec wieprzowy (oprócz zwierząt rozplodowych z rodowodem)*	16
ex 02.01	Mięso i jadalne odpadki, świeże, chłodzone lub mrożone:	
	- koniny	16
	- wołowiny *	20
	- wieprzowiny *	20
02.02	Martwy drób (np. ptactwo dzikie, kaczki, gęsi, indyki i ptactwo gwinejskie) i ich jadalne odpadki (oprócz wątroby), świeże, chłodzone lub mrożone	18
ex 02.06	Konina solona lub suszona	16
ex 03.01	Ryby słodkowodne, świeże (żywe lub martwe), chłodzone lub mrożone:	
	- pstrąg i inne łososiowate	16
	- pozostałe	10

* Wyłącznie gatunki domowe

-1- Numer nomenklatury brukselskiej	-2- Opis produktów	-3- Wspólna Taryfa Celna (stawka % <i>ad valorem</i>)
ex 03.03	Skorupiaki i mięczaki, w skorupach lub nie, świeże (żywe lub martwe), chłodzone lub mrożone, solone, w solance lub suszone; skorupiaki w skorupach gotowane w wodzie:	
	- raki i langusty	25
	- kraby, krewetki	18
	- ostrygi	18
04.03	Masło	24
ex 04.05	Jaja ptasie w skorupach, świeże lub konserwowane:	
	od 16.02 do 31.08	12
	od 1.09 do 15.02	15
04.06	Miód naturalny	30
ex 05.07	Nieprzetworzone pióra i puch	0
05.08	Kości i rdzeń rogowy, nieprzetworzony, odtłuszczony, wstępnie przetworzony ale nie przycięty, poddany obróbce kwasowej lub odżelatynowany; proszek i odpady z tych produktów	0
ex 06.03	Kwiaty cięte i pąki do bukietów oraz do celów ozdobnych, świeże:	
	- od 1.06 do 31.10	24
	- od 1.11 do 31.05	20

-1- Numer nomenklatury brukselskiej	-2- Opis produktów	-3- Wspólna Taryfa Celna (stawka % <i>ad valorem</i>)
ex 07.01	Warzywa, świeże lub chłodzone:	
	- cebula, szalotka, czosnek	12
	- młode ziemniaki	
	- od 1.01 do 15.05	15
	- od 16.05 do 30.06	21
	- pozostałe ¹	
07.04	Warzywa suszone, odwodnione lub odparowane, całe, cięte, plastrowane, rozrywane lub proszkowane, ale nie przetwarzane dalej:	
	- cebula	20
	- pozostałe	16
ex 07.05	Suszone warzywa strączkowe w łupinach, obrane, łupane lub nie	
	- groszek i fasola	10
ex 08.01	Świeże banany	20
08.02	Owoce cytrusowe, świeże lub suszone:	
	- pomarańcze	
	- od 15.03 do 30.09	15
	- poza tym okresem	20
	- mandarynki i klementynki	20
	- cytryny	8
	- grejpfruty	12
	- pozostałe	16

¹ Stawkę zwykle ustala się na poziomie średniej arytmetycznej. Może on zostać zmodyfikowana, w miarę potrzeb, poprzez ustalenie stawek sezonowych w ramach polityki rolnej Wspólnoty.

-1- Numer nomenklatury brukselskiej	-2- Opis produktów	-3- Wspólna Taryfa Celna (stawka % <i>ad valorem</i>)
ex 08.04	Świeże winogrona - od 1.11 do 14.07 - od 15.07 do 31.10	18 22
08.06	Jabłka, gruszki i pigwy, świeże ¹	8
08.07	Świeże owoce pestkowe: - morele - pozostałe ¹	25
ex 08.12	Suszone śliwki	18
ex 09.01	Kawa naturalna	16
10.01	Nasiona zbożowe ¹	
do		
10.07		
ex 11.01	Mąka pszenna ¹	
12.01	Nasiona i owoce oleiste, całe lub w kawałkach	0

¹ a) Stawki celne dla nasion zbożowych i mąki pszennej Wspólnej Taryfy Celnej są równe średniej arytmetycznej stawek krajowych.

b) Do czasu ustalenia metody do zastosowania w ramach środków przewidzianych w artykule 40.2, państwa członkowskie mogą, w drodze uchylecia artykułu 23, zawiesić pobieranie opłat od tych produktów.

c) W przypadku zagrożenia produkcji lub przetwórstwa nasion zbożowych lub mąki pszennej w dowolnym państwie członkowskim wskutek zawieszenia ceł w innych państwach członkowskich, państwa te rozpoczną wzajemne negocjacje. Jeżeli negocjacje te nie doprowadzą do zamierzonych wyników, Komisja może upoważnić państwo poszkodowane do podjęcia odpowiednich środków, stosowanych zgodnie z decyzją Komisji, o ile różnic kosztów nie rekompensuje istnienie wewnętrznej organizacji na rynku nasion zbożowych w państwie członkowskim zawieszającym cła.

-1- Numer nomenklatury brukselskiej	-2- Opis produktów	-3- Wspólna Taryfa Celna (stawka % <i>ad valorem</i>)
ex 12.03	Nasiona siewne (z wyjątkiem nasion buraków)	10
12.06	Stożki chmielowe i lupulin	12
15.15	Wosk pszczół i innych owadów, barwiony lub nie	
	- surowy	0
	- pozostały	10
15.16	Woski warzywne barwione lub nie	
	- surowe	0
	- pozostałe	8
ex 16.04	Ryby preparowane i konserwowane	
	- łososiorate	20
ex 16.05	Skorupiaki preparowane i konserwowane	20
17.01	Cukier z buraka i trzciny, stały	80
18.01	Ziarna kakaowe, całe lub w kawałkach, surowe lub palone	9
18.02	Skorupy, łuski i odpady kakaowe	9
19.02	Preparaty z mąki, skrobi i ekstraktu słodowego, stosowane w żywności dla niemowląt lub do celów dietetycznych i kulinarnych, w których kakao stanowi mniej niż 50% masy	25
ex 20.02	Kiszona kapusta	20
21.07	Preparaty spożywcze nie wymienione w innych pozycjach	25

-1- Numer nomenklatury brukselskiej	-2- Opis produktów	-3- Wspólna Taryfa Celna (stawka % <i>ad valorem</i>)
22.04	Moszcz winogronowy sfermentowany lub z fermentacją zatrzymaną inaczej niż przez dodanie alkoholu	40
23.01	Mączki nie przydatne do spożycia:	
	- z mięsa i odpadków; skwarki	4
	- z ryb, skorupiaków i mięczaków	5
24.01	Nieprzetworzony tytoń, odpady tytoniowe	30
ex 25.07	Kaolin, sylimanit	0
ex 25.15	Marmur, w tym obrobiony do etapu wstępnego pocięcia w płyty o grubości do 25 cm	0
ex 25.16	Granit, porfir, bazalt, wapień i inny kamień pomnikowy i budowlany, w tym obrobiony do etapu wstępnego pocięcia w płyty o grubości do 25 cm	0
25.19	Naturalny węglan magnezu (magnezyt), kalcynowany lub nie, oprócz tlenku magnezu	0
ex 25.27	Talk w opakowaniach o masie netto do 1 kg	8
ex 27.07	Fenole, krezole i ksylenole, surowe	3
27.09	Nafta i oleje łupkowe, nieprzetworzone	0

-1- Numer nomenklatury brukselskiej	-2- Opis produktów	-3- Wspólna Taryfa Celna (stawka % <i>ad</i> <i>valorem</i>)
ex 27.14	Koks naftowy	0
28.03	Węgiel, a tym kamienny, antracyt, acetylen i sadza	5
ex 28.04	Fosfor	15
	Selen	0
28.23	Tlenki i wodorotlenki żelaza, w tym barwniki ziemne zawierające co najmniej 70% masy związanego żelaza oznaczonego Fe ₂ O ₃	10
28.25	Tlenki tytanu	15
ex 28.32	Chlorki sody i potasu	10
ex 29.01	Węglowodory aromatyczne - naftalen	8
ex 29.04	Alkohol trzybutylowy	8
ex 32.07	Biel tytanowa	15
ex 33.01	Esencyjne olejki (bezterpenowe lub nie), koncentraty i bezwodniki z owoców cytrusowych	12
34.04	Woski sztuczne (w tym rozpuszczalne w wodzie) i preparowane, nie emulsjowane i bez rozpuszczalników	12
ex 40.07	Nić i sznur z gumy wulkanizowanej, pokryte materiałem lub nie	15

-1- Numer nomenklatury brukselskiej	-2- Opis produktów	-3- Wspólna Taryfa Celna (stawka % <i>ad</i> <i>valorem</i>)
41.01	Skóry surowe (świeże, solone, suszone, piklowane lub waponowane), cięte lub nie, w tym skóra owcza w wełnie	0
ex 41.03	Skóra owcza i jagnięca, przetworzona do etapu garbowania: - z indyjskich owiec i kozłów (mieszkańców)	0
ex 41.04	- pozostałe Skóra kozła i kozłęcia, przetworzona do etapu garbowania: - z kozłów indyjskich	6
41.08	- pozostałe Skóra lakierowana i metalizowana	0
44.14	- pozostałe Arkusze forniru i sklejki (cięte, skrawane warstwami i łuszczone), o grubości do 5 mm, wzmocnione papierem lub tkaniną albo nie	7
44.15	Arkusze forniru i sklejki (cięte, skrawane warstwami i łuszczone), o grubości do 5 mm, wzmocnione papierem lub tkaniną albo nie	12
53.04	Panele ze sklejki, płyty stolarskiej, listw i forniru, zawierające materiały inne niż drewno lub nie; drewno inkrustowane i intarsjowane	15
53.04	Odpady z wełny owczej i jagnięcej lub włosia innych zwierząt (obrobione lub nie), workowe lub rozwłókniane (w tym skrawki workowe lub rozwłókniane)	0

-1- Numer nomenklatury brukselskiej	-2- Opis produktów	-3- Wspólna Taryfa Celna (stawka % <i>ad valorem</i>)
54.01	Len surowy lub przetworzony ale nieprzędzony; pakuły i odpady z lnu (w tym skrawki workowe lub rozwłókniane)	0
54.02	Ramia surowa lub przetworzona ale nieprzędzona, wyczeski i odpady z ramii (w tym skrawki workowe lub rozwłókniane)	0
55.01	Bawełna, niezgrzeblona i nieczesana	0
ex 55.02	Surowy linters bawełniany	0
55.03	Odpady bawełniane (w tym skrawki workowe lub rozwłókniane) niezgrzeblone i nie czesane	0
57.01	Konopie naturalne (<i>Cannabis sativa</i>), surowe lub przetworzone ale nieprzędzone; pakuły i odpady z konopi naturalnych (w tym liny oraz skrawki workowe lub rozwłókniane)	0
57.02	Konopie manilskie (<i>Musa textilis</i>), surowe lub przetworzone ale nieprzędzone; pakuły i odpady z konopi manilskich (w tym liny oraz skrawki workowe lub rozwłókniane)	0
57.03	Juta surowa lub przetworzona ale nieprzędzona; pakuły i odpady z juty (w tym liny oraz skrawki workowe lub rozwłókniane)	0
74.01	Kamień miedziany, miedź nieobrobiona (oczyszczona lub nie), odpady i skrawki miedzi	0

-1- Numer nomenklatury brukselskiej	-2- Opis produktów	-3- Wspólna Taryfa Celna (stawka % <i>ad valorem</i>)
74.02	Stopy przejściowe	0
75.01	Kamień niklowy i inne produkty przejściowe metalurgii niklu; nikiel nieobrobiony (oprócz anod galwanizacyjnych); odpady i skrawki niklowe	0
80.01	Nieobrobiona cyna, odpady i skrawki cynowe	0
ex 85.08	Świece zapłonowe	18

LISTA G

Wykaz pozycji taryfowych, dla których stawki
Wspólnej Taryfy Celnej zostaną wynegocjowane przez państwa członkowskie

- 1 - Numer nomenklatury brukselskiej	- 2 - Opis produktów
ex 03.01	Ryby morskie, świeże (żywe lub martwe), chłodzone lub mrożone
03.02	Ryby solone, w solance, suszone lub wędzone
04.04	Ser i twaróg
11.02	Kasze i mączki zbożowe; inne przetworzone nasiona zbożowe (np. prasowane, łuskane, polerowane, perlowane lub śrutowane), z wyjątkiem ryżu łuskanego, nabłyszczanego, polerowanego i kruszonego; kielki zbóż, całe, prasowane, łuskane lub kruszone
11.07	Słód, palony lub nie
ex 15.01	Smalec i inny przetworzony tłuszcz wieprzowy
15.02	Nieprzetworzone tłuszcz wołowe, owcze lub kozie;
15.03	Stearyna z tłuszczu, oleju i łoju; olej z tłuszczu, oliwy i łoju, nie emulgowany, nie mieszany i nie preparowany
ex 15.04	Tłuszcze z wieloryba, oczyszczane lub nie
15.07	Tłuszcze roślinne, płynne lub stałe, surowe, rafinowane lub oczyszczane
15.12	Tłuszcze i oleje zwierzęce oraz roślinne, uwodorniane, rafinowane lub nie, ale bez dalszej przeróbki
18.03	Pasta kakaowa (luzem lub w blokach), odtłuszczana lub nie

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

18.04	Masło kakaowe (tłuszcz lub olej)
18.05	Proszek kakaowy niesłodzony
18.06	Czekolada i inne preparaty spożywcze zawierające kakao
19.07	Chleb, suchary i inne zwykłe wyroby piekarskie bez cukru, miodu, jaj, tłuszczów, sera i owoców
19.08	Ciasta, biszkopty, ciastka i inne wypieki, zawierające kakao lub nie
21.02	Ekstrakty, esencje i koncentraty kawy, herbaty i mate, preparaty na bazie tych ekstraktów, esencji i koncentratów
22.05	Moszcz winogronowy, fermentujący lub z fermentacją zatrzymaną w inny sposób niż przez dodanie alkoholu
22.08	Alkohole etylowe i neutralne, niedenaturowane, o mocy co najmniej 80 procent; alkohole denaturowane (w tym etylowe i neutralne) o dowolnej mocy
22.09	Alkohole (inne niż wymienione pod Nr 22.08); likiery i inne napoje alkoholowe oraz mieszane preparaty alkoholowe (zwanymi "skoncentrowanymi ekstraktami") do produkcji napojów
25.01	Sól zwykła (w tym kamienna, morska i stołowa); czysty chlorek sodowy; napoje solne, woda morska

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

25.03	Siarka każdego rodzaju, z wyjątkiem sublimowanej, skraplanej i koloidalnej
25.30	Naturalne surowe borany i ich koncentraty (kalcynowane lub nie), oprócz oddzielonych od solanki naturalnej; surowy naturalny kwas borowy zawierający do 85% H_3BO_3 w masie suchej
ex 26.01	Rudy ołowiu i cynku
ex 26.03	Pył i odpadki zawierające cynk
27.10	Nafta i oleje łąpkowe, inne niż surowe; preparaty nie wymienione w innych pozycjach, zawierające do 70% masy nafty lub olejów łąpkowych, stanowiących główny składnik tych preparatów
27.11	Gazy ziemne i węglowodory gazowe
27.12	Wazelina
ex 27.13	Wosk parafinowy, mikrokrystaliczny, parafina w taflach i inny wosk mineralny, barwiony lub nie, z wyjątkiem ozokerytu, wosku montanowego i torfowego
ex 28.01	Jod surowy i bromin
28.02	Siarka sublimowana, skraplana i koloidalna
ex 28.11	Pięciotlenek arsenu
28.12	Tlenek i kwas borowy
28.33	Bromki, bromki tlenowe, bromiany, nadbromiany i podbrominy
ex 28.34	Jodki i jodany

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

28.46	Borany i nadborany
ex 29.04	Alkohole butylowe i izobutylowe (oprócz trzybutylowego)
ex 29.06	Fenol, krezole i ksylenole
ex 32.01	Ekstrakty z quebracho i mimozy
40.02	Gumy syntetyczne, w tym lateks syntetyczny, stabilizowane lub nie; faktysa z olejów
44.03	Drewno surowe, okorowane lub wstępnie ukształtowane
44.04	Drewno w klockach lub półklockach, nie poddane dalszej obróbce
44.05	Drewno cięte, krojone lub obierane o grubości do 5 mm, nie poddane dalszej obróbce
45.01	Korek naturalny, nieprzetworzony, kruszony, granulowany lub mielony; odpady korkowe
45.02	Korek naturalny w blokach, płytach, arkuszach i pasach (w tym kostki i okorki, przycinany jako korki i zatyczki)
47.01	Miazga otrzymywana mechanicznie lub chemicznie z dowolnych naturalnych surowców włóknistych
50.02	Surowy jedwab (nie skręcany)
50.03	Odpady jedwabne (w tym kokony niezdatne do zwijania, wyczeski jedwabne i skrawki workowe lub rozwłókniane)
50.04	Przędza jedwabna, nie z wyczesków lub innych odpadów jedwabnych, nie przeznaczona do sprzedaży detalicznej
50.05	Przędza z odpadów jedwabnych innych niż wyczeski, nie przeznaczona do sprzedaży detalicznej

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

ex 62.03	Używane worki i torby z juty stosowane jako opakowania towarów
ex 70.19	Paciorki szklane, sztuczne perły, sztuczne kamienie szlachetne i półszlachetne, sztuczne kamienie syntetyczne i inne drobne ozdoby szklane
ex 73.02	Stopy żelazne (oprócz żelazomanganu o znacznej zawartości węgla)
76.01	Nieobrobione aluminium; odpady i skrawki aluminiowe*
77.01	Nieobrobiony magnez, odpady magnezu (oprócz skrawków o jednolitym rozmiarze) i złom magnezowy*
78.01	Nieobrobiony ołów (w tym argentożelazowy); odpady i złom ołowiu*
79.01	Przybierkacz cynkowy; nieobrobiony cynk; odpady i złom cynku*
ex 81.01	Nieobrobiony wolfram w proszku*
ex 81.02	Nieobrobiony molibden*
ex 81.03	Nieobrobiony tantal*
ex 81.04	Inne nieobrobione metale podstawowe*
ex 84.06	Silniki do samochodów, samolotów, statków, łodzi i innych pojazdów oraz części tych silników
ex 84.08	Silniki odrzutowe oraz ich części i akcesoria

* Stawki celne dla półproduktów należy zweryfikować w oparciu o stawkę ustaloną dla metalu nieobrobionego, zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 21 ustęp 2 niniejszego traktatu.

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

84.45	Narzędzia maszynowe do obróbki metalu i karbidów metalicznych, nie będące maszynami wymienionymi pod Nr 84.49 i 84.50
84.48	Akcesoria i części wyłącznie lub głównie do maszyn wymienionych pod Nr 84.45-84.47, w tym uchwyty przedmiotu obrabianego i narzędzia, główce gwinciarские, podzielnice i inne przyrządy do narzędzi maszynowych; uchwyty narzędziowe do ręcznych narzędzi mechanicznych wymienionych pod Nr 82.04, 84.49 i 85.05
ex 84.63	Elementy transmisyjne silników samochodowych
87.06	Części i akcesoria samochodowe wymienione pod Nr 87.01, 87.02 i 87.03
88.02	Maszyny latające, szybowce i latawce; spadochrony wirnikowe
ex 88.03	Części maszyn latających, szybowców i latawców

ZAŁĄCZNIK II

LISTA,
o której mowa w artykule 38 Traktatu

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

ROZDZIAŁ 1 Zwierzęta żywe

ROZDZIAŁ 2 Mięso i podroby jadalne

ROZDZIAŁ 3 Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce

ROZDZIAŁ 4 Produkty mleczarskie, jaja ptasie, miód naturalny; jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani nie włączone

ROZDZIAŁ 5

05.04 Jelita, pęcherze i żołądki zwierząt (z wyjątkiem rybich) całe lub w kawałkach, świeże chłodzone, mrożone, solone, w solance, suszone lub wędzone

05.15 Produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione lub niewłączone; martwe zwierzęta objęte działami 1 lub 3, nienadające się do spożycia przez ludzi

ROZDZIAŁ 6 Żywe drzewa i inne rośliny, bulwy, korzenie i podobne.; cięte i ozdobne liście

ROZDZIAŁ 7 Warzywa oraz niektóre korzenie i bulwy jadalne

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

ROZDZIAŁ 8 Owoce i orzechy jadalne; skórki owoców cytrusowych lub melonów

ROZDZIAŁ 9 Kawa, herbata i przyprawy, z wyjątkiem herba mate (pozycja Nr 09.03)

ROZDZIAŁ 10 Zboża

ROZDZIAŁ 11 Produkty przemysłu młynarskiego; sód, skrobie; gluten pszenney; inulina

ROZDZIAŁ 12 Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce; różne rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma
i pasza

ROZDZIAŁ 13

ex 13.03 Pektyna

ROZDZIAŁ 15

15.01 Słonina i inny przetworzony tłuszcz wieprzowy; przetworzony tłuszcz drobiowy

15.02 Nieprzetworzone tłuszcze wołowe, owcze i koźle; łój (łącznie z "premier jus") wytwarzany z
tych tłuszczu

15.03 Stearyna z tłuszczu, oleju i łoju; olej z tłuszczu, oliwy i łoju, nie emulgowany, niemieszany i
niepreparowany

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

- 15.04 Tłuszcze i oleje z ryb i ssaków morskich, oczyszczane lub nie
- 15.07 Tłuszcze roślinne, płynne lub stałe, surowe, rafinowane lub oczyszczane
- 15.12 Tłuszcze i oleje zwierzęce oraz roślinne, uwodorniane, rafinowane lub nie, ale bez dalszej przeróbki
- 15.13 Margaryna, sztuczna słonina i inne preparowane tłuszcze jadalne
- 15.17 Pozostałości po oczyszczaniu substancji tłuszczowych i wosków zwierzęcych lub roślinnych

ROZDZIAŁ 16 Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych

ROZDZIAŁ 17

- 17.01 Cukier trzcinowy i buraczany i chemicznie czysta sacharoza, w postaci stałej
- 17.02 Inne rodzaje cukru; syropy cukrowe; syntetyczny miód (zmieszany z naturalnym lub nie);karmel
- 17.03 Melasa, odbarwiona lub nie

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

ROZDZIAŁ 18

18.01 Ziarna kakaowe, całe lub łamane, surowe lub palone

18.02 Kakaowe łuski, łupiny, osłonki i inne odpady z kakao

ROZDZIAŁ 20 Przetwory z warzyw, owoców orzechów lub innych części roślin

ROZDZIAŁ 22

22.04 Moszcz winogronowy, fermentujący lub z fermentacją zatrzymaną w inny sposób niż przez dodanie alkoholu

22.05 Wino ze świeżych winogron; moszcz winogronowy z fermentacją zatrzymaną przez dodanie alkoholu

22.07 Inne napoje na bazie fermentacji (np. jabłecznik, wino z gruszek i miód pitny)

- 1 -

Numer nomenklatury
brukselskiej

- 2 -

Opis produktów

ROZDZIAŁ 23 Pozostałości i odpady przemysłu spożywczego; gotowa pasza zwierzęca

ROZDZIAŁ 24

24.01 Tytoń nieprzetworzony, odpady tytoniowe

ROZDZIAŁ 45

45.01 Korek naturalny surowy, odpady korka, korek kruszony, granulowany lub mielony;

ROZDZIAŁ 54

54.01 Len surowy lub przetworzony ale nieprzędzony; pakuły i odpady lniane (w tym skrawki workowe lub rozwłóknianie)

ROZDZIAŁ 57

57.01 Konopie naturalne (*Cannabis sativa*), surowe lub przetworzone ale nieprzędzone; pakuły i odpady z konopi naturalnych (w tym liny oraz skrawki workowe lub rozwłókniane)

ZAŁĄCZNIK III

LISTA TRANSAKCJI NIEWIDOCZNYCH, o której mowa w artykule 106 Traktatu

- Fracht morski, w tym czarter, wydatki portowe, płatności na statki rybackie, itp.
- Fracht wodny śródlądowy, w tym czarter.
- Transport drogowy: pasażerski i towarowy, w tym czarter.
- Transport powietrzny: pasażerski i towarowy, w tym czarter.

Płatność pasażerów za międzynarodowe bilety lotnicze i nadbagaż; opłaty za międzynarodowy fracht lotniczy i przeloty czarterowe.

Wpływy ze sprzedaży międzynarodowych biletów lotniczych, opłat za nadbagaż, opłat za międzynarodowy fracht lotniczy i przeloty czarterowe.

- Dla wszystkich środków transportu morskiego: obsługa portowa (załadunek i zaopatrzenie, konserwacja, remonty, koszty załóg, itp.)

Dla wszystkich rodzajów transportu wodnego śródlądowego: obsługa portowa (załadunek i zaopatrzenie, konserwacja, niewielkie remonty, koszty załóg, itp.)

Dla wszystkich rodzajów komercyjnego transportu drogowego: paliwo, olej, niewielkie naprawy, garażowanie, wydatki na kierowców i załogi, itp.

Dla wszystkich rodzajów transportu powietrznego: koszty operacyjne i stałe, w tym naprawy samolotów i sprzętu latającego

- Opłaty magazynowe, odprawa celna.
- Opłaty celne i podatki.
- Opłaty tranzytowe.
- Opłaty remontowe i montażowe.

Przetwarzanie, wykańczanie, wykonywanie prac umownych i inne usługi o takim samym charakterze.

- Remonty statków

Naprawy środków transportu innych niż statki i samoloty.

- Pomoc techniczna (dotycząca produkcji i dystrybucji towarów i usług na wszelkich etapach, wykonywana w ograniczonym okresie zgodnie z jej określonym celem, w tym m.in. porady i wizytacje ekspertów, opracowywanie planów i projektów, nadzór produkcji, badania rynkowe, szkolenie personelu).

- Marże i prowizja maklerska.
- Wpływy z tytułu przelewów.
- Marże i opłaty bankowe.
- Koszty reprezentacyjne.
- Wszelkie formy reklamy.
- Delegacje.
- Uczestnictwo filii i oddziałów w kosztach stałych spółek matek mających siedzibę za granicą i odwrotnie.
- Umowy o roboty budowlane(budowa i konserwacja budynków, dróg, mostów, portów, itp. przez specjalistyczne firmy, generalnie według cen ryczałtowych i w wykonaniu zamówienia publicznego).
- Różnice, zabezpieczenia i depozyty należne z tytułu operacji terminowych dokonywanych na towarach, zgodne z przyjętą praktyką handlową.
- Turystyka.
- Wyjazdy i pobyty prywatne w celu kształcenia .
- Wyjazdy i pobyty prywatne ze względów zdrowotnych .
- Wyjazdy i pobyty prywatne ze względów rodzinnych.
- Prenumerata gazet, czasopism, książek, publikacji muzycznych.
- Gazety, czasopisma, książki, publikacji muzyczne, nagrania.
- Wywołane filmy, reklamy, filmy dokumentalne, edukacyjne, itp. (wypożyczanie, opłaty związane z kinematografią, opłaty z tytułu subskrypcji, powielania, synchronizacji, itp.).
- Opłaty członkowskie.
- Bieżąca konserwacja i naprawy własności prywatnej za granicą.
- Wydatki budżetowe na potrzeby rządu (koszty reprezentacji za granicą, składki z tytułu przynależności do organizacji międzynarodowych.
- Podatki, koszty sądowe, opłaty z tytułu rejestracji patentów i znaków towarowych.
Odszkodowania i odsetki.
- Zwroty w przypadku unieważnienia umów i zwroty z tytułu nieodebranych płatności.
- Kary pieniężne.
- Okresowe rozliczenia związane z publicznymi usługami transportu, poczty, telegrafu i telefonu.

- Zezwolenia dewizowe udzielane emigrującym obywatelom własnego lub obcego państwa.
 - Zezwolenia dewizowe udzielane powracającym obywatelom własnego lub obcego państwa.
 - Wynagrodzenia i płace (pracowników przygranicznych i sezonowych oraz osób nie posiadających prawa pobytu, nie naruszając prawa danego kraju do regulowania warunków zatrudniania obcokrajowców).
 - Płatności emigrantów (nie naruszając prawa kraju do regulowania imigracji).
 - Opłaty.
 - Dywidendy i udziały w zyskach.
 - Zyski (z tytułu posiadania papierów wartościowych, z tytułu hipoteki itp.).
 - Czynnosc i czynsz dzierżawny.
 - Umorzenie umowne pożyczek (z wyjątkiem transferów związanych z umorzeniem o charakterze oczekiwanych zwrotów lub wypłaty kwot zaległych).
 - Zyski z działalności gospodarczej.
 - Honoraria autorskie.
- Patenty, projekty, znaki handlowe i wynalazki (przenoszenie i udzielanie licencji na korzystanie z patentów , projektów, znaków towarowych i wynalazków, chronionych prawnie lub nie, oraz transfery wynikające z takiego przeniesienia lub udzielenia licencji).
- Wpływy konsularne.
 - Emerytury, renty i inne podobne dochody.
- Świadczenia o charakterze alimentacyjnym wynikające z przepisów prawnych lub z orzeczenia sądowego, jak również pomoc finansowa w trudnej sytuacji.
- Transfer ratalny majątku zdeponowanego w kraju członkowskim przez osobę zamieszkałą na terenie innego kraju członkowskiego, której dochód osobisty w tym kraju nie wystarcza na pokrycie kosztów utrzymania).
- Transakcje i transfery związane z bezpośrednim ubezpieczeniem.
 - Transakcje i transfery związane z reasekuracją i retrocesją.
 - Otwarcie i zwrot kredytów komercyjnych i przemysłowych.
 - Przelewy niewielkich kwot za granicę.
 - Opłaty z tytułu dokumentacji wszelkiego typu dokonywanej przez upoważnione kantory walutowe na własny rachunek.
 - Nagrody sportowe i wpływy z wyścigów.
 - Spadki.
 - Posagi.

ZAŁĄCZNIK IV

Kraje i terytoria zamorskie

objęte postanowieniami części IV Traktatu

Francuska Afryka Zachodnia: Senegal, Sudan Francuski, Gwinea Francuska, Wybrzeże Kości Słoniowej, Dahomej, Mauretania, Niger i Górna Wolta;

Francuska Afryka Równikowa: Środkowe Kongo, Ubagnj-Shari, Czad i Gabon;

Saint Pierre i Miquelon, Komory, Madagaskar i tereny zależne, Francuska Somalia, Nowa Kaledonia i terytoria zależne, Francuskie Kolonie Oceanii, Francuskie Terytoria Południowe i Antarktyczne;

Autonomiczna Republika Togo;

Terytorium powiernicze Kamerun pod zarząd francuskim;

Kongo Belgijskie i Ruanda-Urundi;

Terytorium powiernicze Somalii pod zarząd włoskim;

Nowa Gwinea Holenderska.

Źródło: Euro-Lex <http://eur-lex.europa.eu/pl/treaties/>